

Índex

1.- Introducció: Característiques del projecte i justificació pedagògica

1.1 Títol del projecte	3
1.2 Tema	3
1.3 Antecedents del tema objecte del treball	3
1.4 Descripció del projecte. Identificació de les necessitats educatives	4
1.5 Destinataris	6
1.6 Objectius del projecte	6
1.7 Hipòtesi inicial de treball. Marc teòric.	7

2.- Treball dut a terme. Planificació i temporització del projecte

2.1 Fases de la planificació. Disseny del Pla de Treball	9
2.1.1 Disseny del Pla d'Aprenentatge	9
2.1.2 Disseny del MDM	9
2.1.3 Desenvolupament tècnic/informàtic	10
2.1.4 Avaluació MDM	10
2.2 Metodologia emprada. Edició del material	11
2.3 Recursos utilitzats	11
2.4 Temporització	11

3.- Resultats obtinguts

3.1 La web	12
3.1.1 Disseny funcional	12
3.1.2 Disseny gràfic	14
3.1.3 Disseny tecnològic	15
3.2 Els continguts desenvolupats	16
3.2.1 Continguts conceptuals	16
Continguts per àmbits	16
Continguts per blocs temàtics	16
Èmfasi en diferents aspectes conceptuals de cada crèdit	18
Concreció de continguts conceptuals	
Continguts específics dels 4 crèdits de síntesi (Annex)	
3.2.2 Continguts procedimentals	21
3.2.3 Continguts actitudinals	21
3.3 El disseny pedagògic. Metodologia	22
3.3.1 Activitats d'avaluació inicial	22
3.3.2 Activitats d'exemplificació. Estudi de cas.	22
3.3.3 Activitats lligades a les matèries	23
3.3.4 Activitats lligades a les sortides	23
3.3.5 Treball de síntesi	24
3.3.6 Selecció d'itineraris	25
3.4 Caracterització del material	26
3.4.1 Grau de compliment previst dels principis metodològics del MDM	26
3.4.2 Tipologia d'activitats	27
3.4.3 Selecció dels mitjans	28
3.4.4 Selecció dels recursos metodològics	28
3.4.5 Estratègies d'avaluació	31
3.4.6 Temporització de l'acció docent	32

4.- Estudis i cursos realitzats	
Relació de cursos	33
5.- Conclusions	
Suggeriments i valoracions	34
6.- Bibliografia	
Llistat bibliogràfic	35
7.- Fitxa tècnica de l'edició	
7.1 Format i suport del material.	37
7.2 Eines i programes de disseny i edició del material	
8.- Relació de material contingut en els annexos	
Pàgina d'inici del material	39
Pàgina d'inici del CS de 1r d'ESO: Presentació, itineraris i pla d'aprenentatge	40
Pàgina d'inici del CS de 2n d'ESO: Presentació, itineraris i pla d'aprenentatge	43
Pàgina d'inici del CS de 3r d'ESO: Presentació, itineraris i pla d'aprenentatge	47
Pàgina d'inici del CS de 4t d'ESO: Presentació, itineraris i pla d'aprenentatge	50
Continguts	
Continguts conceptuals específics de primer d'ESO	54
Continguts conceptuals específics de segon d'ESO	56
Continguts conceptuals específics de tercer d'ESO	60
Continguts conceptuals específics de quart d'ESO	62
Taules Contingut/Objectius/activitats	
Taula Contingut/Objectius/activitats del CS de 1r d'ESO	65
Taula Contingut/Objectius/activitats del CS de 2n d'ESO	72
Taula Contingut/Objectius/activitats del CS de 3r d'ESO	80
Taula Contingut/Objectius/activitats del CS de 4t d'ESO	85
Taules de planificació de les activitats	
Taules de planificació de les activitats: 1r d'ESO	90
Taules de planificació de les activitats: 2n d'ESO	93
Taules de planificació de les activitats: 3r d'ESO	96
Taules de planificació de les activitats: 4t d'ESO	99
Activitats d'avaluació inicial	
Activitat d'avaluació inicial del CS de 1r d'ESO	102
Activitat d'avaluació inicial del CS de 2n d'ESO	103
Activitat d'avaluació inicial del CS de 3r d'ESO	104
Activitat d'avaluació inicial del CS de 4t d'ESO	105
Estudi de cas: El Programa "Escoles Verdes"	
Activitat d'exemplificació: El Programa "Escoles Verdes". 1r d'ESO	106
Activitat d'exemplificació: El Programa "Escoles Verdes". 2n d'ESO	109
Activitat d'exemplificació: El Programa "Escoles Verdes". 3r d'ESO	112
Activitat d'exemplificació: El Programa "Escoles Verdes". 4t d'ESO	114
Treball de Síntesi, model bàsic	
Treball de Síntesi de 1r d'ESO	118
Treball de Síntesi de 2n d'ESO	121
Treball de Síntesi de 3r d'ESO	124
Treball de Síntesi de 4t d'ESO	127
Treball de Síntesi, aprofundiment	
Treball de Síntesi de 1r d'ESO , Aprofundiment	132
Treball de Síntesi de 2n d'ESO , Aprofundiment	135
Treball de Síntesi de 3r d'ESO , Aprofundiment	141
Treball de Síntesi de 4t d'ESO , Aprofundiment	144

<http://www.caribdis.org/projecte/index.htm>

1.- Introducció: Característiques del projecte i justificació pedagògica

1.1 Títol del projecte

Els Crèdits de síntesi com a recurs metodològic en l'ambientalització curricular dins del Programa "Escoles Verdes"

1.2 Tema

L'estudi de la Qualitat de Vida en diferents àmbits geogràfics, analitzat de manera progressiva al llarg dels 4 Crèdits de Síntesi de la ESO.

1.3 Antecedents del tema objecte del treball

El Projecte que aquí s'exposa s'insereix dintre del Programa "Escoles Verdes" impulsat pels Departaments d'Ensenyament i de Medi Ambient, amb l'objectiu de reorientar l'educació vers el desenvolupament sostenible, tant des de l'àmbit curricular com pel que fa a la gestió de Centres.

Aprofundeix en el model de Crèdit de Síntesi desenvolupat a l'IES Baix Penedès des del curs 1998-1999, centrat en la planificació progressiva, des de les diferents matèries, d'activitats orientades a l'estudi de la Qualitat de Vida en diferents àmbits cada cop més allunyats del lloc de residència dels alumnes, i que culmina amb la realització d'un treball final d'investigació.

L'adhesió de l'institut al Programa "Escoles Verdes" l'any 2001 va representar el replantejament de l'estratègia d'ambientalització curricular del centre, i va orientar les actuacions en matèria de disseny formatiu aplicat als Crèdits de Síntesi, posant de manifest la importància de disposar d'un material didàctic específic, en format web, per tal d'orientar el treball dels alumnes més enllà de les activitats realitzades a l'aula, introduint la formació virtual en la resolució dels problemes plantejats en el Treball de Síntesi.

Al voltant d'aquesta experiència conflueixen diverses activitats acadèmiques (plantejament de temes transversals, ambientalització curricular, ús de noves tecnologies de la informació i la comunicació, activitats d'investigació i recerca, avaluació del funcionament ambiental del centre i millora de la seva gestió, tractament de la diversitat, sortides, viatges, intercanvis, relacions amb les institucions municipals i comarcals, etc.) que s'han integrat a l'estructura dels Crèdits de Síntesi proposada.

1.4 Explicació del tema. Identificació de les necessitats educatives

En els darrers anys diverses escoles i instituts s'han anat adherint al projecte “Escoles Verdes” amb l'objectiu de reorientar l'educació vers el desenvolupament sostenible, tant des de l'àmbit curricular com pel que fa a la seva gestió, participant alhora en projectes de millora ambiental i esdevenint motors de les agendes 21 locals. A l'IES Baix Penedès del Vendrell es va adherir el curs 2001-2002, fent la diagnosi ambiental del centre i elaborant el pla de cohesió ambiental per als propers anys.

Alguns aspectes de la diagnosi i de la planificació d'actuacions de millora ambiental van resultar fàcils d'elaborar i de dur a terme, especialment aquells en que una actuació decidida dels responsables de la gestió permet tirar endavant propostes que ja han passat a formar part del “catàleg” de pràctiques ambientalment correctes (estalvis d'aigua, energia i recursos; separació i minimització de residus; etc.). De fet es poden trobar forces experiències de centres i institucions que han portat a la pràctica actuacions d'aquest tipus amb bons resultats.

Altres aspectes però, van resultar molt més complexes d'analitzar i les possibles actuacions i solucions no podien quedar senzillament en un llistat de bones intencions si no es disposava d'una proposta més elaborada que pogués servir de model de referència:

- Com es poden introduir en el currículum de les diferents matèries els diversos temes de l'educació ambiental?
- Com es pot integrar una temàtica global en els estudis parcials de les àrees i matèries?

Mentre que des de l'exterior dels centres educatius diverses institucions pressionen continuament per tal d'incorporar continguts i objectius transversals als ensenyaments curriculars, en els mateixos centres es desenvolupen activitats teòricament interdisciplinàries (els crèdits de síntesi, basats en objectius terminals d'etapa) que són difícils de planificar, definir i dur a terme, i que solen quedar relegats a una maratoniana setmana a final de curs en què quasi ningú acaba de comprendre gaire bé quina és la feina que ha de desenvolupar.

Així doncs, els **Crèdits de Síntesi**, centrats en els objectius terminals d'etapa, van semblar una bona metodologia per a aplicar l'ambientalització curricular.

Degut al seu caràcter globalitzador, interdisciplinari i innovador podien constituir un eix vertebrador per a acostar les activitats acadèmiques a la realitat física, social, política i cultural que envolta els alumnes.

Però malgrat les seves potencialitats pedagògiques, el procés d'implantació i adequació dels CS a cada centre no acostuma a basar-se en models seqüencials progressius al llarg dels 4 cursos, ni és tampoc freqüent plantejar propostes en que aquests crèdits constitueixin una columna vertebral sobre la qual estructurar altres activitats acadèmiques disperses, complementant el currículum de les matèries tradicionals.

El projecte es planteja també com una estructura unificadora davant la dispersió de continguts i d'estratègies pedagògiques, de Projectes Educatius i de Projectes Curriculars.

La proposta aquí exposada consisteix en la planificació progressiva dels 4 CS de l'ESO basant-se en l'estudi de la **qualitat de vida**, sota el nou paradigma de la **sostenibilitat**, des d'àmbits locals fins a altres més allunyats i globals, establint anàlisis comparatives.

Aquests crèdits poden servir posteriorment de base metodològica i d'experiència prèvia en la realització, per part dels alumnes que arriben a Batxillerat, del Treball de Recerca. Moltes de les activitats que es proposen en aquests crèdits de síntesi, plantegen i desenvolupen especialment els temes de contingut ambiental centrats en **ecoauditories i agendes 21** locals, facilitant investigacions relacionades amb la millora de la **qualitat de vida** en l'àmbit local i comarcal on el alumnes resideixen com a punt de partida de possibles Treballs de Recerca.

Una bona col·laboració entre els centres educatius i diverses institucions socials, laborals, político-gestores i culturals de l'entorn proper del Centre Educatiu, sobre la base de l'anàlisi de la **qualitat de vida** i la coordinació de projectes (ecoauditories, projectes solidaris, estudis de camp, etc.) afavoreix que les activitats docents puguin fer-se compatibles amb la recerca de solucions als problemes reals.

El projecte proposat és aplicable a diversos centres educatius, amb una versatilitat que permet que un CS desenvolupat específicament per un institut en el seu àmbit local/comarcal, pugui convertir-se, amb les modificacions pertinents per adequar-lo al nivell previst, en la base d'un CS d'àmbit més llunyà per a altres centres educatius, afavorint tota mena d'intercanvis i la recerca de solucions als problemes compartits.

El treball es presenta en forma de material didàctic multimèdia integrat en una web, facilitant un model combinat de formació presencial i formació virtual en el què els alumnes poden interaccionar i ampliar diversos aspectes del crèdit no treballats específicament a classe.

Finalment es planteja el repte de crear un entorn virtual d'aprenentatge compartit entre els diferents centres interessats en desenvolupar i adaptar el model de Crèdit de Síntesi proposat en el treball.

La següent taula comparativa ens permet valorar els avantatges, respecte al model tradicional de Crèdit de Síntesi, que representa el projecte que aquí es s'exposa:

Aspectes a valorar	Model tradicional	Model de Crèdit de Síntesi proposat en aquest projecte
Interdisciplinarietat	Variable. En teoria alt. A la pràctica, la suma de 9 activitats de 9 disciplines no necessàriament és una activitat interdisciplinària	Alta
Grau d'aprofundiment en els temes tractats	Variable. Sovint baix	Alt. La complementarietat de l'ensenyament presencial amb l'entorn virtual permet diversos graus d'aprofundiment
Durada	Una setmana	Tot el curs
Temporització	Sovint una setmana intensiva a mitjans o a final de curs	Activitats integrades en les matèries al llarg de tot el curs. No és incompatible amb la dedicació d'una setmana a activitats extradisciplinàries. La presentació i defensa del treball de síntesi final es fa en les últimes setmanes del curs.
Grau de relació dels temes del crèdit de síntesi i el currículum de les matèries	Variable	Alt
Marc estable de crèdits de síntesi	Marc sovint variable	Marc fixa
Progrèssió en els continguts al llarg dels 4 cursos	Baix	Alt
Interrelació entre els crèdits de síntesi de diferents cursos	Baix	Alt
Grau de disponibilitat dels recursos	Baix	Alt
Grau d'interacció entre alumnes del mateix centre	Baix	Alt
Grau d'interacció amb alumnes d'altres centres	Baix	Alt
Grau d'interacció entre professors	Baix	Alt
Grau d'interacció entre professors de diferents centres	Baix	Alt
Compatibilitat aprenentatge presencial /aprenentatge virtual	Baix	Alt
Grau d'aprofitament i adaptació dels temes i continguts en diferents centres	Variable	Alt
Integració de continguts transversals al currículum	Baix/variable	Alt
Avaluació final centrada en un projecte de treball.	Sovint	Si

Grau de d'estabilitat del model de Crèdit de síntesi	Sovint variable	Alt
Grau d'utilitat en aspectes de la vida pràctica	Sovint variable	Alt
Facilitat d'actualització dels continguts	Sovint variable	Alt
Facilitat d'integrar en l'estructura dels Crèdits de Síntesi altres activitats que es desenvolupen en els centres (sortides, conferències, viatges, intercanvis lingüístics, etc)	Sovint variable	Alt

1.5 Destinataris

Alumnes d'ESO. Els crèdits de síntesi constitueixen un crèdit obligatori de cada curs on es treballen els objectius generals de l'etapa.

1.6 Objectius del projecte

Objectius generals

- Articular un conjunt de materials didàctics multimèdia centrats en l'estudi de la qualitat de vida i orientat a la resolució dels problemes que planteja. Les activitats pedagògiques elaborades pretenen afavorir un anàlisi objectiu, intel·ligible i dialèctic dels complexos problemes tractats, per tal de guiar la presa de decisions i les actuacions pràctiques encaminades a la resolució dels conflictes.
- Incidir en una sèrie d'objectius generals de l'ESO a través del desenvolupament progressiu del tema de la qualitat de vida:
 - Coneixement del medi on viuen els alumnes (físic, social, cultural, tecnològic).
 - Conèixer el passat, entendre el present, planificar el futur.
 - Adquisició de coneixements, habilitats, destreses i estratègies per tal de valorar i millorar la qualitat de vida, especialment en:
 - La identificació i la resolució de problemes.
 - L'obtenció i l'ús d'una informació variada i fiable.
 - L'anàlisi, comparació i relació dels conceptes estudiats.
 - L'assentament d'uns criteris d'anàlisi sòlids, fonamentats en les reflexions, les argumentacions i les valoracions objectives.
 - L'aplicació dels ensenyaments apresos a la gestió i resolució dels problemes ambientals i a la recerca de l'eficiència i la sostenibilitat.
 - L'experimentació i demostració de les idees que es defensen, per tal de fer més intel·ligible i dialèctic el coneixement generat.
 - La gestió de la convivència.
 - L'exposició de la informació per via oral i escrita.
- Facilitar propostes, recursos i elements relacionats amb els crèdits de síntesi susceptibles de ser compartits per diferents centres educatius.
- Facilitar als alumnes un accés fàcil, mitjançant la web, a materials didàctics, recursos i orientacions per a la confecció dels seus treballs finals de síntesi.

1.7 Hipòtesi inicial de treball. Marc Teòric

El projecte es fonamenta en una sèrie d'idees bàsiques:

- La motivació i l'aprenentatge es veuen reforçats quan es plantegen situacions reals de treball que s'assemblen a les situacions a les que tenen que enfrontar-se els especialistes.
- L'ambientalització curricular requereix utilitzar estratègies que superin el marc de les matèries i planificar activitats que creïn situacions reals de treball per posar en pràctica els coneixements impartits en els centres educatius.
- La preocupació per la qualitat de vida és un referent global de les expectatives creades a partir de tots els aprenentatges.
- Els Crèdits de Síntesi (CS) i el Treball de Recerca de Batxillerat (TR) poden ser una bona eina dinamitzadora de la vida acadèmica, facilitant la superació de les barreres que separen allò que s'estudia i la vida fora les aules.
- Les situacions reals de treball han d'afavorir la reflexió, la investigació, la presa de decisions, la creació de dubtes, el qüestionament d'idees, la capacitat d'anàlisi, el raonament i la resolució de problemes, la capacitat d'escriure i redactar correctament i de manera estructurada.
- L'alumne ha de tenir al seu abast una àmplia informació, instruments de treball, exemples i històries reals sobre casos similars als què ha de treballar i resoldre.
- La disponibilitat de tots aquests recursos en format web, complementada amb activitats de formació virtual, constitueix l'objectiu primordial d'aquest projecte.

Així doncs, essent els objectius generals de l'ensenyament el coneixement del medi on l'alumne viu (físic, social, cultural...), i l'aprenentatge d'una sèrie d'estratègies per valorar i millorar el temps i la qualitat de vida (mètodes per identificar i resoldre problemes; obtenir i usar la informació; relacionar-se amb altres persones; planificar la vida futura...), la manera clàssica com s'han intentat abordar aquests objectius ha passat majoritàriament per una parcel·lació de la realitat en àrees, matèries i aules que resulten molt útils per aprofundir i conèixer a fons fragments d'aquesta realitat, però que no ajuden gaire a la percepció global de les finalitats que lliguen les matèries amb la vasta realitat que viu cada alumne (la seva pròpia vida i tot el que l'envolta).

Algunes activitats clàssiques dels centres educatius poden incidir en aquesta segona vessant més globalista de l'educació (viatges, intercanvis, excursions, setmanes culturals, treballs pràctics, tallers, teatre...), i també els 4 Crèdits de Síntesi de l'ESO i el Treball de Recerca de Batxillerat.

Els coneixements adquirits en les diferents matèries cursades, a més de resultar fonamentals per facilitar un nivell cultural de base, poden servir també per adaptar-se a situacions posteriors en què l'alumne es veurà immers al llarg de la seva vida quotidiana, acadèmica, professional o socio-cultural. Però aquesta utilitat no sempre es fa gaire evident i sovint és molt difícil trencar la barrera entre allò que s'estudia i la seva utilització o aplicació pràctica.

Dintre del marc estructural del Crèdit de Síntesi encaixen adequadament les excursions, els intercanvis culturals i viatges escolars; la participació i col·laboració de col·lectius de pares i associacions culturals; la cooperació amb el món laboral; la incentivació de les tasques de voluntariat; la col·laboració en àmbits de recerca amb els responsables de la gestió municipal i comarcal; la possibilitat d'abordar noves estratègies en el tractament de la diversitat; la recerca de possibles alternatives a les limitades dotacions de recursos i materials pedagògics; la pràctica de la cooperació i la solidaritat interculturals...

Davant de les problemàtiques en què es veuran progressivament immersos els alumnes al llarg de la seva vida, el període educatiu ha de proporcionar una metodologia que faciliti la recerca de respostes i solucions, l'assentament d'uns criteris d'anàlisi sòlids, no influenciables per raonaments demagògics. La capacitat de recerca d'informació variada i fiable, l'anàlisi crítica, l'ús de mètodes científics en l'anàlisi de problemes i la recerca de solucions i respostes (fonamentats en l'objectivitat, la intel·ligibilitat i la dialèctica), l'establiment d'unes conclusions, l'expressió de les idees, haurien de convertir-se en l'eix sobre el qual edificar totes les propostes pedagògiques, perquè són útils en tots els àmbits

del coneixement, en la planificació de la vida pròpia (des de l'àmbit domèstic al professional, passant pels aspectes lúdics i culturals) o en la planificació de la vida dels altres (cas dels polítics i gestors).

Atenent a tots aquests factors esmentats, un centre educatiu es pot convertir en un nucli integrador a nivell local de diverses activitats fonamentals: educació, cooperació, preparació laboral, investigació..., incidint alhora sobre la gestió. Si tenim en compte que el joc en la infància és una eina d'aprenentatge d'allò que més tard serà la vida real, en els centres educatius pot ser convenient treballar sobre problemes reals i no només sobre ficcions teòriques o plàstiques. Si les tasques educatives es relacionen amb problemes i experiències reals, sorgeix la necessitat d'investigar, i aquesta és la base per a una preparació, cooperació i gestió eficients.

Normalment existeix una insuficiència de dades i coneixements específics sobre sistemes locals, el que fa que alguns problemes passin desapercebuts o siguin ignorats, mentre que algunes actuacions de gestió que podrien donar respostes i solucions a molts problemes, no es desenvolupin o no s'adeqüin a les necessitats reals d'una zona. De la mateixa manera, la planificació de viatges pot tenir en compte problemàtiques molt allunyades de l'entorn habitual de l'alumne, afavorint les comparacions i la recerca de respostes a diversos problemes en àmbits i medis diferents.

Un esforç investigador des dels Centres d'Ensenyament pot repercutir positivament sobre els responsables de la gestió municipal o comarcal, a la vegada que el procés educatiu es centra en aspectes i necessitats reals, reforçant l'interès per l'aprenentatge. Amb aquesta finalitat, una bona planificació dels 4 Crèdits de Síntesi entre 1r i 4t d'ESO pot incloure una sèrie d'estudis i treballs interdisciplinaris centrats en l'anàlisi de diferents aspectes que caracteritzen la qualitat de vida, i que es poden desenvolupar des de l'àmbit local fins a altres àmbits regionals i més globals. Una adequada seqüenciació de continguts, procediments i objectius, planificada d'acord amb la progressió proposada, amb una sèrie d'activitats que permeten una comparació retrospectiva respecte a Crèdits de Síntesi anteriors (centrats en àmbits més reduïts i locals), pot constituir una bona base metodològica pel posterior Treball de Recerca de Batxillerat. Es pot afavorir d'aquesta manera una col·laboració entre els Centres Educatius i les Institucions Locals o Comarcals a l'hora de planificar certes línies de Recerca en diversos temes d'interès ambiental, social o cultural assequibles pels alumnes de Batxillerat.

Amb el projecte que aquí es presenta es pretenen superar les dificultats que han anat sorgint en els primers anys de la seva posada en pràctica, alhora que es proposa elaborar un model útil d'ambientalització curricular i de millora de la gestió ambiental del centre que pugui servir de guia per als centres adscrits al Programa "Escoles Verdes".

2.- Treball dut a terme: Planificació i temporització del projecte. Pla de treball

2.1 Fases de la planificació.

2.1.1.- Disseny del Pla d'Aprenentatge.

Aquest Material Didàctic representa la plasmació multimèdia d'un projecte que ha anat madurant al llarg de 4 anys de desenvolupament d'un model de Crèdit de Síntesi centrat en l'estudi de la qualitat de vida en diferents àmbits, articulat de manera progressiva al llarg dels 4 cursos de la ESO.

El projecte final de desenvolupament del material en format web, així com la seva adequació a l'ambientalització curricular que representava la incorporació de l'Institut al Programa "Escoles Verdes", han estat treballats de manera específica amb motiu de la concessió d'una llicència d'estudis per al curs 2002-2003 per part del Departament d'Ensenyament.

Així, en una primera fase es van definir clarament les necessitats educatives, els objectius de l'acció formativa, es van seleccionar els continguts i temes claus a tractar, es van organitzar per mòduls en funció a la seva afinitat amb les matèries del currículum, es van determinar les metes, la metodologia, els recursos, la temporització, l'avaluació i la bibliografia i la documentació requerides, establint finalment les seqüències d'aprenentatge òptimes.

2.1.2.- Disseny del Material Didàctic Multimèdia (MDM).

A.- Anàlisi i definició conceptual:

- El punt de partida del disseny del nou material va ser el resultat de l'anàlisi i valoració de l'estructura, objectius, contingut, seqüències d'aprenentatge, recursos, avaluació i funcionament del model de Crèdit de Síntesi desenvolupat a l'IES Baix Penedès des del curs 1998-1999.
- Es van definir nous objectius d'aprenentatge per tal de planificar una nova estructura complementada amb recursos virtuals.
- Es va fer una nova selecció i estructuració de continguts i objectius.

B.- Desenvolupament del disseny formatiu:

- Es van seleccionar els mitjans i els recursos metodològics
- Es van establir els criteris i estratègies d'avaluació dels aprenentatges.
- Es va determinar el model de material didàctic que s'havia de desenvolupar.
- Es van determinar les funcionalitats bàsiques que contindria el nou material.
- Es van estructurar els recursos i elements del model de MDM.
- Es van descriure els elements gràfics que serien necessaris.

C.- Revisió del disseny formatiu:

- Es van establir els criteris d'avaluació i les estratègies de seguiment del procés d'elaboració del material.
- Es van planificar els cursos i aprenentatges necessaris per tirar endavant el projecte, i que haurien de servir alhora per facilitar una avaluació externa del producte resultant.

2.1.3.- Desenvolupament Tècnic-Informàtic.

La planificació inicial, que partia d'una simple conversió de documents en format .doc, a documents en format .html, s'ha anat adaptant a les diverses opcions que ofereixen els nous programes d'edició de pàgines web, complicant finalment el desenvolupament tècnic.

La situació actual es fonamenta en una pàgina web estàtica amb totes les funcionalitats accessibles des de totes les pàgines en el marc superior, amb tres menús desplegable que direccionen la navegació i uns efectes "rollover" en les icones i les imatges metafòriques d'accés als recursos que donen un cert efecte d'interacció i de dinamisme.

L'accés actual a la bústia cal fer-lo mitjançant serveis i adreces externes a la pàgina web i al material, mitjançant els programes de correu habituals a la xarxa, i pel que fa als fòrums i debats, es fa mitjançant l'accés a programes i espais gratuïts que ofereixen aquests serveis (Melodysoft)

La pàgina web està muntada en base a 4 plantilles i un full d'estils CSS que permet la uniformització del tractament dels detalls de la grafia emprada en els continguts.

L'evolució prevista del desenvolupament tècnic hauria de portar a una pàgina dinàmica, potser en llenguatge PHP, amb les pàgines d'inici més interactives, que poguessin actuar de servidor i facilitar la comunicació mitjançant correus i fòrums interns, integrats en la interfície, constituint un Entorn Virtual d'Aprenentatge. D'aquesta manera s'optimitzaria la interacció entre els usuaris, així com la càrrega i descàrrega automàtica de documents i l'actualització automàtica dels continguts de la web.

2.1.4.- Avaluació del MDM.

Al llarg del procés d'elaboració del material, a més de les corresponents revisions internes i avaluacions parcials del material i dels elements desenvolupats, s'ha seguit un procés d'avaluació externa fonamentat en la defensa i presentació del projecte com a treball final de diversos cursos de formació en temes de disseny web i elaboració de materials multimèdia.

El prototip que finalment es presenta seguirà el seu procés d'avaluació externa al llarg del curs 2002-2003, en què està previst fer la difusió del projecte a través del Programa "Escoles Verdes"

Es pretén finalment desenvolupar un EVA dinàmic en el qual la interacció entre professors alumnes determinin la seva transformació i evolució posterior.

2.2 Metodologia emprada en l'edició del material:

- Recerca bibliogràfica, seguiment de notícies d'actualitat publicades a la premsa diària, recerca d'informació, activitats i dades a través de la web.
- Selecció de textos i activitats.
- Selecció de temes d'actualitat, estudis de casos i recursos afins al tema proposat, centrat en l'estudi de la qualitat de vida en diferents àmbits.
- Obtenció de fotografies, imatges, gràfics i vídeos.
- Edició del material gràfic.
- Elaboració de les activitats.
- Disseny funcional, gràfic i tecnològic de la web.
- Muntatge de la web. Incorporació d'activitats, recursos, enllaços i justificació pedagògica.
- Avaluació del material elaborat.

2.3 Recursos utilitzats:

- Material bibliogràfic, especialment relacionat amb ecologia urbana, economia ecològica, ecologia humana, projectes sostenibles i agendes 21 locals.
- El projecte curricular de l'ESO i el Batxillerat amb els diferents nivells de concreció. El projecte curricular i el projecte educatiu de centre de l'IES Baix Penedès.
- Bases de dades, anuaris estadístics, atlas ambientals.
- Reunions, entrevistes, sessions de treball amb:
 - Membres de la comunitat educativa de l'institut.
 - Responsables de les institucions locals i comarcals del Baix Penedès
 - Membres del Departament de Medi Ambient responsables del projecte "Escoles Verdes"
- Realització de cursos centrats en el disseny de Materials Didàctics Multimèdia i l'edició de pàgines web.
- Utilització dels programes Flash i Dreamweaver per a la preparació de la pàgina web i la difusió multimèdia del projecte realitzat.

2.4 Temporitzaació:

La temporització s'ha ajustat al següent calendari:

Antecedents del projecte: Planificació i realització dels Crèdits de Síntesi a l'IES Baix Penedès del Vendrell **entre els cursos 98-99 i 01-02**, centrats en la temàtica ambiental ja descrita.

Disseny del Pla d'Aprenentatge per a elaborar el MDM (en el marc d'una llicència d'estudis): **Entre els mesos de abril i maig de 2002.**

Disseny del MDM, disseny funcional, gràfic i tecnològic, revisió i ajustaments en el Pla d'Aprenentatge. **Setembre 2002- gener 2003**

Edició del MDM, desenvolupament tècnic i informàtic, avaluació parcial i global del prototip: **entre setembre de 2002 i setembre de 2003.**

Difusió del projecte en el marc del Programa "Escoles Verdes", desenvolupament d'un EVA dinàmic, interacció entre professors i alumnes, revisió i incorporació de noves activitats, adequació de l'àmbit local del crèdit de síntesi de 1r d'ESO a diferents localitats: **A partir de gener de 2004**

Revisió global. Juny 2004

3.- Resultats obtinguts

3.1 La web

<http://www.caribdis.org/projecte/index.htm>

El resultat final de tot el projecte queda recollit en forma de Material Didàctic Multimèdia incorporat a una web amb l'objectiu de fer compatible les activitats desenvolupades de manera presencial en el context curricular lligat a les matèries, amb la formació virtual facilitada per l'accés a recursos, activitats i enllaços que permet el format web.

El material consta de 283 activitats lligades a les diferents matèries curriculars, 8 activitats d'avaluació inicial i d'exemplificació de cas, plantejades des de la tutoria, i 8 activitats de síntesi (4 en la proposta bàsica i 4 en la proposta d'aprofundiment), a més de diverses taules de dades, mapes, textos, enllaços i exemples il·lustratius.

La distribució de les diferents activitats per Crèdits de Síntesi és la següent:

	Activitats d'Avaluació Inicial	Exemplificació d'un Estudi de Cas	Activitats de Síntesi (Proposta base)	Activitats de Síntesi (Aprofundiment)	Activitats Lligades a les Matèries
Crèdit de Síntesi de 1r d'ESO	1	1	1	1	76
Crèdit de Síntesi de 2n d'ESO	1	1	1	1	92
Crèdit de Síntesi de 3r d'ESO	1	1	1	1	54
Crèdit de Síntesi de 4t d'ESO	1	1	1	1	61
	TOTAL: 4 activitats	TOTAL: 4 activitats	TOTAL: 4 activitats	TOTAL: 4 activitats	TOTAL: 283 activitats

Disseny funcional: El material està muntat basant-se en quatre eixos de navegació:

Un primer eix està format per totes les funcionalitats de navegació

Un segon eix, a través d'un menú desplegable, constitueix la justificació pedagògica del projecte, i ens introdueix en el marc de necessitats formatives, en la justificació teòrica del projecte i en la defensa d'un model de crèdit de síntesi que incorpori elements d'ambientalització curricular integrant el concepte de qualitat de vida com a fonament bàsic de la interdisciplinarietat.

El tercer eix ens introdueix en els 4 crèdits de síntesi, un per a cada curs escolar de la ESO. Es destaquen una introducció, els objectius, el contingut i l'accés a les activitats, tant des dels continguts específics, com des d'una taula global on es relacionen els continguts, les matèries curriculars, els objectius i els tipus d'activitats. Aquesta entrada al material, destinada principalment als alumnes, haurà de permetre també diferents accessos a itineraris diferenciats depenent de les necessitats formatives de la diversitat d'alumnes. També es dóna accés al treball de síntesi que els alumnes hauran de desenvolupar i defensar a final de curs. Les diferents propostes, orientacions i continguts possibles que hauran de treballar els alumnes estan lligats, mitjançant enllaços, a activitats específiques del material que poden servir d'exemple i orientació en la resolució de les tasques requerides.

El quart eix desplega el menú d'accés a totes les activitats agrupades per àrees curriculars de l'ESO i per tipologies (lligades a matèries, lligades a sortides, lligades al treball de síntesi). Una possible evolució del material podria requerir la conversió d'aquest accés en un possible portal d'intercanvi d'experiències i recursos entre professors al voltant de temes ambientals i de l'aplicació pràctica del projecte.

Accés a les activitats per matèries

Pàgina d'inici

- Anglès
- Castellà
- Català
- Ciències Experimentals
- Dibuix
- Educació Física
- Matemàtiques
- Música
- Socials
- Tecnologia
- Tutoria
- Sortides
- Treball de Síntesi

Disseny gràfic. La web s'ha estructurat en dos models de disseny, que malgrat que presenten forces similituds, es diferencien en la càrrega d'imatges visualitzades, més lleugera en el disseny de les pàgines de les activitats que en les pàgines de descripció del projecte i de navegació inicial i intermèdia. Així, les pàgines d'inici i les pàgines explicatives del projecte repeteixen unes imatges, que executen alhora una substitució metafòrica, i pretenen representar la progressió en l'espai dels àmbits d'estudi que es treballen en el material presentat: d'un àmbit local, la unitat més senzilla representada pel campanar de l'església del poble, fins a l'àmbit global, el planeta terra. Les metàfores emprades reproduïxen la complexitat estructural dels líquens, des d'una simple unitat, a una població, una colònia i una pedra (colònies de líquens de líquens formant també una unitat). La repetició d'aquestes metàfores, juntament amb les imatges de substitució, pretenen establir mecanismes d'associació que després facilitaran la navegació per les activitats d'una manera automàtica al identificar fàcilment les imatges.

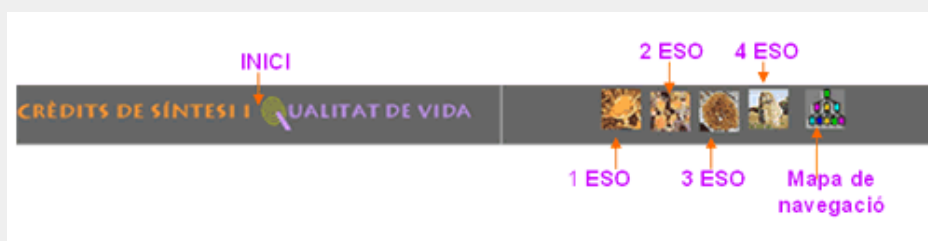

En el cas de les pàgines d'activitats, **les imatges metafòriques** s'han reduït a una simple icona, i per tant el disseny es basa simplement en el logotip, un joc de tonalitats gris/lila/taronja, i les icones d'utilitats.

Model de navegació en les activitats:

Model de navegació en textos, dades i apèndix d'activitats:

A part del marc superior, amb els dos dissenys descrits, les pàgines presenten també dos models del cos principal: la més senzilla ocupa tota la pàgina amb textos i imatges. La **tonalitat de colors** utilitzats de fons o en les taules juga sempre amb el gris i el lila molt clars, a to amb els colors del marc, però molt discrets en la seva intensitat, de manera que no desentonin. El segon model, el majoritari en quasi totes les activitats presenta una columna dreta de 200 píxels d'amplada on es localitzen els enllaços de la navegació interna de la pròpia pàgina, els enllaços transversals i els enllaços externs, cada un d'ells diferenciat per una tonalitat diferent en tots els documents, facilitant així la navegació. També es localitzen en aquest marc algunes imatges, gràfics i taules il·lustratives del contingut que es va desenvolupant en el cos principal de la pàgina.

Disseny tecnològic. La web s'ha editat amb el programa Dreamweaver en forma de web estàtica, de manera que es pugui visualitzar en una pantalla de 800x600. La major part d'imatges han estat realitzades amb una càmera Canon PowerShot S45 i adaptades a la web mitjançant els programes Fireworks MX i Photoshop 5.5. La navegació es fa mitjançant el desplegament de menús o per accés directe des de les imatges i icones, que presenten efecte rollover de substitució. S'ha procurat que la càrrega de bits del conjunt dels gràfics i imatges de cada pàgina no superi els 60-70 K, per tal de facilitar la visualització de la web en el mínim temps possible. Les icones emprades ocupen uns 200-300 bits i les imatges il·lustratives de la columna de la dreta i del marc superior no superen la mitjana de 4-5 k, prioritzant d'aquesta manera la velocitat de transmissió per sobre d'una qualitat d'imatge superior, la major part dels casos inapreciable en una visualització en pantalla.

3.2 Els continguts

La concreció pràctica de cada crèdit es fonamenta en la selecció d'uns continguts conceptuals que combinen 4 àmbits d'estudi geogràfics progressius amb 4 blocs conceptuals que giren al voltant del medi ambient i la qualitat de vida.

Continguts conceptuals

El contingut per àmbits d'estudi

- Àmbit local.
- Àmbit regional (La regió urbana).
- Àmbit internacional.
- Àmbit global.

El contingut per blocs temàtics

Bloc temàtic	Metàfora teatral
El marc físic: l'entorn natural i l'entorn urbà .	L'escenari de la vida
El funcionament dels ecosistemes naturals i urbans	La representació vital, l'actuació, la funció
El context social, cultural i tecnològic.	Els actors biològics i les seves interrelacions
Els projectes de futur i la recerca de la sostenibilitat. La millora de la qualitat de vida i els grans reptes socio-ambientals.	El significat, la reflexió, la crítica, els reptes plantejats

L'èmfasi en els diferents aspectes conceptuals segons el curs i l'àmbit geogràfic.

En tots els CS es treballen continguts dels 4 blocs temàtics, adaptats a cada àmbit d'estudi i al nivell dels cursos en que es realitzen. En cada CS es prioritza un dels 4 blocs de contingut.

- **Crèdit de Síntesi de 1r d'ESO. Àmbit local. Es viu bé en el teu municipi?**
Es posa l'èmfasi en els aspectes estructurals de l'escenari on es desenvolupa la vida. Es caracteritza principalment l'entorn natural i urbà del municipi de residència dels alumnes, així com el context social i cultural.
Es toquen alguns aspectes funcionals senzills i s'analitzen els problemes de qualitat de vida de major incidència a nivell local.
Finalment, com a treball de síntesi bàsic, s'elabora un projecte de promoció turística del municipi que destaquï els elements més rellevants en relació a la qualitat de vida. L'aprofundiment en el treball de síntesi treballa algunes propostes de futur, centrades en l'elaboració de plans estratègics i agendes 21, i es demana l'elaboració d'un projecte de desenvolupament municipal sostenible, així com la participació en el Programa "Escoles Verdes" aplicat a l'institut.
- **Crèdit de Síntesi de 2n d'ESO. Àmbit regional. La regió urbana. Es viu bé en una gran ciutat? Com planificar ciutats habitables i sostenibles?**
La major part de la població mundial viu en un entorn urbà. Les ciutats actuals, molt difícils de delimitar territorialment, ocupen vastíssims espais connectats entre si, amb nombroses dependències que cal analitzar i comprendre. La millora de la qualitat de vida de la població passa necessàriament per dotar-se d'un projecte col·lectiu de ciutat.

Per això, en aquest CS, després d'una senzilla caracterització de l'entorn físic de la ciutat, es posa l'èmfasi en el funcionament de l'ecosistema urbà, en els processos i fluxos que el caracteritzen.

Finalment, com a projecte lligat a la millora de la qualitat de vida, es relaciona la celebració del Fòrum 2004 amb l'impuls que es vol donar als temes de sostenibilitat ambiental i de justícia social a la regió urbana de Barcelona.

L'aprofundiment en el treball de síntesi es centra en la planificació i elaboració i d'una campanya d'informació ambiental sobre els problemes de sostenibilitat de les regions urbanes.

- **Crèdit de Síntesi de 3r d'ESO. Àmbit internacional. La comunitat internacional. El coneixement del món a través dels intercanvis. Anàlisi comparativa de la qualitat de vida.**
 En aquest crèdit es planteja la necessitat de traspasar tot tipus de fronteres per tal de descobrir, crear i compartir diverses maneres de fer front els reptes de la millora de la qualitat de vida a través dels intercanvis culturals.
 Es posa l'èmfasi en el context social i cultural, en les interrelacions humanes, en la necessitat de viatjar per conèixer, per conviure, per buscar noves experiències, per intercanviar punts de vista, tecnologia i solucions als problemes compartits.
 Com a treball de síntesi bàsic es demana l'elaboració d'una guia pràctica de viatges, centrada en el país escollit per l'alumne.
 L'aprofundiment en el treball de síntesi es centra en una valoració comparativa de la qualitat de vida entre regions o països (el propi i el treballat en el crèdit).
- **Crèdit de Síntesi de 4t d'ESO. Àmbit global. La humanitat. Com fer una humanitat més solidària i sostenible?**
 Quin futur ens espera? Cal tenir confiança en la sort o projectar el futur?. El lema "actua localment i pensa globalment" s'ha convertit en una de les frases més repetides pels responsables de la gestió ambiental. La "globalització" ha acaparat l'atenció del debat polític internacional, tant en l'agenda dels dirigents institucionals com en les protestes i crítiques dels anomenats moviments "antiglobalització".
 Per això en aquest CS es posa l'èmfasi en la necessitat de buscar respostes globals als reptes de la humanitat, als problemes socio-ambientals i a la distribució desigual de la riquesa i els recursos.
 En el treball de síntesi es demana la preparació de documents relacionats amb la globalització, els problemes ambientals, els fòrums de debat institucional, els moviments alternatius i la importància de les ONGs.

Contingut específic dels 4 Crèdits de Síntesi.

1. El marc físic

1.1. L'entorn natural

- 1.1.1. Caracterització geogràfica
- 1.1.2. El relleu i la xarxa hidrogràfica
- 1.1.3. El clima
- 1.1.4. Vegetació i fauna
- 1.1.5. Ecosistemes
- 1.1.6. Recursos naturals
- 1.1.7. Espais naturals d'interès
- 1.1.8. Els riscos ambientals
- 1.1.9. L'evolució del medi natural com a patrimoni

1.2. L'entorn urbà

- 1.2.1. La transformació urbanística
- 1.2.2. L'estructura urbana actual. Els usos del sòl
- 1.2.3. Les xarxes de transport
- 1.2.4. La vertebració dels barris
- 1.2.5. Les tendències urbanitzadores
 - 1.2.5.1. Ciutat compacta-difusa (la sostenibilitat)
 - 1.2.5.2. Ciutat complexa-especialitzada (l'eficiència)
 - 1.2.5.3. Ciutat integrada-segregada. (la solidaritat)

2. El context social, cultural i tecnològic

2.1. El procés històric

2.2. Població i demografia. Fluxos migratoris

2.3. L'estructura econòmica i les activitats productives

- 2.3.1. Condicionants de la situació econòmica actual
- 2.3.2. L'activitat econòmica
 - 2.3.2.1. El sector primari.
 - 2.3.2.1.1. L'agricultura
 - 2.3.2.1.2. La ramaderia i la pesca
 - 2.3.2.1.3. Els recursos energètics i miners
 - 2.3.2.2. El sector secundari. L'activitat industrial
 - 2.3.2.3. El sector terciari. L'administració, el comerç, les comunicacions, el turisme, la recerca.
 - 2.3.2.4. El voluntariat
- 2.3.3. El desenvolupament tecnològic
- 2.3.4. El mercat de treball. Els nous jaciments de treball. Les 35 hores.

2.4. La cobertura de les necessitats bàsiques de la població (els serveis)

- 2.4.1. Educació
- 2.4.2. Salut
- 2.4.3. Serveis de protecció social
- 2.4.4. L'esport
- 2.4.5. L'art i la cultura
- 2.4.6. L'oci
- 2.4.7. L'habitatge
- 2.4.8. Seguretat ciutadana
- 2.4.9. Els mitjans de comunicació

2.5. L'estructura social

- 2.5.1. Els grups socials
- 2.5.2. La integració social
- 2.5.3. El teixit associatiu
- 2.5.4. La promoció social

2.6. L'ordenació político-administrativa

- 2.6.1. L'organització política de la convivència
- 2.6.2. La participació ciutadana
- 2.6.3. La ciutat com a lloc social: fòrum de discussió d'idees i àmbit de convivència plural.

2.7. Els intercanvis socials, culturals i tecnològics

- 2.7.1. La cooperació internacional
- 2.7.2. L'agermanament entre municipis

2.7.3. El coneixement del món a través dels intercanvis. Els viatges.

3. El funcionament del sistema

3.1. El funcionament dels ecosistemes: sistemes oberts i sistemes tancats

3.2. El metabolisme del sistema urbà. El model global de fluxos

- 3.2.1. Les entrades
 - 3.2.1.1. Matèries primeres
 - 3.2.1.2. Aliments
 - 3.2.1.3. Aigua
 - 3.2.1.4. O₂
 - 3.2.1.5. Radiació
 - 3.2.1.6. Energia exosomàtica
- 3.2.2. Les sortides
 - 3.2.2.1. Manufactures
 - 3.2.2.2. Residus
 - 3.2.2.3. Aigua residual
 - 3.2.2.4. Co₂
 - 3.2.2.5. Calor
 - 3.2.2.6. Contaminació
- 3.2.3. L'organització
 - 3.2.3.1. L'augment de la complexitat del sistema
 - 3.2.3.2. La capacitat d'anticipació

3.3. Les disfuncions. L'impacte antroposfèric. Els problemes locals i els problemes globals

- 3.3.1. Els problemes socials
 - 3.3.1.1. A nivell local
 - 3.3.1.1.1. Dificultats d'integració
 - 3.3.1.1.2. Problemes lingüístics
 - 3.3.1.1.3. Marginació, delinqüència, 4t món
 - 3.3.1.1.4. L'encariment dels serveis
 - 3.3.1.1.5. L'estrès urbà
 - 3.3.1.2. A nivell global
 - 3.3.1.2.1. La pobresa
 - 3.3.1.2.2. La fam
 - 3.3.1.2.3. Les guerres
 - 3.3.1.2.4. La superpoblació
 - 3.3.1.2.5. El deute extern
- 3.3.2. Els problemes ambientals
 - 3.3.2.1. La contaminació.
 - 3.3.2.1.1. A nivell local
 - 3.3.2.1.1.1. La contaminació de l'aigua
 - 3.3.2.1.1.2. La contaminació de l'atmosfera
 - 3.3.2.1.1.3. La contaminació del sòl
 - 3.3.2.1.1.4. Les escombraries
 - 3.3.2.1.2. A nivell global
 - 3.3.2.1.2.1. La contaminació dels ecosistemes
 - 3.3.2.1.2.2. L'afebliment de la capa d'ozó
 - 3.3.2.1.2.3. La pluja àcida
 - 3.3.2.2. L'efecte hivernacle i el canvi del sistema climàtic.
 - 3.3.2.3. L'explotació d'un entorn cada cop més llunyà. El malbaratament dels recursos naturals i el seu esgotament.
 - 3.3.2.3.1. El problema alimentari
 - 3.3.2.3.2. Els problemes de l'aigua
 - 3.3.2.3.3. Els problemes dels recursos miners
 - 3.3.2.3.4. Els problemes energètics
 - 3.3.2.3.5. Els problemes territorials
 - 3.3.2.3.5.1. A nivell local
 - 3.3.2.3.5.1.1. Residències secundàries
 - 3.3.2.3.5.1.2. Freqüentació i degradació del litoral
 - 3.3.2.3.5.1.3. Freqüentació i degradació de boscos. Els incendis. La sobreexplotació
 - 3.3.2.3.5.1.4. L'especulació del sòl
 - 3.3.2.3.5.1.5. La degradació urbanística
 - 3.3.2.3.5.1.6. La pèrdua dels millors sòls de cultiu
 - 3.3.2.3.5.1.7. El desplaçament de les indústries
 - 3.3.2.3.5.1.8. L'envelliment dels centres urbans
 - 3.3.2.3.5.1.9. La manca d'espais verds i zones esportives
 - 3.3.2.3.5.2. A nivell global
 - 3.3.2.3.5.2.1. La destrucció d'ecosistemes sencers
 - 3.3.2.4. La pèrdua de biodiversitat

4. Els projectes de futur i la recerca de la sostenibilitat. La millora de la qualitat de vida i els grans reptes socio-ambientals

4.1. Evolució de la preocupació ambiental

4.1.1. Les diferents visions del món

4.1.2. La percepció de la qualitat de vida. Moments històrics.

4.2. L'organització del futur

4.2.1. Les tendències espontànies d'interessos de part i el mercat. La "globalització" econòmica.

4.2.2. Polítiques de construcció de projectes col·lectius. La "globalització" político-social.

4.2.2.1. Els continguts estratègics i els principis orientadors.

4.2.2.2. La participació col·lectiva

4.2.2.3. Els instruments

4.2.2.3.1. Les normatives

4.2.2.3.2. Els acords

4.2.2.3.3. Els projectes concrets i les agendes 21

4.2.3. Els moviments "antiglobalització".

4.3. L'anàlisi de la qualitat de vida

4.3.1. El concepte de qualitat de vida

4.3.2. Qualitat de vida i desenvolupament sostenible. La recerca de la sostenibilitat

4.3.2.1.1. La irreversibilitat 0

4.3.2.1.2. La recol·lecció sostenible de recursos renovables

4.3.2.1.3. El buidat sostenible de recursos no renovables

4.3.2.1.4. L'emissió sostenible de residus i contaminants

4.3.2.1.5. La selecció sostenible de tecnologies

4.3.2.1.6. La precaució i l'anticipació als problemes.

4.3.3. Els aspectes bàsics lligats a la millora de la qualitat de vida

4.3.3.1. El desenvolupament econòmic i les externalitats.

4.3.3.2. La vertebració territorial.

4.3.3.3. L'accessibilitat del territori i de la informació.

4.3.3.4. La funcionalitat i la qualitat ambiental.

4.3.3.4.1. Recuperació i preservació de la qualitat de l'entorn i de l'espai vital. La biosfera preservada.

4.3.3.4.2. Compleció de les infraestructures ambientals.

4.3.3.4.2.1. Aigua clara. Captació, distribució i sanejament de l'aigua.

4.3.3.4.2.2. Aire saludable. Emissions i filtres.

4.3.3.4.2.3. Residus valuosos. Tria i recuperació de recursos.

4.3.3.4.2.4. Energia apropiada. El model energètic.

4.3.3.4.3. Ciutats habitables i conscients de les seves limitacions.

4.3.3.5. La defensa dels drets socials.

4.3.3.5.1. Societats solidàries

4.3.3.5.2. Societats participades

4.3.3.5.3. Societats equitatives

4.3.3.5.4. Societats saludables

4.3.3.5.5. Societats educades

4.3.3.5.6. Societats cultes i actives

4.3.3.5.7. La cooperació pel desenvolupament

4.3.3.5.8. El paper de les ONGs

4.3.3.6. La governabilitat garantida.

4.3.4. Els indicadors de la qualitat de vida.

Continguts procedimentals

1. Obtenció de la informació

- Tècniques de recollida de dades.
- Observació directa d'objectes, fenòmens i processos.
- Observació d'imatges, models i maquetes.
- Utilització de mitjans tecnològics, de documentació impresa i de fonts de transmissió oral.

2. Tractament, anàlisi, interpretació i expressió de la informació

- Construcció de taules de valors i freqüències.
- Representació gràfica de fenòmens en coordenades cartesianes.
- Tècniques específiques de representació gràfica per a la informació estadística.
- Representació gràfica i simbòlica de la informació tecnològica.
- Elaboració i utilització de fórmules que relacionin variables.
- Interpretació d'esquemes, símbols i seqüències de símbols.
- Interpretació de la informació recollida.
- Expressió oral, escrita i visual de qüestions científiques i tecnològiques, emprant terminologia i simbologia adequades.

Continguts actitudinals

1. Confiança en les pròpies capacitats i consciència de tenir-les per afrontar i resoldre situacions reals.

2. Interès per l'autoaprenentatge i la formació contínua.

3. Respecte pel patrimoni natural.

- Presa de consciència de la limitació dels recursos naturals.
- Respecte als éssers vius.
- Defensa de l'entorn.

4. Respecte per un mateix i pels altres. Valoració del respecte en la comunicació de les idees i la tolerància envers les diferències entre les persones.

5. Sistematització del treball en l'activitat tecnològica i ciències experimentals.

- Valoració de l'ordre, la netedat i l'endrega en relació amb el treball.
- Correcció en la utilització d'objectes, materials i mitjans tecnològics i científics.
- Tendència a la meticulositat i l'exactitud en la realització d'observacions i experiències.
- Rígor en la resolució de problemes tecnològics i científics.

6. Valoració de la tecnologia en l'entorn social i de l'esperit científic.

- Consciència de la importància de l'aportació del treball individual al treball en grup.
- Reconeixement de la importància del mètode científic.
- Interès a conèixer les respostes científiques a problemes plantejats pels éssers humans en diverses èpoques.
- Disposició a l'observació i a la interpretació de fenòmens que s'esdevenen en el nostre entorn.

7. Valoració de la utilització dels recursos naturals, la seva distribució entre la població i les conseqüències ambientals i socials del seu ús.

8. Valoració del paper de la cultura, la política, la ciència i la religió en la gestió de la convivència humana.

3.3 El disseny pedagògic. Metodologia.

L'estructura de Crèdits de Síntesi proposada es fonamenta en el treball progressiu, des de les corresponents matèries, i al llarg del curs a mesura que es van desenvolupant els continguts curriculars, d'una sèrie d'activitats centrades en l'estudi de la qualitat de vida en diferents àmbits geogràfics entre 1r i 4t d'ESO.

El treball per part de l'alumne d'aquestes activitats li hauria de permetre assolir una base teòrica i procedimental per tal de planificar i resoldre una activitat centrada en un estudi de cas obert que seria el treball de síntesi, que es pot desenvolupar en la setmana específica dedicada a aquesta activitat.

En aquests projecte es proposen 283 activitats, en format web, que desenvolupen el tema de la qualitat de vida des d'un punt de vista afí a les matèries del currículum, així com 8 activitats de síntesi, 2 per cada curs, que permeten una aproximació amb diferent grau d'aprofundiment i dificultat als problemes plantejats. També es plantegen 8 activitats d'avaluació inicial i exemplificació, 2 per cada curs.

El Crèdit de Síntesi realitzat per l'alumne serà doncs el resultat de treballar una sèrie **d'activitats dintre del marc disciplinari al llarg de tot el curs** i de dur a terme un **treball de síntesi final**, de diferent grau de complexitat, en el context d'una setmana específica.

L'accés virtual a totes les activitats a través de la web, els lligams entre les activitats facilitades per l'hipermèdia, l'accés a una base de recursos àmplia i diversa, l'estructura de debats i fòrums virtuals en que es fonamenten algunes activitats i la facilitat per ampliar els continguts tractats en el model bàsic de Treball de Síntesi, són les característiques més destacables d'aquest projecte

Activitats d'avaluació inicial.

Les activitats que es plantegen des de tutoria coincideixen amb l'avaluació inicial de cada crèdit partint d'un debat introductor de temes que es treballaran dins de l'estructura del Crèdit de Síntesi de cada curs

- 1r d'ESO: [tu100](#)
- 2n d'ESO: [tu200](#)
- 3r d'ESO: [tu300](#)
- 4t d'ESO: [tu400](#)

Activitats d'exemplificació. Estudi de cas. El Programa "Escoles Verdes" a l'IES Baix Penedès.

També es planteja, des de tutoria, l'estudi de cas que serveix d'exemplificació en relació al desenvolupament de treballs que tenen per objectiu analitzar, valorar i resoldre els problemes ambientals a nivell institucional, en aquest cas aplicats al funcionament del mateix Institut on els alumnes realitzen els seus estudis.

L'estudi de cas es centra en l'Auditoria Ambiental de l'Institut i en el seguiment del Pla d'Actuació elaborat en relació al Programa "Escoles Verdes". Les propostes concretes són les següents:

- 1r d'ESO: [tu101](#).
- 2n d'ESO: [tu201](#).
- 3r d'ESO: [tu301](#).
- 4t d'ESO: [tu401](#).

Activitats lligades a les matèries.

L'alumne realitza, al llarg del curs, i en el desenvolupament normal de les classes de les diferents matèries, una sèrie d'activitats, exercicis, problemes, pràctiques experimentals, etc., relacionats amb els continguts generals dels CS que són afins a la programació específica de cada àrea del curs.

Aquestes activitats (un mínim de 3 ó 4) són seleccionades per cada seminari i departament, d'entre totes les activitats disponibles afins a cada matèria del currículum (es tracta d'activitats que treballen aspectes teòrics o pràctics afins al contingut del crèdit de síntesi que s'aproximen al contingut curricular de la matèria). Aquesta selecció pot diferenciar dos o tres itineraris d'atenció a la diversitat dintre de cada àrea, primant les activitats que treballin les competències bàsiques en els alumnes de necessitats educatives especials. La selecció també pot tenir en compte la dificultat comprensiva dels diferents textos utilitzats com a nucli de coneixement en cada activitat.

El treball, presentació i correcció d'aquestes activitats en el transcurs de les classes presencials de cada matèria formarà part de l'avaluació sumativa del crèdit de síntesi (amb independència de que puguin ser també utilitzades pel professor en l'avaluació de la matèria).

A partir d'un nombre d'activitats mínim relacionades amb els crèdits de síntesi, cada professor pot ampliar el nombre i tipologia de les activitats treballades, completant els continguts i objectius.

De la mateixa manera seria desitjable proposar activitats d'accés i resolució a través de l'entorn virtual (les activitats autocorrectives o els debats, per exemple), establint una complementarietat entre l'entorn presencial i l'entorn virtual.

Una part important d'aquestes activitats també es poden concentrar en una "setmana del crèdit de síntesi". La organització horària de la setmana en un context extradisciplinar, la planificació de sortides, la presentació de conferències, la dedicació i l'aprofundiment en el Treball de Síntesi final o la potenciació de l'entorn virtual, haurien de ser els principals objectius de la seva planificació. L'avaluació sumativa de les activitats realitzades en aquest context hauria d'incloure's en l'apartat valoratiu de la tutoria.

Activitats lligades a les sortides.

Es poden aprofitar altres activitats que es realitzen en el centre (sortides, viatges, intercanvis, excursions, assistència a exposicions o conferències, setmana especial d'activitats) per tal de proposar treballs complementaris lligats als crèdits de síntesi. La seva planificació i valoració correspondrà al departament (matèria) que organitzi l'activitat.

Treball de Síntesi.

Es tracta d'un projecte de treball que ha de desenvolupar individualment l'alumne, partint de determinats supòsits, amb les bases metodològiques fonamentades en les activitats precedents, i en un context que pot ser independent de l'horari escolar.

L'eix que vertebrarà tot el **treball bàsic** serà un estudi de cas general obert, que servirà de referent i catalitzador dels problemes tractats en el crèdit, i que es treballarà conjuntament des de totes les matèries. Les propostes concretes són les següents:

- **1r d'ESO: ts100.** Elaboració d'un projecte de promoció turística del municipi.
- **2n d'ESO: ts200.** El Fòrum Barcelona 2004 i el desenvolupament sostenible, la convivència cultural i la pau.
- **3r d'ESO: ts300.** Planificació d'un viatge. Elaboració d'una guia de viatges.
- **4t d'ESO: ts400.** Elaboració del dossier "La complexitat del nostre món" on es recullen la diversitat de posicions ideològiques enfrontades en els temes de sostenibilitat ambiental i de justícia social.

Un **segon nivell d'aprofundiment** amplia el treball de síntesi cap a situacions d'un major nivell de complexitat:

- **1r d'ESO: ts101. Planificació d'una Agenda 21 municipal.**

Com a representants del col·lectiu d'estudiants de l'institut caldrà realitzar una anàlisi de la situació actual del vostre municipi i aportar una sèrie de propostes sobre el model urbà desitjat, així com les actuacions proposades per tal de solucionar els principals problemes que afecten a la qualitat de vida dels habitants del municipi.

- **2n d'ESO: ts201. Disseny d'una campanya informativa que plantegi els problemes funcionals de les regions urbanes.**

La campanya constarà de:

- Una conferència (una intervenció en el congrés "Noves Ciutats per al segle XXI", en el marc del Fòrum 2004). La síntesi dels aspectes tractats en la conferència es redactarà en forma de text periodístic per tal de ser publicada en els diaris.
- Un dossier informatiu dirigit a la ciutadania, on se sintetitzin els problemes mostrats en una de les exposicions principals del Fòrum Barcelona 2004 (l'exposició vol mostrar de forma pràctica, visible i entenedora quins són els efectes de les nostres pràctiques d'ocupació del territori, de consum d'energia i de recursos, de mobilitat, de construcció, de generació de residus, etc.)
- Una pàgina web o uns cartells informatius que amb el títol "La ciutat model" mostrin diverses actuacions ("Bones pràctiques") centrades en la millora de la qualitat de vida a la ciutat.

- **3r d'ESO: ts301. Elaborar un dossier comparatiu entre el municipi/ciutat/país escollit i el propi dels alumnes, treballat en anteriors crèdits de síntesi.**

Cal analitzar els elements diferencials, les coincidències trobades, els problemes compartits i les diferents alternatives de gestió que es proposen.

- **4t d'ESO: ts401. Elaborar un dossier per a una ponència en el marc d'una assemblea internacional en la que es tractin els diferents problemes socials i ambientals de la humanitat.**

Selecció d'itineraris.

Els itineraris es desenvolupen a dos nivells.

En relació a les activitats lligades a les matèries. Cada Departament determina un mínim d'activitats obligatòries, dintre totes les disponibles per a cada àrea, intentant que siguin les que treballen més clarament les competències bàsiques alhora que s'integren millor en el crèdit corresponent. També hauria de ser possible planificar dificultats variables d'aquestes mateixes activitats, simplificant el text o la presentació de dades. Els professors també poden optar per seleccionar algunes activitats complementàries, de dificultats adaptables a les necessitats dels alumnes, per tal de treballar-les optativament i afavorir l'atenció a la diversitat. Algunes d'aquestes activitats podrien treballar-se des de l'entorn virtual, especialment les autoevaluatives i els debats.

En relació al Treball de Síntesi: Es proposen dos itineraris. El primer representa el Treball de Síntesi bàsic, directament relacionat amb les activitats mínimes treballades des de les matèries. Un segon itinerari representa un aprofundiment en els temes tractats que requereix una major autonomia de treball i una ampliació de les activitats que cal resoldre, accessibles a través de la navegació pel MDM de manera virtual.

Donat que cada alumne haurà de presentar el seu propi Treball de Síntesi, i que el seu plantejament ofereix una sèrie d'orientacions, apartats, qüestions, continguts i enllaços a activitats del propi material, permetent així seguir varis desenvolupaments possibles, una bona selecció i orientació des de tutoria de l'itinerari més adequat facilitarà també l'atenció a la diversitat.

3.4 Característiques del material

3.4.1 Grau de compliment previst dels principis metodològics del MDM dissenyat.

Principi d'autonomia: L'autonomia en la navegació pel material ve donada bàsicament pel plantejament del treball de síntesi, el projecte que hauran de realitzar tots els alumnes com activitat final d'avaluació. En la seva descripció i plantejament, on es detallen diferents aspectes que podria incloure el seu desenvolupament, es faciliten accessos a tots els recursos i activitats relacionades, tan si han estat treballades en les corresponents matèries com si representen activitats complementàries noves.

Un projecte municipal per a fer front els reptes del futur al Vendrell:

Preocupats per la qualitat de vida dels habitants del Vendrell, els responsables municipals volen debatre públicament els principals problemes (fer una auditoria socio-ambiental), i elaborar un projecte sostenible d'actuació i millora (pla d'actuació) en el que hi participin tots els veïns i entitats del municipi (democràcia participativa).

Aquests procés s'anomena **Agenda 21 del Vendrell**. Com a representants del col·lectiu d'estudiants de l'institut heu de preparar-vos una anàlisi de la situació actual del Vendrell i aportar una sèrie de propostes sobre el model de municipi desitjat, i les actuacions encaminades a assolir-ho. En aquest document cal donar respostes a diversos aspectes relacionats amb la qualitat de vida:

Com a guia orientativa es proposen els següents apartats i qüestions:

1. El desenvolupament econòmic.

- Té El Vendrell una activitat econòmica diversificada? (**so104**, **so112**, **so111**)
- Cal seguir potenciant el pes de la construcció d'habitatges? (**ma101**, **ma103**, **ma104**)
- Quins sectors caldria potenciar i com?
- Quin model turístic es vol potenciar? (**an102**, **an103**, **ct104**, **ct105**, **ct109**, **ct110**, **le105**, **ef102**)
- Quin tipus de turisme seria l'ideal? Ens hauríem de basar en la quantitat de places ocupades o en la qualitat d'aquestes places? Turisme de sol i platja o oferta turística diversificada? (**ct104**, **ct109**, **ct110**, **ef102**)
- Quins serveis es podrien oferir que estiguessin en consonància amb el tipus de municipi ideal que heu projectat? Quins valors naturals (**ce103**, **ce106**), culturals (**ct107**, **so108**, **te104**) i arquitectònics (**le106**) es poden potenciar?
- Té El Vendrell una oferta gastronòmica pròpia? (**an103**)

...

Principi de construcció: Es veu afavorit per l'estructura progressiva del model de crèdits de síntesi proposada, les activitats de tutoria plantejades, centrades en avaluacions inicials a partir de temes o activitats d'aplicació d'aprenentatges treballades en altres crèdits anteriors, l'establiment continu de relacions entre les diferents matèries i el tema de la qualitat de vida, així com la complementarietat i opcionalitat d'ampliar els aprenentatges a través de la web, a més de poder dirigir de manera autònoma el procés de construcció del projecte final de síntesi a partir de múltiples opcions relacionades amb totes les activitats presentades.

Principi de significació: Disposar d'informació útil per tal d'analitzar, valorar i millorar la qualitat de vida potser és un dels aspectes més significatius de les inquietuds humanes.

Principi de necessitat: Els lligams establerts entre totes les activitats disponibles i el treball de síntesi permeten treballar les activitats de manera autònoma a mesura que l'alumne les va necessitant per tal de construir el seu propi projecte personal.

Principi de coherència: El material presenta una regularitat de tots els components que el constitueixen, des del disseny de l'interfície de totes les pàgines, passant pel disseny uniforme de totes les activitats, la posició de les qüestions, els enllaços, les imatges il·lustratives, els gràfics, el cromatisme de les taules, l'ús de colors en els diferents nivells jeràrquics del text, així com la continuïtat, progressivitat i coherència del contingut i dels objectius al llarg dels 4 crèdits de síntesi.

Principi de vitalitat: Tots els marcs d'accés a les utilitats, a les activitats i als continguts de la web presenten una iconografia i unes imatges basats en rollovers i imatges de substitució amb la finalitat de mostrar accions dinàmiques d'accés a les pàgines de destinació dels enllaços. Aquest efectes també es manifesten en la coloració dels fragments de texts que presenten enllaços.

Principi d'integralitat: Al tractar-se d'una pàgina web, el material porta integrats un gran nombre de recursos, formats, enllaços i utilitats.

Principi d'interactivitat: De moment, i en previsió d'incorporar activitats autoavaluatives, la interactivitat es concentra en la decisió que fa l'alumne d'escollir aquelles activitats idònies, d'entre totes les possibles, per tal de construir el treball de síntesi final. També està previst potenciar els debats i fòrums virtuals que representen algunes de les activitats presentades.

Principi d'interconnexió: La major part de les activitats presenten enllaços externs a altres pàgines i recursos digitals.

Principi de múltiple entrada: El material permet l'accés a les activitats des de les pàgines d'inici de cada crèdit, des de les pàgines de cada matèria, des dels continguts, des de taules on es relacionen els continguts i objectius, i des de l'activitat específica del treball de síntesi final.

3.4.2 Tipologia de les activitats.

La tipologia d'activitats que s'han desenvolupat són:

Activitats de presentació d'informació. Totes les activitats consten d'un nucli de coneixement, amb textos, gràfics, imatges, taules o esquemes. A partir de la informació facilitada s'orienten les tasques o qüestions, que es troben al final de l'activitat. En alguns casos l'accés a les pàgines d'activitats té com a únic objectiu la facilitació de noves dades, textos o gràfics, que es relacionen per l'hipermèdia amb altres activitats.

Activitats de síntesi: Resums, esquemes de síntesi, algunes proves d'assaig breu i els estudis de casos generals del treball complementari proposat tenen com a finalitat la síntesi dels coneixements treballats.

Activitats de comunicació i discussió. En cada crèdit de síntesi s'ha planificat un debat per matèria centrat en els aspectes corresponents a l'àmbit i a la matèria tractats.

Activitats d'exemplificació. Algunes activitats tenen per objectiu mostrar les línies i mecanismes que cal seguir per tal de resoldre determinades situacions problemàtiques que es treballen en altres activitats d'aplicació d'aprenentatges. Un estudi de cas general serveix en cada crèdit d'exemple comparatiu per tal de desenvolupar el projecte de treball de síntesi final per part dels alumnes.

Activitats objectives i preguntes d'assaig. Molt importants en l'autoevaluació i en l'assimilació de continguts de cara a les activitats d'aplicació d'aprenentatges.

Activitats d'aplicació d'aprenentatges. Constitueixen el gruix de les activitats desenvolupades en aquest material. L'eix que vertebrà tot el material és un estudi de cas general obert (el treball de síntesi) que caldrà anar construint al llarg de tot el curs amb l'ajut del treball en les activitats de les àrees, tant les presencials com les virtuals. Moltes de les activitats relacionades amb les àrees corresponen també a estudis de casos per a aplicar aprenentatges.

Activitats d'avaluació. De les aproximadament 80 activitats que es podran trobar en cada crèdit de síntesi relacionades amb les matèries del currículum d'ESO, es determinaran uns itineraris formatius adaptats a les diverses necessitats educatives dels alumnes de manera que des de cada una de les 9 matèries s'avaluin entre 2 i 3 activitats, a més de les activitats de seguiment i preparació que s'orientin des de tutoria en relació al treball de síntesi final, del qual cal fer una defensa oral davant d'un tribunal a final de curs.

3.4.3 Selecció dels mèdia.

Entre els diferents mèdia que s'han incorporat al material d'aquests projecte destaquen els següents:

Text: Constitueix el mèdia fonamental sobre el que s'incorporen els altres mèdia. Tots els continguts teòrics, explicacions i tasques requerides es desenvolupen en forma de text, que al integrar-se en una pàgina web incorpora funcionalitats d'hipertext.

Il·lustracions estàtiques: Dibuixos, mapes, fotos, esquemes gràfics, taules, alguns complementaris a la informació textual, mentre que d'altres constitueixen en alguns casos la font directa d'informació

Animacions: Algunes activitats incorporen animacions en Flash.

Vídeo: Petits fragments representatius d'escenes quotidianes en el funcionament urbà que orienten a la reflexió sobre els problemes ambientals. Aquests fragments estan disponibles clicant sobre una imatge dintre de la mateixa activitat on s'inclou aquests mèdia.

Hipermedia: Tot el material es troba integrat i plenament accessible a través de diverses pàgines interconnectades seguint itineraris funcionals i didàctics.

3.4.4 Selecció dels recursos metodològics.

El projecte presentat es fonamenta en una pàgina web (un material didàctic multimèdia amb algunes funcionalitats d'entorn virtual d'aprenentatge) en què es pot accedir a les activitats dels crèdits de síntesi en format .htm i en format .pdf (per tal de facilitar la seva impressió) des de la carpeta de "recursos". Destaquen les següents funcionalitats:

A.-Funcionalitats d'aprenentatge:

Una navegació flexible: Cada activitat disposa d'un mecanisme d'enllaços interns per moure's per la mateixa activitat o per accedir a enllaços dins del propi material (transversals) o externs. L'accés a les activitats és possible des de totes les pàgines del material a través del marc superior. L'accés és possible des dels mòduls dels diferents seminaris i àrees, des de les pàgines de cada crèdit, des de les pàgines de continguts i objectius (taula del pla de treball) o des del treball de síntesi que cal realitzar com a projecte final del crèdit, on cada aspecte del seu desenvolupament està lligat amb les activitats que hi estan relacionades.

Pàgina d'inici

CREDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA

Estudi de la Qualitat de Vida en diferents àmbits

En aquest projecte es proposa un desenvolupament progressiu del tema de la qualitat de vida al llarg dels 4 Credits de Síntesi.

Àmbit local

CREDIT DE SÍNTESI DE 2n D'ESO. ÀMBIT REGIONAL. LA REGIÓ URBANA

Pàgines dels 4 crèdits de síntesi

Taula d'activitats per àrees, contingut i objectius

Mapa de la web. En el que es mostra en una sola pàgina totes les opcions de navegació pel material de la web.

Glossari. Amb la terminologia ambiental específica emprada en el material.

Enllaços interns, transversals i externs. Organitzats en la columna dreta de les pàgines d'activitats

Referències bibliogràfiques.

Pàgina d'ajut a la navegació pel material. Tutorial d'ajut on es mostren de manera visual, a través d'imatges del propi material, diferents opcions de navegació i accés a les activitats.

Nuclis de coneixement: Totes les activitats consten d'un nucli de coneixement, textos, gràfics, imatges, taules i esquemes a partir dels quals cal resoldre qüestions, problemes i situacions conflictives. En molts casos es tracta d'estudis de casos i d'esquemes per a aplicar aprenentatges.

Organització de la pàgina: Els nuclis de coneixement i els gràfics, imatges, taules i textos estan localitzats en el marc principal de la pàgina. En el cas de les activitats, les feines requerides i les qüestions es troben en la part final de la pàgina, però accessibles de manera uniforme des de la part superior del marc/columna de la dreta. Aquest marc serveix alhora per direccionar la navegació interna, transversal i externa, cada una d'elles amb un color diferenciat. També es localitzen en aquesta columna diverses imatges i complements explicatius, justificatius o il·lustratius del contingut

Paraules clau i les jerarquies de continguts: Estan destacades mitjançant diferents estils tipogràfics, que s'apliquen de manera uniforme i coherent en tot el material

Els exemples, i també en algunes ocasions textos o gràfics complementaris, es troben en pàgines enllaçades mitjançant lligams transversals (Com en el cas de l'exemplificació de l'anàlisi d'un paisatge –activitat so105-, que presenta enllaços a diferents imatges on s'aplica de manera exemplificadora la metodologia d'estudi d'un paisatge)

B.- Funcionalitats de comunicació.

Per a atendre l'aprenentatge: Està previst complementar les tutories de l'ensenyament presencial amb tutories a distància, amb un professor virtual que anirà marcant el ritme de treball a través de missatges dirigits als estudiants, enviant informació als taulells virtuals (calendaris, guies d'aprenentatge, orientacions, el pla docent adaptat a diferents itineraris, especialment en relació al treball de síntesi final).

Per a atendre les necessitats de comunicació: El material s'acabarà incorporant a un Entorn Virtual d'Aprenentatge (EVA) on serà possible interaccionar a través de bústies personals, fòrums, espais de debat, taulells d'informació i espais amb orientacions per a treballar en grup.

C.- Recursos i eines per a atendre funcionalitats de gestió.

L'EVA incorporarà la possibilitat de consultar notes.

D.- Recursos i eines per a atendre la funcionalitat de serveis.

No està previst que l'EVA atengui aquesta funcionalitat més enllà de facilitar l'accés a webs o institucions que ofereixen determinats serveis, com l'ICC, d'on es poden descarregar nombrosos mapes i fotografies aèries.

3.4.5 Estratègies d'avaluació

Cada alumne realitzarà un itinerari de crèdit de síntesi ajustat a les seves potencialitats.

En les sessions de tutoria de principi de curs es realitzaran una sèrie d'activitats **(avaluació inicial)** que serviran d'introducció als temes plantejats, facilitaran exemples de tasques similars a les que caldrà realitzar en el treball de síntesi, guiaran l'elecció i assignació d'itineraris per a cada alumne, i establiran els mecanismes de seguiment i control, tant de les tasques presencials (distribuides entre les diferents matèries del curs) com de la possible interacció a través de l'entorn virtual d'ensenyament / aprenentatge on es pot accedir a la totalitat del material. A l'equip de tutors correspondrà la responsabilitat d'avaluar les activitats de tutoria, així com del procés de construcció del treball de síntesi final.

L'avaluació formativa es desenvoluparà en el context de cada matèria, realitzant el alumnes les activitats escollides, tant en les classes presencials com altres activitats complementaries i debats en el context virtual. El professor responsable de cada matèria avaluarà les activitats específiques lligades al crèdit de síntesi relacionades amb la matèria, tan si es realitzen de manera presencial com virtual.

L'avaluació final consistirà en la elaboració del projecte pràctic o Treball de Síntesi, que es podrà realitzar al llarg de tot el curs. La seva presentació i defensa davant d'un tribunal tindrà lloc a final de curs. L'avaluació d'aquesta activitat correspondrà al tribunal assignat en cada cas, en el que tindrà un paper destacat el tutor.

Pes de les diferents activitats en l'avaluació global (variable en funció d'acords de l'equip docent o a les necessitats de potenciar de manera prioritària algun dels tres blocs d'activitats).

Valoració de les activitats lligades a les matèries (amb un total de 9 matèries): **40%**
 Valoració de les activitats lligades a la tutoria i al seguiment del projecte de síntesi: **20%**
 Valoració del projecte de síntesi presentat: **40%**

Diferents aspectes avaluable:

- Aprofitament, en l'elaboració dels documents de síntesi, dels recursos treballats en les diferents matèries al llarg del curs.
- Adequació dels documents i materials presentats.
- Correcció ortogràfica i gramatical.
- Extensió ajustada
- Estructura lògica i comprensible
- Ús convenient dels recursos gràfics i visuals
- Tractament correcte de les dades numèriques aportades
- Credibilitat de les propostes, fonamentades en argumentacions objectives, intel·ligibles i dialèctiques.
- Rigor en els estudis comparatius, investigacions experimentals i propostes tecnològiques.
- Diversitat i adequació dels recursos documentals emprats en l'elaboració del treball.

4.- Estudis/cursos realitzats

En el transcurs del període de llicència s'han acumulat 854 hores de cursos, entre els mesos d'octubre de 2002 i juliol de 2003, distribuïdes entre les propostes següents

- **Disseny i creació de pàgines web amb Dreamweaver** (60 hores). Subdirecció General Tecnologies de la Informació, Departament d'Ensenyament.
- **Introducció a les pàgines web interactives amb PHP**. Portals amb PHP (9 hores) Universitat Autònoma de Barcelona. Espiral, Noves Tecnologies i Educació.
- **Projectes de Treball utilitzant les TIC**. Projecte U-Learn (30 h). Universitat de Barcelona.
- **Disseny de Materials Didàctics Multimèdia per a Entorns Virtuals D'aprenentatge**. Curs de Postgrau de la UOC. (255 h.)
- **Curso de Experto Universitario en Internet y sus Aplicaciones**. UNED. (500 Hores)

A l'hora de seleccionar els continguts dels cursos, es va prioritzar la presentació del projecte en format de Material Didàctic Multimèdia accessible a través de la web, intentant fer compatible l'ensenyament presencial amb les opcions virtuals que proporcionen actualment les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

El resultat d'aquests període de formació va molt més enllà de la plasmació concreta en forma de pàgina web del material didàctic que es presenta en aquesta memòria, doncs la percepció i les expectatives generades amb els nous coneixements adquirits permetran tirar endavant nous projectes d'ambientalització curricular i d'incorporació de les TIC a la pràctica docent que es desenvolupa a l'aula, compaginant la formació presencial amb els projectes de treball i la formació virtual.

5.- Conclusions

L'aplicació pràctica d'aquest projecte no és gens fàcil.

Si encabir una setmana d'activitats de síntesi en el funcionament d'un institut pot resultar en molts casos un desgavell organitzatiu que requereix un gran esforç col·lectiu de planificació, seguiment i avaluació que no sempre es veu recompensat satisfactòriament des del punt de vista dels resultats esperats, la complexitat es veu considerablement augmentada amb la proposta que es defensa en aquest projecte.

Els recursos que es faciliten a través de la web (selecció de continguts, activitats específiques més o menys encertadament relacionades amb les matèries del currículum, activitats de resolució virtual, debats, textos, gràfics, bases de dades, imatges, enllaços, etc.) poden facilitar el desenvolupament de Treballs de Síntesi a una minoria d'alumnes motivada que exercita un cert grau d'autonomia en els seus aprenentatges, però són irrelevants sense un canvi substancial en el model d'organització de l'acció pedagògica.

Sense una aposta clara per part de tots els membres de la comunitat educativa per impulsar un model de formació que incorpori les TIC, la dimensió ambiental, els estudis de casos reals, la resolució de problemes que incideixin en preocupacions socials d'actualitat (els anomenats eixos transversals interdisciplinaris) com a elements complementaris de primer ordre per tal d'assolir una formació integral, aquest material resulta clarament inútil.

La posada en pràctica d'aquest projecte té nombroses repercussions sobre diversos aspectes en el funcionament d'un institut que poden significar canvis de prioritats en l'assignació de recursos i responsabilitats, afectant també el model d'organització del centre i algunes competències requerides del professorat.

Algunes implicacions sobre la organització del centre que es poden derivar d'aquest projecte són:

- L'extensió del Crèdit de Síntesi des d'una setmana concentrada d'activitats a un Treball continuat al llarg del curs que integra moltes activitats diverses.
- L'adhesió al Programa "Escoles Verdes" requereix l'aprovació majoritària per part del claustre de professors, la constitució d'un comitè ambiental, la realització d'una auditoria ambiental, la definició d'un Pla de Cohesió i la programació i aplicació d'un Pla d'Actuació temporitzat.
- La participació dels alumnes en el Programa requereix un funcionament eficient i àgil del consell de delegats i la implicació dels tutors.
- La disponibilitat d'accessos telemàtics a tots els membres de la comunitat educativa ha d'estar garantida, posant a la disposició dels alumnes aules d'ordinadors connectats a internet fora de l'horari lectiu.
- Es requereixen unes competències bàsiques en formació i interacció virtual per part dels professors vinculats al projecte, així com assignacions horàries en la promoció de la formació virtual.
- Cal incentivar la interrelació entre allò que es treballa en el context de les matèries a l'aula i les seves repercussions sobre el tema i el Treball de Síntesi.
- La incorporació d'aquest material a un Entorn Virtual d'aprenentatge hauria d'afavorir l'intercanvi d'experiències entre professors, alumnes i centres educatius.
- La interacció virtual i la pràctica docent comportaran una evolució de les activitats que haurà d'incorporar una major interactivitat, la millora del disseny gràfic i tècnic, la incorporació de gràfics animats, l'augment dels casos exemplificadors, així com una major incidència dels temes i problemes treballats en el Treball de Síntesi sobre la gestió municipal local des d'un punt de vista ambiental.

6.- Bibliografia

- ACEBILLO, A; FOLCH, R.: *Atlas ambiental de l'àrea de Barcelona. Balanç de recursos i problemes*. Barcelona. Ed. Ariel, 2000.
- BENEJAM, P., Farré, J.: *El Penedès*. Barcelona, Ed. Rosa Sensat, 1980.
- BOLOS, Maria: *Manual de ciencia del Paisaje*. Barcelona, Ed. Mason, 1992.
- COLET DURAN, Joan M.: *La Fira de Santa Teresa. El Vendrell*. Edicions Cossetània.
- CORACHAN, M. et al.: *Salud y viajes. Manual de consejos prácticos*. Barcelona, Ed. Masson-Salvat. 1993.
- DD.AA.: *Coneguem la comarca. El Baix Penedès*. Centre de Recursos Pedagògics del Baix Penedès. Barcelona, 1991.
- DD.AA.: *Eines per a una gestió municipal cap a la sostenibilitat*. Barcelona, Diputació de Barcelona, 1998.
- DD.AA.: *Geografia de Catalunya*. Volum II. Penedès i Garraf. Ed. Aedos.
- DD.AA.: *Pla estratègic el Vendrell 2010*. Propostes de les comissions. 2001.
- DDAA.: *Coneguem la comarca: Baix Penedès*. CRP del Baix Penedès. 1991.
- DDAA.: *El medi ambient vist pel sud*. Barcelona, Beta Editorial. 1995.
- DDAA.: *El sistema litoral. Un equilibri sostenible*. Diputació de Barcelona, 1996
- DDAA.: *Guia de jardineria sostenible*. Barcelona, Ed. Ajuntament de Barcelona, 2003.
- DDAA.: *L'educació ambiental*. Diputació de Barcelona, 1983.
- DDAA.: *Pensar la Biosfera*. Biosfera.Volum 11. Barcelona . Enciclopèdia Catalana,1998.
- DDAA.: *Poblacions, societat i entorn*. Barcelona, Ed. Barcanova, 1990.
- DDAA.: *El libro de las energías renovables*. Madrid, Ed. SAPT, 1988.
- DDAA.: *L'estat del món 2003*. Worldwatch Institute. Barcelona. Centre Unesco de Catalunya, 2003.
- DE BOTON, Alain: *El arte de viajar*. Madrid, Ed. Taurus, 2002.
- ESCRIBANO BOMBIN, Mª Milagro i altres: *El paisaje*. Madrid, MOPT. 1991.
- ESPINÀS, J.M.: *L'Ecologisme és un egoisme*. Barcelona, Ed. La campana, 1993.
- ESPINÀS, Josep M^a.: *Les comarques del Principat*. Ed Blume, 1978.
- FOLCH, R.: *Ambiente, emoción y ética*. Barcelona, Ed. Ariel, 1998.
- FOLCH, R.: *El vicio de mirar*. Barcelona, Ed. Planeta, 2000.
- GONZÁLEZ LEDESMA, F.: *El Baix Penedès*. Barcelona, Ed. Disseny Cultural, 1994.
- GONZÁLEZ LEDESMA, Francisco: *Crónica sentimental en rojo*. Barcelona, Editorial Planeta. 1984.

- GONZÁLEZ REVERTÉ, Francesc: *El Vendrell, de poble a ciutat*. Tarragona, Edicions Cossetània, 2002.
- HEWITT, N.: *Guia Europea per a la planificació de les agendes 21 locals*. Ajuntament de Barcelona, 1997.
- KRAMER, Fernando: *Manual práctico de educación ambiental*. Madrid, Ed. Catarata, 2002.
- LOMBORG, B.: *El ecologista escéptico*. Madrid, Ed. Espasa Calpe, 2003.
- LÓPEZ I VILAR: *Pel canal de Tomoví*. Edicions Cossetània.
- MARGALEF, R.: *L'Ecologia*. Barcelona, Diputació de Barcelona. 1985
- MARSÉ, Juan: *La muchacha de las bragas de oro*. Barcelona, Ed. Planeta. 1978
- MARTÍNEZ ALIER, J.: *La ecología y la economía*. México. Fondo de Cultura Económico, 1991.
- MATTHEW TREE. CAT.: *Un anglès viatja per Catalunya per veure si existeix*. Ed Columna. Barcelona. 2001
- MONGE, M.: *El Bosc i la ciutat*. Barcelona, Ed. Teide, 1979.
- NEL·LO, Oriol: *Ciutat de ciutats*. Barcelona, Ed. Empúries. 2001
- PARÉS, M i altres: *Descobrir el medi urbà*. Barcelona, Ed. Ajuntament de Barcelona. 1985.
- PASTOR, Jaime. *¿Qué son los movimientos antiglobalización?* Barcelona, Ed. RBA-Integral. 2002.
- PEÑUELAS, Josep: *De la biosfera a la antroposfera*. Barcelona, Ed. Barcenova. 1988.
- ROS, Joandomènec: *La natura marradeja*. Barcelona, Ed. Rubes. 2001.
- ROS, Joandomènec: *Trossos de natura inacabats*. Barcelona, Magrana, 1997.
- RUEDA, S.: *Ecología urbana*. Barcelona, Beta editorial, 1995.
- SALA I MARTÍN, Xavier. *Economía liberal para no economistas y no liberales*. Barcelona, Ed. Plaza y Janés. 2002.
- SUREDA, J.: *Manual de pedagogía ambiental*. Valencia, Eliseu Climent Editor. 1988.
- TERRADAS, Jaume: *Ecología urbana*. Barcelona, Rubes Editorial, Departament de Medi Ambient. 2001.
- TINEO, J.A., ROSSAUD, J.: *Les comarques de Catalunya. Garraf i Baix Penedès*. Barcelona, Ed. Blume. 1984.
- WAGENSBERG, J.: *Ideas sobre la complejidad del mundo*. Barcelona, Tusquets, 1985.
- WAGENSBERG, J.: *Si la naturaleza es la respuesta, ¿cuál era la pregunta?* Barcelona, Tusquets, 2002.
- WAGENSBERG, J.: *Ideas para la imaginación impura*. Barcelona, Tusquets, 1998.
- WATERHOUSE, Keith.: *Teoría y práctica del viajar*. Barcelona, Ed. Laertes. 1991.

7.- Fitxa tècnica de l'edició.

7.1.- Format i suport del material:

Tot el material s'ha elaborat en format .html per tal de ser penjat a la web.

Dintre del l'apartat dels recursos (accessible des del marc superior de totes les pàgines del material) es troben també disponibles totes les activitats en format .pdf, de manera que es facilita la descàrrega d'arxius en un format òptim per a la seva impressió.

També estan disponibles en la carpeta de recursos diverses imatges, fotografies i mapes, en format .jpg o .gif, depenent de la millor idoneïtat en relació a la seva mida en bits i la seva qualitat visual.

Les animacions estan en format .swf de Flash i els petits arxius de vídeo en .mpeg.

7.2.- Eines i programes de disseny i edició del material.

El disseny i la preparació del material gràfic i fotogràfic s'ha realitzat utilitzant els programes Photoshop 5.5 i Fireworks MX. Les animacions s'han fet en Flash 5, i la maquetació de tot el material en format .html s'ha fet amb Dreamweaver MX.

Les imatges digitals s'han realitzat amb una càmera Canon PowerShot S45 i han estat capturades amb el programa ZoomBrowser EX.

Per a la conversió en una web dinàmica que actuï de servidor i funcioni d'entorn virtual d'intercanvi d'experiències i comunicacions s'estan valorant diferents opcions de cara a la segona fase del projecte per al segon any, que van des del PHPNuke fins a altres opcions de Macromedia.

Els Crèdits de Síntesi com a recurs metodològic en
l'ambientalització curricular dins del Programa "Escoles Verdes"

ANNEXOS

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA									 CS 1r ESO	 CS 2n ESO	 CS 3r ESO	 CS 4t ESO	
									El Projecte	Àmbits d'estudi			Activitats

Estudi de la Qualitat de Vida en diferents àmbits

El municipi
CS de 1r d'ESO

En aquest projecte es proposa el desenvolupament progressiu del tema de la qualitat de vida al llarg dels 4 Crèdits de Síntesi de l'ESO.

Àmbit local

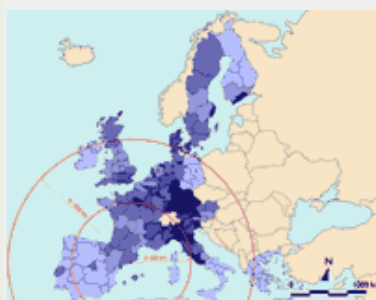

La regió urbana
CS de 2n d'ESO

Es proposa un anàlisi exhaustiu del terme "Qualitat de Vida" i es faciliten eines d'estudi, anàlisi, valoració i gestió que es fonamenten en la interdisciplinarietat, l'orientació de l'educació cap el desenvolupament sostenible i la facilitació d'aprenentatges virtuals.

Àmbit regional

Els intercanvis
CS de 3r d'ESO

Es desenvolupen aspectes d'ambientalització curricular emmarcats dins del Programa "Escoles Verdes"

Àmbit internacional

Un món solidari i sostenible
CS de 4t d'ESO

S'obre un entorn virtual d'intercanvi d'experiències educatives al voltant de temes ambientals, de la qualitat de vida i el desenvolupament sostenible.

Àmbit global

<div>CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA</div>								 CS 1r ESO		 CS 2n ESO		 CS 3r ESO		 CS 4t ESO			
								El Projecte		Àmbits d'estudi				Activitats			

CRÈDIT DE SÍNTESI DE 1R D'ESO: ÀMBIT LOCAL

El municipi

- Presentació
- Activitats proposades
- Planificació
- Objectius
- Contingut
- Taula d'activitats, continguts i objectius per departaments curriculars

Es viu bé en el teu municipi?

Presentació

Per a moltes persones parlar del passat d'un poble és tornar a reviure la infància i els records idealitzats d'un temps i un espai que s'imaginen més pur, idíl·lic i perdut, i del que han oblidat la major part d'aspectes negatius.

Els pobles i ciutats s'han transformat intensament en les darreres dècades i alhora que es millorava en moltes coses, han aparegut nous problemes o s'han agreujat preocupacions ja antigues.

La transformació de les activitats

productives, bàsicament el pas d'una economia agrària a una economia industrial o centrada en els serveis han propiciat grans transformacions en relació a l'ocupació de l'espai i l'estil de vida.

Per altra banda el preu de l'habitatge i els problemes d'aglomeració en les grans ciutats, especialment a Barcelona, han convertit una sèrie de municipis ben comunicats de les corones metropolitanes en apèndix residencials "dormitoris" o en segones residències per a caps de setmana o temps d'oci.

En aquests pobles el nombre d'habitants es duplica o triplica en pocs anys, els nous barris proliferen en terrenys on ahir tot eren vinyes o aiguamolls i sorral·ls litorals, i davant dels nombrosos conflictes que van sorgint de sostenibilitat ambiental, de convivència social i de qualitat de vida, les agendes polítiques segueixen dominades per les visions a curt termini, marcades per les cites electorals.

Els pobles han deixat de ser nuclis de cases envoltats d'un espai agrícola i natural, més o menys tranquil, per a convertir-se en elements d'una xarxa urbana amplíssima connectada per nombroses vies de comunicació i en les que els ciutadans passen moltes hores en trànsit entre un lloc i un altre.

Per fer front a tots aquests reptes de futur dels nostres municipis calen nous projectes col·lectius, amb un enfocament global dels problemes, amb visions a llarg termini i una considerable participació ciutadana més enllà de les consultes electorals.

En aquest Crèdit de Síntesi es proposa participar en el projecte de construcció d'un nou model de municipi. Al llarg de les activitats que es realitzaran aquests cursos en les diferents matèries, anireu recollint arguments i informació que us permetrà valorar com és avui el vostre municipi i com voleu que sigui en un futur.

Contingut del crèdit:

El municipi. Es viu bé en el teu municipi?

- Es posa l'èmfasi en els **aspectes estructurals** de l'escenari on es desenvolupa la vida.
- Es caracteritza principalment l'**entorn natural** i urbà del municipi de residència dels alumnes, així com el **context social i cultural**.
- Es toquen alguns **aspectes funcionals** senzills i s'analitzen els problemes de qualitat de vida de major incidència a nivell local.
- Finalment es treballen algunes **propostes de futur**, centrades en l'elaboració de plans estratègics i agendes 21.

Planificació: Itineraris possibles segons el grau de complexitat.

Model bàsic concentrat	Concentració de totes les activitats del Crèdit de Síntesi en una setmana.
Model bàsic progressiu	Treball progressiu d'activitats relacionades amb el Crèdit de Síntesi en les diferents matèries. Es dedica una setmana a desenvolupar el Treball de Síntesi a finals del segon trimestre. Es pot allargar la presentació del dossier a finals de curs.
Model aprofundiment	Ampliació del Crèdit anterior amb noves situacions i aprofundiment en els temes plantejats al llarg del tercer trimestre. Presentació dels resultats a final de curs.

Activitats

—1. Avaluació inicial

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Tu100	Es viu bé en el teu municipi?	Anàlisi i valoració de la qualitat de vida a nivell municipal.	Analitzar i valorar els coneixements inicials en relació a la qualitat de vida en el municipi de residència de l'alumne.	Avaluació inicial.

—2. Exemplificació: L'institut com a model. El Projecte Escoles Verdes

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Tu101	L'institut i el medi ambient	Aspectes ambientals a l'institut. El projecte Escoles Verdes a l'IES Baix Penedès	Analitzar i valorar diferents aspectes relacionats amb el funcionament de l'institut des del punt de vista ambiental	Proves d'assaig breu. Avaluació inicial. Estudi de cas.

—3. Treball de Síntesi: Nivell Bàsic

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ts100	Es viu bé al Vendrell?	La qualitat de vida al Vendrell	Sintetitzar els temes guia del crèdit (la qualitat de vida en el municipi) plantejats al llarg de les activitats lligades a les matèries.	Estudi de cas general obert.

—4. El Treball de Síntesi: Aprofundiment

Codi: Treball de Síntesi	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ts101	Projecte de construcció d'un nou model de municipi	Desenvolupament econòmic, model urbanístic i territorial, comunicacions, funcionalitat i qualitat ambiental, drets socials, governabilitat i participació ciutadana.	Elaborar una Agenda 21 pel Vendrell	Estudi de cas general obert.

—5. Els debats virtuals

Codi: Treball de Síntesi	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Db100	Debat	El canvi d'opinió.	Modificar opinions amb nous arguments	Debat

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA				 CS 1r ESO CS 2n ESO CS 3r ESO CS 4t ESO		
						
El Projecte				Àmbits d'estudi		Activitats

CRÈDIT DE SÍNTESI DE 2n D'ESO: ÀMBIT REGIONAL

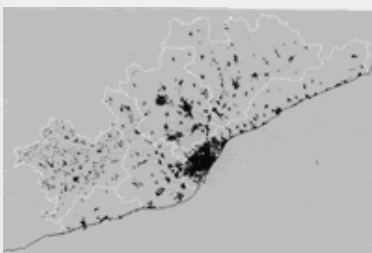
La regió urbana

- Presentació
- Activitats proposades
- Planificació
- Objectius
- Contingut
- Taula d'activitats, continguts i objectius per departaments curriculars

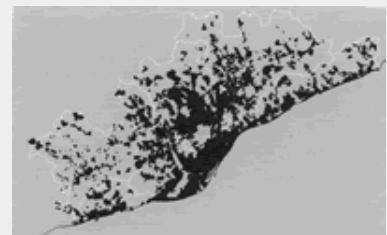
Es viu bé en la Regió Urbana de Barcelona?

Presentació

Les ciutats van néixer com a centres de reunió, de trobada i d'intercanvi en un moment en què l'home es va fer sedentari, i es van caracteritzar per ser centres de poder i de serveis, amb capacitat de domini i comandament d'un espai territorial.

Les agressions externes les van anar tancant entre muralles que contenien edificis i barris sencers. Representaven unes illes on es concentraven les activitats secundàries i terciàries entre un amplíssim territori caracteritzat per la ruralitat i les activitats primàries.

Amb la revolució francesa i la revolució industrial, les ciutats van enderrocar les muralles i l'activitat econòmica i la forma de vida urbana es van anar estenent per tot el territori, trencant els seus confins des del punt de vista físic i funcional. Els límits actuals són més de caire social i administratiu, amb nombroses dependències que cal analitzar i comprendre.

Avui en dia, la major part de la població mundial viu en un entorn urbà. Les ciutats actuals, molt difícils de delimitar territorialment, ocupen amplis espais connectats entre si, on predominen les activitats i la forma de vida urbanes.

Els greus problemes de sostenibilitat ambiental i de injustícia social que tenen plantejats les ciutats actuals són deguts fonamentalment a un model urbanístic que s'ha destacat per prioritzar, o no saber regular, la difusió de l'espai construït sobre el territori (creixement en taca d'oli), l'especialització funcional (separació de les zones de residència, comerç, indústria, serveis) i la segregació social (barris separats per les diferències socials entre veïns).

La millora de la qualitat de vida de la població passa necessàriament per dotar-se d'un projecte col·lectiu de ciutat que faci front a dos grans reptes:

- La forma urbana i la complexitat funcional, molt lligades a l'eficiència i la sostenibilitat ambiental.
- La integració i cohesió socials, lligades a la solidaritat i la justícia social.

La transformació urbanística de la ciutat de Barcelona en els darrers 100 anys ha anat molt lligada a la celebració de determinats esdeveniments (Exposicions Universals de 1888 i 1929, Jocs Olímpics de 1992) i el projecte actual de millora està impulsat per la celebració del Fòrum Mundial de les Cultures previst pel 2004.

Els temes sobre els quals girarà el Fòrum 2004 són precisament 3 de les grans prioritats de l'agenda dels

organismes internacionals: la diversitat cultural, el desenvolupament sostenible i les condicions de la pau.

Dintre de la programació del Fòrum tindran lloc una sèrie de congressos i jornades, es mostraran exposicions, es celebraran actes en la plaça central i es destacaran diverses pràctiques reixides en relació a experiències ambientals, de solidaritat i de cooperació.

En aquest Crèdit de Síntesi de 2n se t'invita a participar en els congressos, jornades, exposicions i activitats que es celebraran a Barcelona el 2004. Al llarg de les activitats que realitzareu aquests curs en les diferents matèries anireu recollint arguments i informació que us permetrà valorar com funcionen els ecosistemes urbans i com millorar la qualitat de vida dels seus habitants.

Contingut específic del crèdit de síntesi de 2n d'ESO:

Es viu bé en una gran ciutat? Com fer la Regió Urbana més habitable i sostenible?

La major part de la població mundial viu en un entorn urbà. Les ciutats actuals, molt difícils de delimitar territorialment, ocupen vastíssims espais connectats entre si, amb nombroses dependències que cal analitzar i comprendre. La millora de la qualitat de vida de la població passa necessàriament per dotar-se d'un projecte col·lectiu de ciutat.

Per això, en aquest CS, després d'una senzilla caracterització de l'entorn físic de la ciutat, es posa l'èmfasi en el **FUNCIONAMENT** de l'ecosistema urbà, en els processos i fluxos que el caracteritzen.

Finalment, com a projecte lligat a la millora de la qualitat de vida, es relaciona la celebració del Fòrum 2004 amb l'impuls que es vol donar als temes de sostenibilitat ambiental i de justícia social a la regió urbana de Barcelona.

Planificació: Itineraris possibles segons el grau de complexitat.

Model bàsic concentrat	Concentració de totes les activitats del Crèdit de Síntesi en una setmana.
Model bàsic progressiu	Treball progressiu d'activitats relacionades amb el Crèdit de Síntesi en les diferents matèries. Es dedica una setmana a desenvolupar el Treball de Síntesi a finals del segon trimestre. Es pot allargar la presentació del dossier a finals de curs.
Model aprofundiment	Ampliació del Crèdit anterior amb noves situacions i aprofundiment en els temes plantejats al llarg del tercer trimestre. Presentació dels resultats a final de curs.

Activitats

. Avaluació inicial

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Tu200	El Fòrum Barcelona 2004	El paper de les Regions Urbanes en temes de sostenibilitat ambiental, diversitat cultural i condicions de pau	Analitzar i valorar els coneixements inicials en els temes de sostenibilitat ambiental, diversitat cultural i condicions de pau. Enfocar aquests temes des del punt de vista de les Regions Urbanes.	Avaluació inicial

—2. Exemplificació: L'institut com a model. El Projecte Escoles Verdes

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Tu201	L'institut i el medi ambient	Aspectes ambientals a l'institut	Analitzar i valorar diferents aspectes relacionats amb el funcionament de l'institut des del punt de vista ambiental.	Estudi de cas

—3. Treball de Síntesi: Nivell Bàsic

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ts200	La ciutat sostenible i el "Fòrum Barcelona 2004"	El desenvolupament sostenible, la convivència cultural i la pau.	Sintetitzar els temes guia del crèdit (la influència de la sostenibilitat ambiental, la convivència cultural i la pau sobre la qualitat de vida en les regions urbanes) plantejats al llarg de les activitats lligades a les matèries.	Estudi de cas general obert

—4. El Treball de Síntesi: Aprofundiment

Codi: Treball de Síntesi	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ts201	Disseny d'una campanya de sensibilització ambiental	La sostenibilitat ambiental i la justícia social en les regions urbanes	Redactar una conferència sobre nous models de ciutat, dissenyar i redactar un dossier informatiu sobre els seus problemes socials i ambientals i crear un cartell o pàgina web sobre la millora de la qualitat de vida a les regions urbanes.	Estudi de cas general obert.

—5. Els debats virtuals

Codi: Treball de Síntesi	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Db200	Debat	El canvi d'opinió.	Modificar opinions amb nous arguments	Debat

<div>CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA</div>																					
										CS 1r ESO		CS 2n ESO		CS 3r ESO		CS 4t ESO					
<div></div>										El Projecte		Àmbits d'estudi				Activitats					

CRÈDIT DE SÍNTESI DE 3r D'ESO: ÀMBIT INTERNACIONAL

- Presentació
 - Activitats proposades
 - Planificació
- Objectius
 - Contingut
 - Taula d'activitats, continguts i objectius per departaments curriculars

A quin país del món t'agradaria viatjar?

Presentació

En el transcurs de la vostra etapa educativa acabareu realitzant forces sortides, viatges i intercanvis, i l'elecció del destí escollit, especialment en els viatges de fi de curs, es converteix sovint en un tema de discussió i polèmica degut a la diversitat d'expectatives que es generen. Aquesta circumstància s'anirà repetint posteriorment en els successius viatges que es planificaran al llarg de la vida adulta.

Viatjar és desplaçar-se per veure allò que es té la necessitat de conèixer, però hi poden haver moltes altres motivacions, des del plaer de fer coses diferents fins el prestigi social que s'obté comentant i explicant el viatge i els seus fotogrames.

De fet, moltes dicotomies expressen les diverses finalitats dels viatges: cultural o festiu; ciutat o medi natural; organitzat o improvisat; intensiu o de relaxació; muntanya o platja; Europa o Àfrica; Nord o Sud; real o imaginari; voluntari o obligat; de conquesta o de fugida; obrir camins o seguir l'itinerari marcat; escapada o retorn; en cotxe o en tren; en vaixell o en avió;

a peu o en bicicleta; a Santiago o a la Meca; 1 setmana o 80 dies; al centre de la terra o a la lluna; ser viatger o fer de turista; ...

Però què mou a la gent a viatjar més enllà del plaer de conèixer i dels gustos personals? Forma part d'un comportament instintiu?

Al llarg de milions d'anys d'evolució biològica, la selecció natural ha anat fixant genèticament unes quantes funcions bàsiques molt útils per a la supervivència: l'alimentació, la respiració, la reproducció, que acompanyades dels corresponents estímuls (la fam, la set, l'impuls sexual) constitueixen la base del comportament instintiu. Es troba l'impuls viatger entre aquestes funcions?

El pas del paleolític al neolític va representar una transformació de les relacions entre l'home i el seu entorn. Es va passar d'una economia depredadora i un estil de vida nòmada a una economia productiva i un estil de vida sedentari, organitzat al voltant dels centres urbans i sustentat per l'agricultura i la ramaderia.

Uns milers d'anys més tard el primitiu estil de vida nòmada, molt domesticat per la civilització i la cultura, continua vigent a través de l'impuls viatger que mou a milions de persones de tot el món a desplaçar-se durant un determinat període de temps en busca de diversos fins.

Alhora vivim en un moment històric en què se'ns fa evident que ens trobem en un entorn global, però en un planeta finit, tancat i petit. Algunes fronteres desapareixen i quasi tot viatja, des de les malalties a les persones, passant per les mercaderies i el capital. En aquestes condicions esclaten noves pugnes entre la identitat de les diferents cultures i la globalització.

Com s'ha d'organitzar la convivència amb tanta gent diferent, amb les idees i interessos a vegades contraposats, amb unes cultures, unes llengües i unes creences tan diverses? Aquells que han viatjat potser ho tenen més fàcil per trobar algunes respostes.

En aquest Crèdit de Síntesi se us proposa traspasar fronteres per tal de descobrir, crear i compartir diverses maneres de fer front als reptes de la millora de la qualitat de vida a través dels intercanvis culturals.

Al llarg de les activitats que realitzareu aquest curs en les diferents matèries anireu recollint arguments i informació que us permetrà valorar la necessitat de viatjar per conèixer, per conèixer, per conèixer, per buscar noves experiències, per intercanviar punts de vista, tecnologia i solucions als problemes compartits.

La comunitat internacional. El coneixement del món a través dels intercanvis

En aquest crèdit es planteja la necessitat de traspasar tot tipus de fronteres per tal de descobrir, crear i compartir diverses maneres de fer front els reptes de la millora de la qualitat de vida a través dels intercanvis culturals.

Es posa l'èmfasi en el context social i cultural, en les **PERSONES**, en els seus moviments i interrelacions, en la necessitat de viatjar per conèixer, per conèixer, per conèixer, per buscar noves experiències, per intercanviar punts de vista, tecnologia i solucions als problemes compartits.

Planificació: Itineraris possibles segons el grau de complexitat.

Model bàsic concentrat	Concentració de totes les activitats del Crèdit de Síntesi en una setmana.
Model bàsic progressiu	Treball progressiu d'activitats relacionades amb el Crèdit de Síntesi en les diferents matèries. Es dedica una setmana a desenvolupar el Treball de Síntesi a finals del segon trimestre. Es pot allargar la presentació del dossier a finals de curs.
Model aprofundiment	Ampliació del Crèdit anterior amb noves situacions i aprofundiment en els temes plantejats al llarg del tercer trimestre. Presentació dels resultats a final de curs.

—1. Avaluació inicial

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Tu300	Què mou la gent a viatjar?	Els motius de viatjar	Analitzar i valorar els coneixements inicials en relació als viatges i als intercanvis culturals.	Avaluació inicial

—2. Exemplificació: L'institut com a model. El Projecte Escoles Verdes

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Tu301	El projecte Escoles Verdes i la gestió ambiental dels instituts.	La gestió ambiental en els instituts.	Comparar la preocupació, l'eficiència i l'actuació ambiental entre diferents instituts participants en intercanvis lingüístics o culturals.	Estudi de cas.

—3. Treball de Síntesi: Nivell Bàsic

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
ts300	A quin país del món t'agradaria viatjar?	La planificació i organització d'un viatge.	Sintetitzar els temes guia del crèdit (la planificació d'un viatge) plantejats al llarg de les activitats lligades a les matèries. Seleccionar un país per a viatjar. Argumentar l'elecció. Coordinar altres activitats que es treballen des de les matèries del curs.	Estudi de cas general obert.

—4. El Treball de Síntesi: Aprofundiment

Codi: Treball de Síntesi	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ts301	Anàlisi i valoració de la qualitat de vida en el país seleccionat	La qualitat de vida i la seva valoració	Comparar la qualitat de vida de diferents països.	Estudi de cas general obert.

—5. Els debats virtuals

Codi: Treball de Síntesi	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Db300	Debat	El canvi d'opinió.	Modificar opinions amb nous arguments	Debat

<div>CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA</div>										 CS 1r ESO	 CS 2n ESO	 CS 3r ESO	 CS 4t ESO	
									El Projecte	Àmbits d'estudi		Activitats		

CRÈDIT DE SÍNTESI DE 4t D'ESO: ÀMBIT GLOBAL

- Presentació
- Activitats proposades
- Planificació

- Objectius

- Contingut

- Taula d'activitats, continguts i objectius per departaments curriculars

Com fer la humanitat més solidària i sostenible?

Presentació

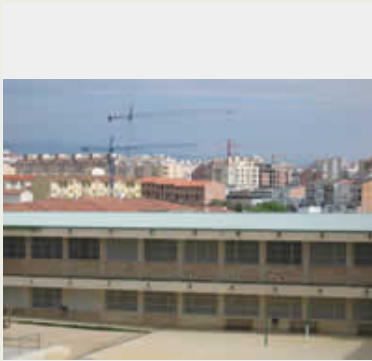
Vivim uns temps en què les coses van molt i molt de pressa.

Certament. Estem immersos en allò que alguns n'han dit un procés <<d'acceleració històrica>>. I és que es produeixen més canvis, més transformacions, hi ha més moguda ara, en el decurs de 5 o 10 anys que no fa pas gaire durant 50, 100 o fins i tot molts més anys.

La nostra civilització no es caracteritza, doncs, per la pausa calmosa, l'avenç lent i controlable o l'evolució harmònica i progressiva. No, això sembla que, ara per ara, s'ha acabat. Vivim temps de neguit, de precipitació, de ruptura, de sobresalts... d'imprevisió.

De manera que quan ens referim al futur, ja no podem concebre'l com un

cosa inaccessible, infinitament allunyada i gairebé quimèrica. No. El nostre futur és aquí mateix. Ens espera a la primera parada de metro. Perquè el nostre futur no és altre que el nostre futur immediat. I si no volem que ens agafi desprevinguts, cal començar, des d'ara mateix, a repensar-lo.

A la millor, molts de vosaltres haureu vist pel·lícules com "Blade Runner", haureu llegit llibres com "Un món feliç", "Fahrenheit 451" o "1984", on se'ns mostren les conseqüències d'una civilització (la nostra) que, si no rectifica alguns dels seus plantejaments més fonamentals, té els dies comptats.

Haureu pogut comprovar també que algunes de les negatives i indesitjables situacions que plantegen aquestes històries de ciència-ficció, ja no són de ciència-ficció: les comencem a patir ja en els nostres carrers i en les nostres cases.

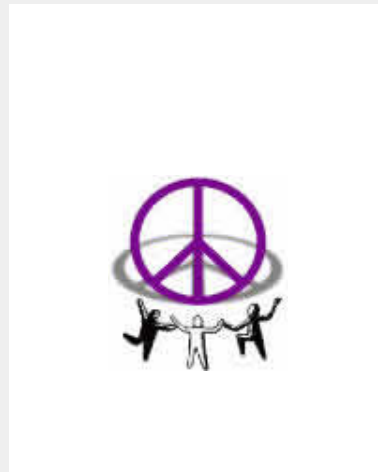
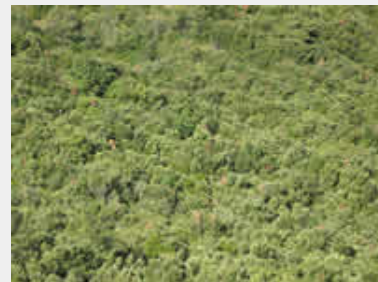
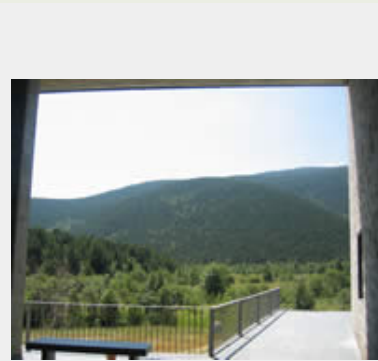
Això no obstant, a la millor penseu que són històries alarmistes, que no tenen cap fonament i que són ganexes d'empipar i neguitejar el personal. Tant de bo estiguéssiu encertats! Les dades de què disposem, però, no ens permeten ser gaire optimistes.

I les dades són que cada dia augmenta la distància que separa països rics i països pobres, que l'atur, lluny d'estar controlat, s'ha esdevingut una malaltia crònica, que el poder de les multinacionals arriba a hipotecar fins i tot l'autonomia dels parlaments democràticament elegits, que el nivell global de contaminació del medi ambient creix espectacularment, que la qualitat dels aliments que consumim degenera dia a dia, que el deteriorament progressiu de la capa d'ozó amenaça la pròpia vida del planeta, que les deixalles, malgrat el tímid esforç de reciclatge, ja no sabem on deixar-les, que el grau d'agressivitat, intolerància, egoisme i insolidaritat comencen a ser preocupants, que...

Potser esteu pensant que, davant d'aquest trist panorama, ja no hi ha res a fer. Potser creieu que aquest procés continu de degradació de la qualitat de la vida humana és irreversible, que no es pot reconduir. Potser, en definitiva, esteu convençuts que hem badat massa, que ja no hi som a temps.

Si això fos cert, aquest crèdit de síntesi no tindria raó de ser. Perquè, al capdavant, l'objectiu principal de totes les propostes de treball que hi trobareu, és ajudar-vos a reflexionar sobre la imperiosa necessitat de modificar alguns dels nostres hàbits mentals.

No podem continuar pensant que el valor més important i sagrat d'una civilització, al qual s'han de subordinar tots els altres, és el seu nivell d'acceleració econòmica. No podem

continuar identificant progrés científico-tecnològic com a progrés en general, sense matisos. Progressar a nivell científico-tecnològic no vol dir progressar necessàriament en tots els àmbits. Un progrés que, de vegades, ens deshumanitza no pot ser mai un veritable progrés. I no podem, tampoc, creure que podem malmetre la naturalesa i exhaurir-ne irracionalment tots els seus recursos, i que a nosaltres, que som un tros de naturalesa, no ens passarà res.

Cal, doncs, un canvi de valors; és a dir, un canvi de mentalitat. Necessitem anar construint, entre tots, una humanitat cada cop més solidària i sostenible. No actuar en aquesta direcció seria un greu error. Seria dinamitar tota esperança, tota possibilitat de futur. D'un futur ben proper. I seria una llàstima. Entre d'altres coses perquè el futur més immediat sou, sobretot, vosaltres.

La humanitat. Com fer una humanitat més solidària i sostenible?

Quin futur ens espera? Cal tenir confiança en la sort o projectar el futur?. El lema "actua localment i pensa globalment" s'ha convertit en una de les frases més repetides pels responsables de la gestió ambiental.

La "globalització" ha acaparat l'atenció del debat polític internacional, tant en l'agenda dels dirigents institucionals com en les protestes i crítiques dels anomenats moviments "antiglobalització".

Per això en aquest CS es posa l'èmfasi en la necessitat de buscar respostes globals als REPTES de la humanitat, als problemes socio-ambientals i a la distribució desigual de la riquesa i els recursos.

Posicionaments

El medi ambient terrestre està en un estat lamentable. Els nostres recursos s'esgoten. La població no para de créixer, reduint al mateix temps la quantitat d'aliment disponible. L'aire i l'aigua estan cada cop més contaminats. Els éssers vius que habiten el planeta s'extingeixen a milers.

Els boscos desapareixen, els recursos pesquers disminueixen dràsticament i els esculls de corall s'estan morint.

Estem devastant el nostre planeta: el sòl fèrtil desapareix, l'asfalt i el formigó cobreixen la natura destruint la vida salvatge, modificant el clima de la biosfera y, en un futur, acabarem amb la nostra pròpia existència durant aquests procés.

L'ecosistema de la terra s'està destruint. Ens apropem a gran velocitat al límit absolut de viabilitat, al temps que el sostre del creixement està cada cop més proper.

No és cert que estiguem acabant amb l'energia ni els recursos naturals. Cada cop hi ha més aliments per càpita per a la població mundial. Cada cop hi ha menys gent que passa gana. En 1900, la nostra esperança de vida estava en 30 anys; actualment arriba fins els 67. La pobresa s'ha reduït més en els últims 50 anys que en els 500 anteriors, pràcticament a tots els països del món.

Encara que és cert que s'està produint un lleuger escalfament global, el seu valor i projecció futura es jutgen irrealment de forma pessimista, i el remei de reduir de forma dràstica i immediata el consum de combustibles fòssils resulta fins i tot pitjor que el problema original; és més, el seu impacte total no suposa un problema devastador per al nostre futur.

Tampoc és cert que es perdin entre el 20 i el 50 % de les espècies existents al llarg de la nostra vida, i és probable que només desapareguin el 0,7 %. La pluja àcida no està matant els nostres boscos, i l'aire i l'aigua que ens envolten estan cada cop menys contaminats. En realitat, el destí de la humanitat ha millorat pràcticament en tots els indicadors analitzables.

Planificació: Itineraris possibles segons el grau de complexitat.

Model bàsic concentrat	Concentració de totes les activitats del Crèdit de Síntesi en una setmana.
Model bàsic progressiu	Treball progressiu d'activitats relacionades amb el Crèdit de Síntesi en les diferents matèries. Es dedica una setmana a desenvolupar el Treball de Síntesi a finals del segon trimestre. Es pot allargar la presentació del dossier a finals de curs.
Model aprofundiment	Ampliació del Crèdit anterior amb noves situacions i aprofundiment en els temes plantejats al llarg del tercer trimestre. Presentació dels resultats a final de curs.

—1. Avaluació inicial

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Tu400	La complexitat del nostre món	Anàlisi i valoració de les causes, conseqüències i solucions als problemes ambientals i socials.	Analitzar i valorar els coneixements inicials en relació als problemes ambientals i socials de la humanitat.	Avaluació inicial

—2. Exemplificació: L'institut com a model. El Projecte Escoles Verdes

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
tu401	Una aproximació a l'anàlisi ambiental de l'institut.	El programa Escoles Verdes i els principis de la sostenibilitat ambiental.	Analitzar i valorar les actuacions contingudes en el Programa Escoles Verdes desenvolupat per l'institut. Anàlisi i valoració de la repercussió dels processos locals en els problemes globals.	Estudi de cas.

—3. Treball de Síntesi: Nivell Bàsic

Codi: Tutoria (Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
ts400	La complexitat del nostre món.	Problemes ambientals i problemes socials	Sintetitzar els temes guia del crèdit (la justícia social i la sostenibilitat ambiental) plantejats al llarg de les activitats lligades a les matèries.	Estudi de cas general obert. Elaboració d'un dossier de síntesi.

—4. El Treball de Síntesi: Aprofundiment

Codi: Treball de Síntesi	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
ts401	Documents en busca de firma. Com fer una humanitat més solidària i sostenible?	Els temes del debat ambiental i social: compromisos, ajuts, calendaris, línies d'actuació...	Sintetitzar els temes guia del crèdit: la justícia social i la sostenibilitat ambiental. Aprofundir en la gestió dels riscos socioambientals i dels impactes antròpics.	Estudi de cas general obert. Elaboració d'un dossier de síntesi.

—5. Els debats virtuals

Codi: Treball de Síntesi	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Db400	Debat	El canvi d'opinió.	Modificar opinions amb nous arguments	Debat

Concreció dels continguts del crèdit de síntesi de 1r d'eso.

1. El marc físic	
1.1. L'entorn natural.	
1.1.1. Caracterització geogràfica: El relleu	so101
1.1.2. Caracterització geogràfica: la xarxa hidrogràfica	so103
1.1.3. Caracterització geogràfica :El clima	so102, ce108
1.1.4. L'estructura geològica	ce101
1.1.5. Vegetació i paisatge vegetal	ce102, ce106, ce118
1.1.6. La fauna	ce105
1.1.7. Ecosistemes	ce102, ce109, ce118
1.1.8. Recursos naturals	
1.1.9. Espais naturals d'interès	ce103
1.1.10. Els riscos ambientals	ce107
1.1.11. El paisatge	so105, so106, so107
1.2. L'entorn urbà	
1.2.1. La transformació urbanística	di102, le106, so104
1.2.2. Els usos del sòl	ce117
1.2.3. Les xarxes de transport i la mobilitat	te107, te108, so104
1.2.4. Les tendències urbanitzadores	le106, so104
1.2.5. La tipologia residencial	ma103, ma105, so113
2. El context social, cultural i tecnològic	
2.1. El procés històric	so108, te104
2.2. Població i demografia. Els fluxos migratoris	ma103, so109, so110
2.3. L'estructura econòmica i les activitats productives	
2.3.1. L'agricultura	ce104
2.3.2. El turisme	an102, an103, ct104, ct105, ct109, ct110, le105
2.3.3. Altres activitats productives	so112, so111
2.4. La cobertura de les necessitats bàsiques de la població (els seveis)	
2.4.1. Educació	tu101
2.4.2. Salut	an103, ef101, ef102, ct110

2.4.3.	Serveis de protecció social	so111
2.4.4.	L'esport	ef101, ef102
2.4.5.	L'art i la cultura	ct107
2.4.6.	L'oci	
2.4.7.	L'habitatge	ma101, ma103, ma104
2.4.8.	Seguretat ciutadana	
2.4.9.	Els mitjans de comunicació	ct101
2.5.	L'estructura social	ct106, so111, so110
2.6.	L'organització política de la convivència i la participació ciutadana	so114
2.7.	Els intercanvis socials, culturals i tecnològics	
3. El funcionament del sistema urbà		
3.1.	L'ecosistema urbà	ce109
3.2.	El metabolisme del sistema urbà. El model global de fluxos	
	Entrades i sortides de materials, aigua, energia, residus...	ce111, ce112, ma106, te102, te106
3.3.	Els problemes ambientals	ce110, ce111, ce113, te102
4. Els projectes de futur i la recerca de la sostenibilitat. La millora de la qualitat de vida i els grans reptes socio-ambientals		
4.1.	L'organització del futur	ct108, di101
4.2.	L'anàlisi de la qualitat de vida	
4.2.1.	Els aspectes bàsics lligats a la millora de la qualitat de vida. Els reptes	ct108
4.2.1.1.	El desenvolupament econòmic i les externalitats.	
4.2.1.2.	La vertebració territorial.	ce117, ce115, ce114
4.2.1.3.	La funcionalitat i la qualitat ambiental.	
4.2.1.3.1.	Recuperació i preservació de la qualitat de l'entorn i de l'espai vital.	ce106, ce103, ce102, ce114, le101
4.2.1.3.2.	Les infraestructures ambientals.	
4.2.1.3.2.1.	Aigua clara. Captació, distribució i sanejament de l'aigua.	te102, te103, ma106
4.2.1.3.2.2.	Aire saludable. Emissions i filtres.	
4.2.1.3.2.3.	Residus valuosos. Tria i recuperació de recursos.	ce111
4.2.1.3.2.4.	Energia apropiada. El model energètic.	ce112, te106
4.2.1.3.3.	Ciutats habitables i funcionals	te105
4.3.	Diferents punts de vista sobre la qualitat de vida al Vendrell. La percepció de la ciutat.	ct102, ct103, le102, le104, le106, an102
		

Concreció dels continguts del crèdit de síntesi de 2n d'eso.

1. El marc físic	
1.1. L'entorn natural.	ce206, ce208, ce214
1.2. L'entorn urbà	
1.2.1. La transformació urbanística	ce215, so201, le211, so216, so217
1.2.2. Els usos del sòl	ce205, ce211, ce215
1.2.3. Les xarxes de transport i mobilitat	ce209, ce212, te202, ma202
1.2.4. Les tendències urbanitzadores	ce203, ce211, te201, te203, so208, ct207, le211, so216, so217
1.2.4.1. Ciutat compacta-difusa (la sostenibilitat)	
1.2.4.2. Ciutat complexa-especialitzada (l'eficiència)	
1.2.4.3. Ciutat integrada-segregada. (la solidaritat)	
2. El context social, cultural i tecnològic	
2.1. El procés històric	an204, so209
2.2. Població i demografia. Els fluxos migratoris	ma201, ma204, so213
2.3. L'estructura econòmica i les activitats productives	
2.3.1. Condicionants de la situació econòmica actual	so215
2.3.2. L'activitat econòmica	so215
2.3.2.1. El sector primari.	
2.3.2.2. El sector secundari. L'activitat industrial	te206
2.3.2.3. El sector terciari. L'administració, el comerç, les comunicacions, el turisme, la recerca.	an202, an205
2.3.2.4. El voluntariat	so212
2.3.3. El desenvolupament tecnològic	te206
2.3.4. El mercat de treball. Els nous jaciments de treball. Les 35 hores.	
2.4. La cobertura de les necessitats bàsiques de la població (els serveis)	
2.4.1. Educació	le208, tu201,
2.4.2. Salut	ef201, ef202, ef203, ef204, ef205, te205, te206, so204
2.4.3. Serveis de protecció social	so204, so207
2.4.4. L'esport	ef201, ef202, ef203, ef204, ef205
2.4.5. L'art i la cultura	mu201, mu202
2.4.6. L'oci	mu201, mu202

2.4.7. L'habitatge	ma201, ma205, so202, so206, le209, so204
2.4.8. Seguretat ciutadana	an203, so204
2.4.9. Els mitjans de comunicació	ct206, le203
2.4.10. La mobilitat	ce212, ce209, ef204, ef206, te202, ma202, so204, le210
2.5. L'estructura social i el teixit associatiu	so203, so211, so212, so213, le207, ef203,
2.6. L'organització política de la convivència i la participació ciutadana	so214
3. El funcionament del sistema urbà	
3.1. El funcionament dels ecosistemes: sistemes oberts i sistemes tancats. L'ecosistema urbà.	ce216, ct208, ct209
3.2. El metabolisme del sistema urbà. El model global de fluxos	
3.2.1. Les entrades	
3.2.1.1. Matèries primeres, Aliments, Aigua, O ₂ , Radiació.	te205, ma202, ce210, ma208
3.2.1.2. Energia exosomàtica.	ce204, ce202, ce213, so205
3.2.2. Les sortides	
3.2.2.1. Manufactures	
3.2.2.2. Residus	ce207
3.2.2.3. Aigua residual	ma208, ce210
3.2.2.4. CO ₂	
3.2.2.5. Calor	
3.2.2.6. Contaminació	ce201
3.2.3. L'organització	
3.2.3.1. L'augment de la complexitat del sistema	ce218
3.2.3.2. La capacitat d'anticipació	ce218
3.3. Les disfuncions. L'impacte antroposfèric. Els problemes locals i els problemes globals	
3.3.1. Els problemes socials	so211, so212, an202
3.3.2. Els problemes ambientals	
3.3.2.1. La contaminació.	
3.3.2.1.1. La contaminació de l'aigua	ce210
3.3.2.1.2. La contaminació de l'atmosfera	ce201
3.3.2.1.3. La contaminació del sòl	
3.3.2.1.4. Les escombraries	ce207
3.3.2.2. El soroll	ct204
3.3.2.3. El problema alimentari	te205, ma203

3.3.2.4.	Els problemes de l'aigua	ce210, ma208
3.3.2.5.	Els problemes dels recursos miners	
3.3.2.6.	Els problemes energètics	ce204, ce202, ce213, so205
3.3.2.7.	Els problemes territorials	
3.3.2.7.1.	Residències secundàries i zones residencials difuses	ma205, ma201, le201
3.3.2.7.2.	Freqüentació i degradació del litoral	
3.3.2.7.3.	Freqüentació i degradació de boscos. Els incendis. La sobreexplotació	ce214
3.3.2.7.4.	L'especulació del sòl	le211
3.3.2.7.5.	La degradació urbanística	ce203, ce211, te201, te203, so208
3.3.2.7.6.	La pèrdua dels millors sòls de cultiu	le211
3.3.2.7.7.	El desplaçament de les indústries	so208
3.3.2.7.8.	L'envelliment dels centres urbans	ce203, ce211, te201, te203, so208
3.3.2.7.9.	La manca d'espais verds i zones esportives	
3.3.2.8.	Disminució de la biodiversitat	ce206
4. Els projectes de futur i la recerca de la sostenibilitat. La millora de la qualitat de vida i els grans reptes socio-ambientals		
4.1.	L'anàlisi de la qualitat de vida i els projectes de sostenibilitat ambiental	ts200, ts201
4.1.1.	El concepte de qualitat de vida	
4.1.2.	Qualitat de vida i desenvolupament sostenible. La recerca de la sostenibilitat ambiental	
4.1.3.	Els aspectes bàsics lligats a la millora de la qualitat de vida: Les condicions de vida.	
4.1.3.1.	El desenvolupament econòmic i les externalitats.	ma203, so215
4.1.3.2.	La vertebració territorial.	le201
4.1.3.3.	L'accessibilitat del territori i de la informació.	ce212
4.1.3.4.	La funcionalitat i la qualitat ambiental.	ma207, te204, so208
4.1.3.4.1.	Recuperació i preservació de la qualitat de l'entorn i de l'espai vital.	ce208, ce214
4.1.3.4.2.	Compleció de les infraestructures ambientals.	
4.1.3.4.2.1.	Aigua clara. Captació, distribució i sanejament de l'aigua.	ce210, ma208
4.1.3.4.2.2.	Aire saludable. Emissions i filtres.	ce201

4.1.3.4.2.3. Residus valuosos. Tria i recuperació de recursos.	ce207
4.1.3.4.2.4. Energia apropiada. El model energètic.	ce204, ce202, ce213, so205
4.1.3.4.3. Ciutats habitables i funcionals	ma207, so208, te204
4.1.3.5. La defensa dels drets socials.	ct205, so213, so207, so211, so212, le207
4.1.3.5.1. Solidaritat	so203, so210
4.1.3.5.2. Participació	ef203, so203
4.1.3.5.3. Equitat	so203, so210
4.1.3.5.4. Salut	te205, te206, ef201, ef202, ef203, ef204
4.1.3.5.5. Educació	le208
4.1.3.5.6. Cultura	mu201, mu202
4.1.3.5.7. La cooperació pel desenvolupament	so203
4.1.3.5.8. El paper de les ONGs	so203
4.1.3.6. La governabilitat garantida.	so214
4.1.4. Els indicadors ecològics i la qualitat de vida.	ma209, ce217
4.2 La qualitat de vida a Barcelona. La percepció de la ciutat.	ct201, ct202, ct203, ct207, ct210, le202, le204, le205, le206, le208, so211
	

Concreció dels continguts del crèdit de síntesi de 3r d'ESO.

1. El marc físic	
1.1. L'entorn natural.	
Caracterització geogràfica i cartogràfica	so301
Caracterització geològica i riscos ambientals	ce301
Caracterització climàtica	ce301
Caracterització de flora, fauna i ecosistemes	ce301, ce305
Els recursos naturals	ce301
El medi natural com a patrimoni	ce301
1.2. L'entorn urbà	
La transformació urbanística, L'estructura urbana i els usos del sòl.	so309
Les xarxes i mitjans de transport.	te306, so309
2. El context social, cultural i tecnològic	
2.1. El procés històric	so301
2.2. Població i demografia. Els fluxos migratoris	ce302, so301
2.3. L'estructura econòmica i les activitats productives	te301
2.4. El desenvolupament tecnològic	te303, te304, te305, te307
2.5. La cobertura de les necessitats bàsiques de la població (els seveis)	so301
2.5.1. Educació	so301
2.5.2. Salut	ce306, ce303, so301
2.5.3. Serveis de protecció social	so301
2.5.4. L'esport	ef301
2.5.5. L'art i la cultura	so307, so301
2.5.6. L'oci	so301
2.5.7. L'habitatge	te303, so301
2.5.8. Seguretat ciutadana	so301
2.5.9. Els mitjans de comunicació	so301
2.5.10. La mobilitat	te306, so309
2.6. L'estructura social i el teixit associatiu	le302, so304, so303, so307
2.7. L'organització política de la convivència i la participació ciutadana	so301
2.8. Els intercanvis socials, culturals i tecnològics	
La planificació de viatges i intercanvis	ts300, an301, ce301, ct301, le301, ef301, ma301, mu301, so301, te301

Els motius de viatjar. Tipus de viatges.	an304, ce303, ce304, so305, so306,so307, so308, le304, ct302, ct303, ct305, ef302, ef303, ef304, ef305, ma302, mu302, te302
L'actitud al viatjar.	so303, ct306, le303, le306, le309, so307
Expressió artística i literària dels viatges.	an302, an303, ct304, ct308, le304
3. El funcionament del sistema	
3.1. L'ecosistema urbà: metabolisme i fluxos.	so302
3.3. Les disfuncions. L'impacte antropològic. Els problemes locals i els problemes globals	
3.3.1. Els problemes socials	le305, ct306
3.3.2. Els problemes ambientals	le305, ct306
4. Els projectes de futur i la recerca de la sostenibilitat. La millora de la qualitat de vida i els grans reptes socio-ambientals	
4.1. L'anàlisi de la qualitat de vida i els projectes de sostenibilitat ambiental i social	le308, te303, ts301, ts300
	

Concreció dels continguts del crèdit de síntesi de 4t d'ESO.

3. El funcionament dels sistemes antròpics	
3.1. El funcionament dels ecosistemes: sistemes oberts i sistemes tancats. La biosfera	ce407
3.2. El metabolisme del sistema urbà. El model global de fluxos	
Les entrades: Matèries primeres, Aliments, Aigua, O ₂ , Radiació, Energia exosomàtica.	ce401, ce402, ct402, so409
Les sortides: Manufactures, Residus, Aigua residual, CO ₂ , Calor, Contaminació.	ce402
L'organització: L'augment de la complexitat del sistema i la capacitat d'anticipació.	te405, ce405, ce406
3.3. Les disfuncions. Els problemes locals i els problemes globals. Riscos i impactes.	
1. Els problemes socials.	
A nivell local	so406, so402, le401, ma402, ma403, ct410, so403
A nivell global	ma402, ma403, ct410, so403, so405, di402, di403
La pobresa	so404, le404, le402
La fam	le405
Les guerres	ct402
La superpoblació	ma406
El deute extern	le402, ts400
2. Els problemes ambientals.	ct406, ct407, le407, so401, ce404, so408, an401, an402, an403, an404, ct401, di402, di403
A nivell local	ce401, ce402, so409, an403, le409, so401, ct402, ct404
A nivell global	ce404, an404, so408, so405, ma404, ma406, le408, te405
La destrucció d'ecosistemes sencers	
La contaminació dels ecosistemes	
La pèrdua de biodiversitat	
L'afebliment de la capa d'ozó	
La pluja àcida	
L'efecte hivernacle i el canvi del sistema climàtic.	
L'explotació d'un entorn cada cop més llunyà. El malbaratament dels recursos naturals i el seu esgotament.	

4. Els projectes de futur i la recerca de la sostenibilitat. La millora de la qualitat de vida i els grans reptes socio-ambientals

4.1. Evolució de la preocupació ambiental

Les diferents visions del món	so406, ct406, ct407, le403, ct409, ct408, le406, so403, ct411, so405, so411
La percepció de la qualitat de vida. Moments històrics.	tu402, so408, so406, le403, ct403

4.2. L'organització del futur.

1. La "globalització" econòmica. Les tendències espontànies d'interessos de part i el mercat.	ts400, so407
2. La "globalització" político-social. Polítiques de construcció de projectes col·lectius.	ts400, ts401, le401, so407, so408, le410, ct403, le408, so405, ct405, ma407
Els continguts estratègics i els principis orientadors.	
La participació col·lectiva	
Els instruments	
Les normatives	
Els acords	
Els projectes concrets i les agendes 21	
Els moviments "antiglobalització.	

4.3. L'anàlisi de la qualitat de vida.

1. El concepte de qualitat de vida	ce403, ct406, ct407, te403, le403, ct410
2. Qualitat de vida i desenvolupament sostenible. La recerca de la sostenibilitat ambiental	ts401, ts400, ce404, ce405, ce406, so409, ct409, ce401, te402, te404, te405, ct401, ct403
La irreversibilitat 0	
La recol·lecció sostenible de recursos renovables	
El buidat sostenible de recursos no renovables	
L'emissió sostenible de residus i contaminants	
La selecció sostenible de tecnologies	
La precaució i l'anticipació als problemes.	
3. Els aspectes bàsics lligats a la millora de la qualitat de vida: Les condicions de vida.	ma405
a. El desenvolupament econòmic i les externalitats.	so408, so410
b. La vertebració territorial.	
c. L'accessibilitat del territori i de la informació.	
d. La funcionalitat i la qualitat ambiental. La sostenibilitat.	ce405, ce406, so408

Recuperació i preservació de la qualitat de l'entorn i de l'espai vital. La biosfera preservada.	
Compleció de les infraestructures ambientals.	
Aigua clara. Captació, distribució i sanejament de l'aigua.	ce402
Aire saludable. Emissions i filtres.	ts401
Residus valuosos. Tria i recuperació de recursos.	so409
Energia apropiada. El model energètic.	ct402, ct404
Ciutats habitables i conscients de les seves limitacions.	le409
e. La defensa dels drets socials	le401, so402, so403, so404, so405, di402
Solidaritat, participació, equitat, salut, educació, cultura	te401, ef401, ef402
La cooperació per al desenvolupament	ct405, le402, ma407
El paper de les ONGs	ma401, di401, ef401
f. La governabilitat garantida.	ct403, so406, so402, ts400
4. Els indicadors de la qualitat de vida.	ma402, ma403, ma404, so410, te402, ce406, ma405, so410
	

Taula de continguts i objectius. Activitats de 1r d'ESO

Anglès	Castellà	Escoles Verdes	Matemàtiques	Socials	Tutoria
Ciències Experimentals	Català	Educació Física	Dibuix	Tecnologia	Treball de síntesi
Codi: Català (Ct)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat	
Tu100	Es viu bé en el teu municipi?	Anàlisi i valoració de la qualitat de vida a nivell municipal.	Analitzar i valorar els coneixements inicials en relació a la qualitat de vida en el municipi de residència de l'alumne.	Avaluació inicial.	
Tu101	L'institut i el medi ambient	Aspectes ambientals a l'institut	Analitzar i valorar diferents aspectes relacionats amb el funcionament de l'institut des del punt de vista ambiental	Estudi de cas.	
Codi: Català (Ct)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat	
Ct101	El tractament dels temes ambientals a la premsa	La premsa local i comarcal	Analitzar i valorar el tractament dels temes ambientals en la premsa local	Estudi de cas	
Ct102	Un anglès viatja pel Vendrell	El Vendrell des del punt de vista del visitant.	Analitzar i valorar arguments objectius i subjectius en l'anàlisi de la qualitat de vida	Prova d'assaig breu	
Ct103	El Vendrell nostàlgic	La descripció del Vendrell a través de la poesia.	Analitzar i valorar diferents visions del Vendrell expressades en textos literaris	Debat	
Ct104	El model turístic	El turisme de platja	Analitzar i valorar el model turístic del Vendrell.	Prova d'assaig breu. Estudi de cas.	
Ct105	L'estiu al Vendrell	El turisme i la segona residència	Analitzar i valorar el model turístic del Vendrell, centrat en el turisme de platja i segona residència.	Debat	
Ct106	L'evolució del paisatge humà al Baix Penedès	Els habitants del Vendrell. La integració i la diversitat cultural.	Analitzar i valorar la transformació del paisatge humà al Baix Penedès	Proves d'assaig reu. Comparació d'escenaris	
Ct107	Art i cultura al Vendrell	Els valors culturals del Vendrell	Analitzar i valorar l'oferta cultural del Vendrell i la seva relació amb la qualitat de vida.	Proves d'associació. Estudi de cas. Proves d'assaig breu.	
Ct108	El Vendrell del futur	La transformació del Vendrell i els reptes per a un futur sostenible.	Analitzar i valorar els principals reptes que ha de superar el Vendrell per tal de projectar un futur sostenible	Estudi de cas. Proves d'assaig breu.	
Ct109	L'arribada del turisme al Vendrell	Els precedents del turisme litoral i les noves perspectives turístiques	Analitzar i valorar la transformació turística del Vendrell	Comparació d'escenaris. Proves d'assaig breu. Estudi de cas.	

Ct110	El turisme de salut	Els barris de Comarruga i Sant Salvador i el turisme de salut	Analitzar i valorar les opcions turístiques que s'obren al Vendrell amb la promoció del turisme de balneari i de salut	Estudi de cas.
Codi: Castellà (Le)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Le101	La protección de los ecosistemas	El paisaje litoral	Realizar un reportaje centrado en la protección de los espacios naturales litorales.	Estudio de caso
Le102	El Vendrell literario I	Los barrios marítimos y las nuevas urbanizaciones	Analizar y valorar las diferentes visiones literarias del vendrell	Pruebas de ensayo breve
Le103	Calidad de vida y calidad educativa	Els indicadors europeus de qualitat educativa.	Analizar y valorar les relacions entre qualitat de vida i qualitat educativa.	Debat.
Le104	El Vendrell literario II	El Vendrell como escenario de una investigación policial	Analizar y valorar las diferentes visiones literarias del vendrell	Pruebas de ensayo breve
Le105	El verano es imprescindible	La evolución del turismo de verano	Analizar y valorar la evolución en los usos y costumbres turísticas veraniegas	Pruebas de ensayo breve
Le106	Vendrell, el feo	Arquitectura, estética y ética	Analizar y valorar los aspectos estéticos y éticos en la arquitectura practicada en el Vendrell con el reciente crecimiento urbanístico.	Estudio de caso
Codi: Matemàtiques (Ma)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ma101	La tipologia d'habitatges al Vendrell	Anàlisi de dades estadístiques sobre residències permanents, temporals i hotels	Emprar dades estadístiques per a analitzar l'evolució del model residencial al Vendrell	Estudi de cas. Problemes
Ma102	El creixement demogràfic	Les dades demogràfiques del Vendrell: representacions gràfiques, estimacions i prediccions	Analitzar i valorar l'evolució demogràfica del Vendrell i les seves repercussions	Estudi de cas.
Ma103	Habitatges, turistes i residents	La tipologia d'habitatges al Vendrell. Lectura i interpretació de gràfics	Analitzar i valorar la tipologia d'habitatges al Vendrell.	Estudi de cas.
Ma104	Superfície municipal i nombre d'habitatges	La construcció d'habitatges i càlcul de superfícies.	Analitzar i valorar la superfície de sòl urbanitzable al Vendrell	Estudi de cas. Problemes
Ma105	Les segones residències	El model residencial de ciutat difusa i sostenibilitat	Analitzar i valorar el model residencial del Vendrell i la seva evolució.	Estudi de cas.
Ma106	El consum d'aigua al Vendrell	Usos i consum d'aigua. Càlcul de volums.	Analitzar i valorar la problemàtica ambiental associada a la captació, consum i sanejament de l'aigua.	Estudi de cas. Comparació d'escenaris
Codi: Tecnologia (Te)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Te101	L'últim espai litoral no urbanitzat...encara.	Disseny d'una caseta d'observació a partir de determinats condicionants ambientals. La urbanització del medi litoral.	Dissenyar una caseta d'observació que compleixi uns determinats requisits. Analitzar i valorar la conveniència d'urbanitzar l'últim espai litoral natural del Baix Penedès.	Disseny gràfic. Proves d'assaig breu. Debat.

Te102	L'aqüífer del Baix Penedès	L'aprofitament de l'aigua subterrània	Analitzar i valorar la procedència de l'aigua del Vendrell i els problemes associats a la sobreexplotació d'aqüífers.	Estudi de cas.
Te103	L'origen de l'aigua del Vendrell	La captació i la conducció de l'aigua	Analitzar i valorar les tècniques d'extracció i subministrament d'aigua.	Estudi de cas.
Te104	El paisatge històric: els molins fariners	El canal de Tomoví i els aprofitaments hidràulics.	Analitzar i valorar la importància cultural de les restes d'un passat tecnològic recent. Valorar diferents opcions de conservació i promoció.	Estudi de cas.
Te105	La forma dels elements urbans	Les formes i les seves funcions	Valorar la funcionalitat de les diferents formes i identificar elements urbans representatius de cada funció.	Estudi de cas.
Te106	Les energies renovables	L'energia solar	Analitzar i valorar els avantatges i inconvenients que presenten les instal·lacions solars	Estudi de cas.
Te107	La mobilitat	La mobilitat al Vendrell. Propostes del Pla estratègic	Analitzar i valorar els problemes de mobilitat al Vendrell i proposar possibles alternatives.	Estudi de cas.
Te108	Moure's per la ciutat	L'espai peatonal al Vendrell	Analitzar i valorar els problemes que tenen els ciutadans per moure's a peu pel Vendrell, i proposar possibles alternatives	Estudi de cas.
Codi: Socials (So)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
So101	Els condicionants geogràfics	El relleu	Analitzar i valorar el paper del relleu com a condicionant dels assentaments urbans	Proves d'assaig breu
So102	Els condicionants climàtics	El clima	Analitzar i valorar el paper del clima com a factor condicionant de les activitats humanes.	Comparació d'escenaris. Estudi de cas. Proves d'assaig breu.
So103	La xarxa hidrogràfica	El mapa topogràfic	Localitzar en un mapa topogràfic els principals elements (cims, rius, localitats) de la zona del Baix Penedès	Prova de localització. Gràfic amb activitats
So104	La urbanització del territori i les vies de comunicació	Problemes generats per la urbanització accelerada del Vendrell	Analitzar i valorar els problemes generats per la urbanització accelerada del Vendrell	Estudi de cas
So105	Estudi del paisatge	El paisatge: concepte, canvis, metodologia d'estudi, aplicacions	Analitzar i valorar la transformació del paisatge del Vendrell a partir de la comparació de dues fotografies.	Comparació d'escenaris. Estudi de cas.
So106	Comparació de paisatges I	Comparació de paisatges del Vendrell	Analitzar i valorar la transformació del paisatge del Vendrell a partir de diverses fotografies. Aplicar els mètodes d'estudi del paisatge al cas del Vendrell.	Comparació d'escenaris. Estudi de cas.

So107	Comparació de paisatges II	Comparació de paisatges del Vendrell	Analitzar i valorar la transformació del paisatge del Vendrell a partir de la comparació de dues fotografies.	Comparació d'escenaris. Estudi de cas.
So108	El paisatge històric	La història del Vendrell	Localitzar i identificar els principals vestigis d'assentaments humans a la zona del Baix Penedès, així com els edificis i monuments d'interès històric.	Prova de localització. Prova d'assaig breu. Estudi de cas.
So109	Les migracions metropolitanes	Les dinàmiques urbanes	Analitzar i valorar les causes i conseqüències de les migracions urbanes a la zona del Vendrell.	Estudi de cas.
So110	La immigració estrangera	La immigració estrangera al Vendrell	Analitzar i valorar les característiques de la immigració estrangera al Vendrell	Estudi de cas.
So111	El desenvolupament econòmic i l'estructura social	L'atenció social i els perfils socials dels habitants del Vendrell	Analitzar i valorar el perfil social dels habitants del Vendrell. Analitzar i valorar les principals problemàtiques socials i la seva atenció municipal.	Estudi de cas.
So112	La fira de santa Teresa al Vendrell	L'evolució de l'activitat econòmica al Vendrell a través de l'estudi de l'evolució de la fira de Sta. Teresa.	Analitzar i valorar els canvis que han caracteritzat l'evolució de la fira de Sta. Teresa del Vendrell i relacionar-los amb les transformacions urbanes, econòmiques i socials.	Estudi de cas.
So113	El creixement urbà i les segones residències	El creixement urbà i les segones residències	Analitzar i valorar el paper de les segones residències en l'economia del Vendrell i les conseqüències que pot tenir per al municipi el creixement urbanístic desmesurat.	Debat
So114	L'organització política de la convivència i la participació ciutadana	El mètode científic i la política. Les eleccions municipals de 2003 .	Analitzar i valorar l'activitat política i els models de campanya electoral des d'una òptica científica.	Proves d'assaig breu.
Codi: Ciències Experimentals (Ce)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ce101	El substrat geològic	Roques, estructura, morfologies i història geològica del Vendrell	Analitzar i valorar les característiques del medi geològic com a un dels condicionants ambientals que defineixen el municipi del Vendrell	Proves d'associació i ordenació. Treball de mapes. Proves d'assaig breu. Preparació d'itineraris
Ce102	El paisatge vegetal	Les comunitats vegetals al Vendrell	Analitzar i valorar les característiques del paisatge vegetal com a un dels condicionants ambientals que defineixen el municipi del Vendrell	Preparació d'itineraris. Assaig breu. Treball de camp
Ce103	Els espais d'interès natural	La necessitat de protegir el territori	Analitzar i valorar les necessitats de protegir el territori i les mancances actuals en matèria de protecció ambiental.	Recerca d'informació. Assaig breu

Ce104	L'ús i aprofitament del sòl: l'agricultura.	L'evolució de l'activitat agrícola al Baix Penedès	Analitzar i valorar la transformació de l'espai agrícola en el Baix Penedès	Comparació d'escenaris. Assaig breu.
Ce105	La fauna al Baix Penedès	Els animals més representatius de la fauna del Baix Penedès	Valorar i ordenar les espècies animals que es troben en el Baix Penedès	Proves d'ordenació i associació. Proves d'assaig breu.
Ce106	El verd urbà i la ciutat sostenible	El verd urbà i la qualitat de vida	Analitzar i valorar les relacions entre el verd urbà i la qualitat de vida.	Estudi de cas
Ce107	Els riscos geològics: avingudes i inundacions.	Clima, hidrografia i relleu al Vendrell: la riuada de l'any 2000 i els seus efectes.	Analitzar i valorar la importància de la prevenció de riscos geològics. Analitzar i valorar les causes i conseqüències de les riudes al Vendrell.	Estudi de cas
Ce108	Pluja i fira de Sta. Teresa.	La interferència dels factors climàtics sobre l'activitat econòmica.	Analitzar i valorar els factors climàtics com a condicionats ambientals de les activitats humanes.	Estudi de cas
Ce109	L'ecosistema urbà	El Vendrell com a ecosistema.	Analitzar i valorar el sistema urbà del Vendrell des del punt de vista de l'ecologia aplicada a sistemes urbans.	Estudi de cas
Ce110	La transformació del paisatge litoral.	La transformació del litoral pels agents naturals: vent, onades i corrents.	Analitzar i valorar l'impacte dels agents naturals sobre les activitats antròpiques en el litoral.	Estudi de cas
Ce111	Els residus sòlids urbans (RSU)	Producció i tipologia de RSU al Vendrell. La problemàtica associada.	Analitzar i valorar la problemàtica generada pels RSU i les seves alternatives	Estudi de cas
Ce112	El consum elèctric del Vendrell	La optimització del consum energètic.	Analitzar i valorar el consum elèctric del Vendrell.	Estudi de cas
Ce113	Els incendis forestals	Causes i conseqüències dels incendis forestals. La prevenció.	Analitzar i valorar les causes, conseqüències i possibles solucions als problemes dels incendis forestals	Esquema d'aplicació d'aprenentatges. Proves d'assaig breu.
Ce114	El bosc i la ciutat.	Usos del bosc en l'ordenació del territori. Qualitat de vida i paisatge.	Analitzar i valorar el paper dels boscos en l'ordenació del territori i en la millora de la qualitat de vida.	Comparació d'escenaris. Estudi de cas
Ce115	L'ordenació del territori	L'organització de l'espai i l'ús de l'energia	Analitzar i valorar els diferents models d'ordenació urbana del territori i les seves relacions amb el consum d'energia.	Debat.
Ce116	Visita als "Muntanyants de Torredembarra"	Els ecosistemes litorals.	Observar ecosistemes litorals. Fer un estudi de camp.	Estudi de cas
Ce117	Els usos del sòl al Baix Penedès	Distribució i evolució de les zones ecològiques al Vendrell	Analitzar i valorar els canvis en l'ús del sòl al Baix Penedès.	Recerca d'informació. Assaig breu
Ce118	Els canvis del paisatge vegetal.	Les comunitats vegetals i la successió ecològica.	Analitzar i valorar les transformacions del paisatge vegetal des d'un punt de vista ecològic.	Proves d'associació i ordenació. Comparació d'escenaris. Proves d'assaig breu.

Codi: Anglès (An)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
An101	El Vendrell is a beautiful place to live.	El medi natural del Vendrell.	Descriure determinats aspectes del medi natural del Vendrell i justificar que és un bon lloc per viure.	Preguntes tancades. Proves d'assaig breu
An102	The quality of live in El Vendrell	Descripció del Vendrell des del punt de vista de la promoció turística	Analitzar i valorar diferents aspectes relacionats amb la qualitat de vida al Vendrell a partir de la informació de la pàgina web de promoció turística	Proves d'assaig breu.
An103	The mediterranean diet and "xato"	La dieta mediterrània i les especialitats culinàries del Vendrell	Analitzar i valorar les especialitats culinàries del Vendrell, relacionant-les amb la promoció de la qualitat de vida i la salut	Proves d'assaig breu.
Codi: Dibuix (Di)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Di101	Fem un tríptic	Disseny de tríptics	Dissenyar un tríptic per a transmetre un missatge institucional centrat en la qualitat de vida al Vendrell.	Elaboració d'un tríptic
Di102	La transformació del paisatge urbà	El paisatge urbà a partir de l'estudi de fotografies	Analitzar i valorar la transformació del paisatge urbà del Vendrell a partir de la comparació de fotografies	Comparació d'escenaris
Di103	El disseny de pàgines web.	Els condicionants de la navegació per internet	Analitzar i valorar les pàgines de promoció turística del Vendrell	Estudi de cas. Debat.
Di104	La nova imatge turística del Vendrell.	Disseny de pàgines web. La imatge turística del Vendrell	Elaborar el disseny per a promocionar el Vendrell des del punt de vista turístic fomentant una imatge de qualitat de vida.	Estudi de cas.
Codi: Educació Física (Ef)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ef101	La programació esportiva del Vendrell	L'oferta d'activitats esportives al Vendrell	Analitzar i valorar l'oferta d'activitats esportives al Vendrell i relacionar-la amb la qualitat de vida.	Estudi de cas. Esquema per a aplicar aprenentatges.
Ef102	El senderisme	El pla d'excel·lència turística del Vendrell i la promoció del senderisme	Analitzar i valorar el potencial turístic del Vendrell en temes de senderisme.	Estudi de cas
Ef103	Esport: Oci o negoci	El foment de la pràctica esportiva i la salut	Analitzar i valorar el foment de l'esport des del punt de vista pràctic o com a espectacle de masses.	Debat.
Codi: "Escoles Verdes" (Ev)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ev101	El projecte Escoles Verdes a l'IES Baix Penedès	El projecte Escoles Verdes a l'IES Baix Penedès	Comparar les dades del projecte Escoles Verdes amb els aspectes valorats pels alumnes en l'activitat tu100	Estudi de cas específic obert

Ev102	L'auditoria ambiental	L'auditoria ambiental	Analitzar i valorar l'auditoria ambiental que es va fer a l'IES Baix Penedès en incorporar-se al programa Escoles Verdes. Actualitzar les dades de l'auditoria.	Estudi de cas específic obert
Ev103	El pla de cohesió	El pla de cohesió	Analitzar i valorar els objectius proposats en el pla de cohesió ambiental de l'IES Baix Penedès.	Estudi de cas específic obert
Ev104	El Pla d'Acció	Les actuacions acordades	Analitzar i valorar diverses actuacions acordades en el Pla d'acció.	Estudi de cas específic obert
Codi: Treball de Síntesi (Ts)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ts100	Es viu bé al Vendrell?	La qualitat de vida al Vendrell. La promoció turística del municipi	Sintetitzar els temes guia del crèdit (la qualitat de vida en el municipi) plantejats al llarg de les activitats lligades a les matèries.	Estudi de cas general obert.
Ts101	Projecte de construcció d'un nou model de municipi	Desenvolupament econòmic, model urbanístic i territorial, comunicacions, funcionalitat i qualitat ambiental, drets socials, governabilitat i participació ciutadana.	Elaborar una Agenda 21 pel Vendrell	Estudi de cas general obert.
				

Taula de continguts i objectius. Activitats de 2n d'ESO

Anglès	Castellà	Escoles Verdes	Matemàtiques	Socials	Tutoria
Ciències Experimentals	Català	Educació Física	Música	Tecnologia	Treball de síntesi
Codi: Tutoria(Tu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat	
Tu200	El Fòrum Barcelona 2004	El paper de les Regions Urbanes en temes de sostenibilitat ambiental, diversitat cultural i condicions de pau	Analitzar i valorar els coneixements inicials en els temes de sostenibilitat ambiental, diversitat cultural i condicions de pau. Enfocar aquests temes des del punt de vista de les Regions Urbanes.	Avaluació inicial	
Tu201	L'institut i el medi ambient	Aspectes ambientals a l'institut	Analitzar i valorar diferents aspectes relacionats amb el funcionament de l'institut des del punt de vista ambiental.	Estudi de cas	
Codi: Català (Ct)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat	
Ct201	Odes a Barcelona.	L'evolució de la ciutat de Barcelona reflectida en les odes escrites per diferents poetes.	Analitzar i valorar les diferents visions de la ciutat de Barcelona representades en forma de poemes.	Estudi de cas	
Ct202	La literatura urbana.	La ciutat com a escenari de la novel·la moderna i contemporània.	Analitzar i valorar les diferents visions de la ciutat de Barcelona representades en forma de textos i novel·les de ficció.	Estudi de cas. Proves d'assaig breu.	
Ct203	Com volem que sigui la Barcelona del 2020?	Barcelona com a referent mundial.	Valorar el model de ciutat, la seva imatge exterior i la realitat que viuen els ciutadans.	Debat.	
Ct204	El soroll és un so no desitjat.	El soroll a Barcelona i la seva relació amb l'ús de l'automòbil.	Analitzar i valorar els problemes relacionats amb el soroll a la ciutat de Barcelona.	Esquema per a aplicar aprenentatges. Estudi de cas.	
Ct205	Barcelona en el món.	La cooperació internacional.	Analitzar i valorar el paper dels intercanvis i la cooperació entre ciutats.	Proves d'assaig breu.	
Ct206	Els temes ambientals en la premsa diària.	Les notícies ambientals.	Analitzar i valorar el tractament dels temes ambientals en la premsa diària.	Estudi de cas. Esquema per a aplicar aprenentatges.	
Ct207	De la ciutat compacta a la ciutat virtual.	Tipologia de ciutats i reptes de futur.	Analitzar i valorar diferents tipologies de ciutats.	Prova d'assaig breu.	
Ct208	La preocupació ambiental.	Les visions massa simplistes de la preocupació ambiental.	Analitzar i valorar algunes interpretacions simplistes de la problemàtica ambiental.	Prova d'assaig breu.	
Ct209	Una visió ecològica de la ciutat.	El diagnòstic de l'estat de la ciutat. La necessitat d'una visió ecològica.	Analitzar i valorar la necessitat d'una visió ecològica de la ciutat.	Prova d'assaig breu.	
Ct210	Itineraris per Barcelona.	Itineraris pels barris de la Ribera, Ciutat Vella i Barceloneta.	Realitzar i valorar un itinerari cultural i històric pels barris de Barcelona.	Prova d'assaig breu. Proves de completar. Proves d'associació. Proves de localització	

ct211	La ciutat, lloc on es treballa o un lloc per a viure-hi?	El model de ciutat mixta.	Analitzar i valorar el model de ciutat en funció de les activitats que s'hi desenvolupen	Debat
Codi: Castellà (Le)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Le201	Vivir en la Región Metropolitana de Barcelona	Los límites de la ciudad difusa. La extensión de la RMB.	Valorar los límites y la extensión de la RMB.	Esquema para la aplicación de aprendizajes. Ensayo breve.
Le202	La literatura urbana.	La ciudad como escenario de la novela moderna y contemporánea.	Analizar i valorar las diferentes visiones del fenómeno urbano barcelonés expresadas por diferentes autores en sus novelas.	Estudio de caso. Pruebas de ensayo breve.
Le203	Los temas ambientales en la prensa diaria.	Las noticias ambientales.	Analizar y valorar el tratamiento de los temas ambientales en la prensa diaria.	Estudio de caso. Esquema para la aplicación de aprendizajes.
Le204	El secreto de Barcelona.	Barcelona, ciudad de moda en Europa.	Valorar la ciudad de Barcelona desde el punto de vista turístico.	Resumen. Prueba de ensayo breve.
Le205	Itinerario turístico por Barcelona.	Organización de una visita a Barcelona. Preparación de itinerarios.	Planificar una visita a la ciudad de Barcelona.	Esquema para la aplicación de aprendizajes. Prueba de ensayo breve.
Le206	La Barcelona perdida.	Opiniones de escritores sobre la transformación de la metrópolis.	Analizar y valorar diferentes opiniones respecto a la transformación urbana de Barcelona.	Estudio de caso. Prueba de ensayo breve.
Le207	El tejido asociativo.	Colectivos solidarios..	Valorar la función de los colectivos solidarios y del tejido asociativo en relación a la cobertura de las necesidades sociales.	Prueba de ensayo breve.
Le208	Estudiar en Barcelona.	Los Erasmus en Barcelona.	Valorar la perspectiva que tienen de Barcelona los estudiantes extranjeros.	Prueba de ensayo breve
Le209	¿Cómo queremos la Barcelona del 2020?	La vivienda en Barcelona.	Analizar y valorar los problemas de la vivienda en Barcelona.	Debate.
Le210	¿Cómo queremos la Barcelona del 2020?	Aparcar en Barcelona.	Analizar y valorar los problemas de aparcamiento en Barcelona.	Debate.
Le211	Las ciudades americanas.	La ciudad difusa.	Analizar y valorar las ventajas e inconvenientes del modelo de ciudad americana.	Estudio de caso. Esquema para la aplicación de aprendizajes.
Le212	Calidad de vida y calidad educativa	Els indicadors europeus de qualitat educativa.	Analizar y valorar les relacions entre qualitat de vida i qualitat educativa.	Proves d'assaig breu. Debat.
Le213	El fórum 2004: perspectives i opinions	El fórum 2004	Analizar y valorar diferents opinions i perspectives sobre el Fòrum Barcelona 2004	Estudi de cas
Codi: Matemàtiques (Ma)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ma201	Districtes i densitat de població.	Càlculs de densitats. Avantatges i inconvenients de les diferents densitats urbanes.	Analitzar, valorar i calcular dades referides a la densitat urbana i la seva problemàtica.	Estudi de cas. Problemes. Proves d'assaig breu.

Ma202	El transport públic.	Enquestes i estudis de mobilitat urbana.	Valorar diferents mètodes de càlcul i d'estudi de la mobilitat metropolitana.	Proves d'assaig breu.
Ma203	El cost de la vida.	El llenguatge estadístic aplicat als preus dels aliments.	Valorar la utilitat de les dades estadístiques en els estudis del cost de la vida.	Proves d'assaig breu. Problemes.
Ma204	Demografia.	La demografia a Barcelona, RMB i Catalunya. Les representacions gràfiques.	Analitzar i valorar l'evolució demogràfica a Barcelona. Representar dades mitjançant diferents tipus de gràfics.	Representació de gràfics. Proves d'assaig breu.
Ma205	Els canvis d'habitatge.	La mobilitat residencial dins i fora de la RMB.	Valorar les causes i les conseqüències dels canvis de residència de la població.	Representació de gràfics. Proves d'assaig breu.
Ma206	Les retribucions i la nova ciutat del coneixement	Distribució d'ingressos en la RMB.	Analitzar i valorar les tendències econòmiques de Barcelona cap a una descentralització, terciarització i flexibilització dels processos productius i les seves repercussions en les retribucions.	Proves d'assaig breu.
Ma207	Les formes urbanes.	Els cossos geomètrics.	Valorar les formes urbanes des del punt de vista de la geometria, analitzant els aspectes funcionals i estètics.	Estudi de cas. Proves d'assaig breu.
Ma208	El consum d'aigua a Barcelona.	Evolució i consum d'aigua a Barcelona. Mesures de volum.	Valorar els problemes relacionats amb el subministrament, consum i depuració de l'aigua a Barcelona.	Estudi de cas. Proves d'assaig breu.
Ma209	Indicadors ambientals.	La petjada ecològica.	Valorar la importància d'un indicador ambiental (la petjada ecològica) com a referent dels impactes de l'activitat urbana sobre el territori.	Preguntes tancades. Proves d'assaig breu.
Codi: Tecnologia (Te)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Te201	La rehabilitació d'habitatges.	Agressions i problemes en les façanes.	Analitzar i valorar els diferents problemes tècnics relacionats amb el deteriorament urbà.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Proves d'assaig breu.
Te202	La xarxa ferroviària.	El transport col·lectiu. Mapes i dibuixos a escala. Representació d'itineraris.	Analitzar i valorar la xarxa ferroviària de rodalies. Elaborar gràfics i esquemes representatius.	Elaboració de mapes i esquemes. Proves d'assaig breu.
Te203	La rehabilitació del centre urbà.	La rehabilitació de Ciutat Vella.	Analitzar i valorar les actuacions urbanístiques de rehabilitació urbana a Barcelona.	Estudi de cas. Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
Te204	La funcionalitat del disseny urbà.	El disseny urbà: funcionalitat i estètica.	Valorar els problemes relacionats amb el disseny urbà i les solucions estètiques i funcionals que s'apliquen.	Debat.
Te205	L'alimentació a Barcelona.	La producció, transformació i comercialització d'aliments a Barcelona.	Analitzar i valorar els problemes i les tendències alimentàries a la ciutat i la seva relació amb la qualitat de vida.	Estudi de cas. Proves d'assaig breu.

Te206	Els teixits i la sostenibilitat.	La qualitat dels teixits. Els teixits ecològics. La indústria tèxtil.	Analitzar i valorar els problemes, les tendències i les modes en relació als vestits i la seva relació amb la qualitat de vida.	Proves d'assaig breu. Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Anàlisi de fotografies
Codi: Socials (So)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
So201	El creixement de la Regió Urbana de Barcelona.	L'evolució urbanística de Barcelona.	Analitzar i valorar la transformació urbanística de Barcelona.	Proves d'associació. Proves d'ordenació. Proves d'assaig breu.
So202	Ciutats per a visitar o per a viure-hi?	El prestigi de Barcelona i la seva qualitat de vida.	Analitzar i valorar el prestigi de la ciutat de Barcelona. Diferenciar prestigi i problemes reals	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
So203	L'activisme ciutadà a Barcelona.	La Barcelona reivindicativa i solidària. Els moviments ciutadans.	Valorar l'activisme ciutadà a Barcelona.	Proves d'assaig breu.
So204	Les preocupacions ciutadanes.	Les enquestes d'opinió i els problemes ciutadans.	Analitzar i valorar les principals preocupacions ciutadanes manifestades en forma d'enquestes d'opinió.	Proves d'assaig breu.
So205	L'energia.	Les diferents formes d'energia a la ciutat.	Analitzar i valorar els problemes energètics i les alternatives sostenibles en la producció i consum d'energia.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
So206	L'habitatge a Barcelona.	Les zones residencials.	Analitzar i valorar els problemes de l'habitatge a Barcelona.	Proves d'assaig breu.
So207	Els serveis socials i la qualitat de vida.	Els serveis socials a Barcelona.	Analitzar i valorar les necessitats socials a Barcelona i els instruments que permeten la seva atenció.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
So208	Nous models de ciutat.	El projecte 22@	Analitzar i valorar el model de ciutat que representa el projecte 22@	Proves d'assaig breu. Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
So209	La història de la ciutat.	Els diferents períodes històrics de la ciutat de Barcelona.	Valorar les transformacions arquitectòniques i urbanístiques que s'han succeït a Barcelona al llarg del temps.	Estudi de cas
So210	Com volem que sigui la Barcelona del 2020?	És Barcelona insolidària i egoista?	Valorar la ciutat de Barcelona des del punt de vista de la solidaritat.	Debat.
So211	Com volem que sigui la Barcelona del 2020?	Aspectes que cal millorar a Barcelona.	Analitzar i valorar diferents aspectes relatius a la vida en la ciutat.	Debat.
So212	Associacionisme i voluntariat.	Associacionisme, voluntariat, solidaritat i pau.	Analitzar i valorar diferents opcions de col·laboració en programes de voluntaris a Barcelona	Estudi de cas.
So213	Immigració.	El pla municipal d'immigració. La ciutat multicultural.	Valorar les repercussions per a la ciutat de l'arribada d'immigrants.	Proves d'assaig breu. Debat. Estudi de cas
So214	Política, ciència i revelació.	El mètode científic i la política. Les eleccions municipals de 2003 .	Valorar l'activitat política i els models de campanya electoral des d'una òptica científica	Proves d'assaig breu.
So215	Economia i ecologia.	Les externalitats ambientals.	Analitzar i valorar les opcions i dificultats d'incloure en la comptabilitat econòmica els costos ambientals de les activitats productives.	Proves d'assaig breu. Proves d'associació. Proves de comparació.

so216	La transformació de la ciutat.	Les tendències urbanitzadores	Analitzar i valorar els efectes de la urbanització difusa sobre el territori.	Proves d'assaig breu.
so217	El futur de la ciutat.	Els objectius bàsics de la planificació. L'eslògan: ciment, silici, matèria gris i clorofil·la.	Analitzar i valorar els objectius bàsics de la planificació territorial.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
Codi: Ciències Experimentals (Ce)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ce201	Anàlisi dels contaminants de l'aire a Barcelona.	La contaminació atmosfèrica i la qualitat de l'aire.	Analitzar i valorar les causes i conseqüències de la contaminació atmosfèrica a les ciutats	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Proves d'assaig breu. Estudi de cas.
Ce202	Energies alternatives en el transport públic.	Sistemes energètics alternatius aplicats al transport públic.	Valorar alternatives sostenibles als actuals sistemes de mobilitat.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Estudi de cas.
Ce203	La renovació de les illes de l'Eixample: l'illa Mirurgia.	La renovació del teixit urbà, Nous espais verds d'ús públic en la ciutat compacta.	Valorar diferents opcions per tal d'esponjar la ciutat compacta i crear nous espais verds d'ús col·lectiu i serveis.	Estudi de cas. Debat.
Ce204	Les energies renovables a Barcelona.	Experiències d'aplicació de l'energia solar a la ciutat.	Analitzar i valorar les avantatges i les dificultats d'implantació d'energies renovables a la ciutat.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Estudi de cas. Proves d'assaig breu.
Ce205	El mosaic territorial.	Distribució i evolució de les zones ecològiques a Barcelona.	Analitzar i valorar els canvis en l'ús del sòl a la ciutat de Barcelona.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Estudi de cas. Proves d'assaig breu.
Ce206	La biocenosi urbana.	Els altres habitants de la ciutat: plantes, animals, microorganismes.	Donar exemples d'espècies que comparteixen l'espai urbà. Valorar les funcions i la importància de tots els components de la biocenosi urbana.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Estudi de cas.
Ce207	Els residus sòlids urbans.	Producció i tipologia de residus sòlids urbans a Barcelona. Destí. Problemàtica generada i alternatives.	Evaluar la problemàtica generada pels residus sòlids urbans i les seves alternatives sostenibles.	Estudi de cas. Proves d'assaig breu. Comparació d'escenaris.
Ce208	El verd urbà.	Estratègia de millora del verd urbà a Barcelona.	Analitzar i valorar estratègies per a millorar el verd urbà a Barcelona.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Comparació d'escenaris.
Ce209	Mitjans de transport urbans.	Els desplaçaments urbans a Barcelona. Solucions als problemes de mobilitat.	Analitzar i valorar els avantatges i inconvenients dels diferents tipus de transport a la ciutat.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Estudi de cas. Proves d'assaig breu. Problemes.
Ce210	El cicle de l'aigua a Barcelona.	El consum d'aigua a Barcelona. Criteris de sostenibilitat en la gestió de l'aigua.	Analitzar i valorar la situació actual de Barcelona en relació al consum d'aigua, i explicar i proposar alternatives sostenibles.	Estudi de cas. Proves d'assaig breu. Comparació d'escenaris. Proves d'assaig breu.
Ce211	La renovació urbana.	Renovació urbana o consum de sòl. Criteris sostenibles en l'ocupació urbana de l'espai.	Analitzar i valorar els problemes de deteriorament urbà i les seves alternatives.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Proves d'assaig breu.
Ce212	Com volem que sigui la Barcelona del 2020?	Els problemes de trànsit i aparcament a Barcelona.	Analitzar i valorar els problemes de trànsit i aparcament a Barcelona i argumentar solucions.	Debat

Ce213	L'energia a la ciutat.	El consum d'energia a Barcelona. Producció i consum energètic sostenible.	Analitzar i valorar els problemes energètics a Barcelona i les possibles solucions sostenibles.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Estudi de cas. Proves d'assaig breu.
Ce214	Les zones verdes a Barcelona.	La superfície verda a Barcelona. Els parcs. La gestió ecològica del verd urbà.	Analitzar i valorar els problemes de verd urbà a Barcelona i les possibles alternatives de gestió sostenible.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Proves d'assaig breu.
Ce215	El nou model de ciutat difusa.	El creixement urbà de la Regió Metropolitana de Barcelona (RMB)	Analitzar i valorar Els problemes lligats al creixement urbà en forma de ciutat difusa.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Estudi de cas. Proves d'assaig breu.
Ce216	L'ecosistema urbà.	La ciutat com a ecosistema.	Analitzar i valorar el sistema urbà barceloní des del punt de vista de l'ecologia aplicada a sistemes urbans.	Estudi de cas. Proves d'assaig breu.
ce217	Objectius, condicions, principis i indicadors de sostenibilitat.	Principis i indicadors de desenvolupament sostenible	Analitzar i valorar els objectius, les condicions, els principis i els indicadors adequats per a valorar la sostenibilitat ambiental aplicada a una zona urbana.	Proves d'assaig breu.
ce218	La complexitat del sistema urbà i la incertitud de l'entorn.	La complexitat del sistema urbà i la incertitud de l'entorn. Mesures i actuacions significatives	Analitzar i valorar la diversitat de l'estructura urbana, les respostes tecnològiques i la capacitat d'anticipació als canvis de l'entorn com els elements més significatius en la supervivència dels ecosistemes urbans.	Esquema per a aplicar aprenentatges
Codi: Anglès (An)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
An201	A visit to Barcelona	Planificació d'un itinerari	Planificar una visita a Barcelona. Redactar un diàleg.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Proves d'assaig breu.
An202	Barcelona's great urban spaces	L'interès turístic de l'espai urbà.	Fer una valoració de Barcelona des del punt de vista turístic.	Proves d'assaig breu. Resum.
An203	Reader's opinion..	La inseguretat ciutadana.	Argumentar opinions enfrontades sobre la inseguretat ciutadana.	Proves d'assaig breu. Debat.
An204	Barcelona, past, present and future.	Evolució històrica de la ciutat de Barcelona.	Sintetitzar en forma de sentències breus el passat, present i futur de Barcelona.	Proves d'assaig breu. Resum.
An205	Barcelona's website on tourist promotion.	La pàgina web de promoció turística de Barcelona.	Fer una anàlisi crítica de la pàgina web de promoció turística de Barcelona.	Estudi de cas.
Codi: Música (Mu)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Mu201	Els temes musicals.	La relació entre la música i les preocupacions socials i ambientals.	Valorar com queden reflectides en l'expressió musical les diferents preocupacions ciutadanes.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Proves d'assaig breu.
Mu202	Les músiques de la ciutat.	L'activitat musical a la ciutat de Barcelona.	Valorar el fet musical en relació a la convivència i a la diversitat cultural.	Estudi de cas. Assaig breu.
Mu203	Els valors de la convivència	La música i la integració social	Valorar el fet musical en relació a la convivència i a les polítiques socials de prevenció de conductes de risc.	Proves d'assaig breu.

Codi: Educació Física (Ef)	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ef201	Barcelona apropa l'esport a tothom.	La pràctica de l'esport i la sostenibilitat.	Analitzar i valorar les pràctiques esportives des del punt de vista de la sostenibilitat ambiental.	Proves d'assaig breu.
Ef202	Esport i qualitat de vida.	El benestar físic i la salut.	Analitzar i valorar les repercussions de l'esport sobre el benestar físic i la salut.	Proves d'assaig breu.
Ef203	El pla estratègic de l'esport a Barcelona.	La promoció de l'esport a Barcelona. Esport i economia.	Analitzar i valorar les repercussions de l'esport sobre la convivència i l'activitat econòmica a la ciutat.	Proves d'assaig breu.
Ef204	L'ús de la bicicleta a Barcelona.	La mobilitat: bicicletes o cotxes?	Analitzar i valorar els beneficis i les dificultats de la utilització de la bicicleta per moure's per la ciutat.	Proves d'assaig breu.
Ef205	Equipaments i activitats esportives a Barcelona.	Equipaments i activitats esportives a Barcelona.	Analitzar i valorar la qualitat i la quantitat d'equipaments i activitats esportives a Barcelona.	Proves d'assaig breu.
Ef206	Com volem que sigui la Barcelona del 2020?	L'aptitud de la bicicleta per moure's per la ciutat	Valorar la idoneïtat de la bicicleta com a vehicle de transport urbà	Debat.
Codi: Programa Escoles Verdes	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ev201	El projecte Escoles Verdes a l'IES Baix Penedès	El projecte Escoles Verdes a l'IES Baix Penedès	Comparar les dades del projecte Escoles Verdes amb els aspectes valorats pels alumnes en l'activitat tu100	Estudi de cas específic obert.
Ev202	L'auditoria ambiental	L'auditoria ambiental	Analitzar i valorar l'auditoria ambiental que es va fer a l'IES Baix Penedès en incorporar-se al programa Escoles Verdes. Actualitzar les dades de l'auditoria.	Estudi de cas específic obert.
Ev203	El pla de cohesió	El pla de cohesió	Analitzar i valorar els objectius proposats en el pla de cohesió ambiental de l'IES Baix Penedès.	Estudi de cas específic obert.
Ev204	El pla d'acció	El pla d'acció	Valorar i analitzar les actuacions aprovades en el pla d'acció de l'IES Baix Penedès. Analitzar els problemes d'aplicació i definir noves actuacions	Estudi de cas específic obert.
Codi: Treball de Síntesi	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
Ts200	La ciutat sostenible i el "Fòrum Barcelona 2004	El desenvolupament sostenible, la convivència cultural i la pau.	Sintetitzar els temes guia del crèdit (la influència de la sostenibilitat ambiental, la convivència cultural i la pau sobre la qualitat de vida en les regions urbanes) plantejats al llarg de les activitats lligades a les matèries.	Estudi de cas general obert

Ts201	Disseny d'una campanya de sensibilització ambiental	La sostenibilitat ambiental i la justícia social en les regions urbanes	Redactar una conferència sobre nous models de ciutat, dissenyar i redactar un dossier informatiu sobre els seus problemes socials i ambientals i crear un cartell o pàgina web sobre la millora de la qualitat de vida a les regions urbanes.	Estudi de cas general obert.
				

Taula de continguts i objectius. Activitats de 3r d'ESO

Anglès	Castellà	Escoles Verdes	Matemàtiques	Socials	Tutoria
Ciències Experimentals	Català	Educació Física	Música	Tecnologia	Treball de síntesi
Codi: Tutoria (Tu)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat	
tu300	Què mou la gent a viatjar?	Els motius de viatjar	Analitzar i valorar els coneixements inicials en relació als viatges i als intercanvis culturals.	Avaluació inicial	
tu301	El projecte Escoles Verdes i la gestió ambiental dels instituts.	La gestió ambiental en els instituts.	Comparar la preocupació, l'eficiència i l'actuació ambiental entre diferents instituts participants en intercanvis lingüístics o culturals.	Estudi de cas	
Codi: Anglès (An)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat	
an301	Planning your journey	Planificació d'itineraris en un viatge.	Planificar itineraris.	Estudi de cas específic obert.	
an302	Gulliver's travels	Viatges i literatura: la importància de la formació prèvia en un viatge.	Analitzar i valorar textos literaris que expressen diferents motivacions per a viatjar.	Prova d'assaig breu.	
an303	Moby Dick	Viatges i literatura.	Analitzar i valorar textos literaris que expressen diferents motivacions per a viatjar.	Proves d'assaig breu.	
an304	Earthwatch Institute	Vacances en camps de treball.	Planificar viatges centrats en la formació en camps de treball.	Proves d'assaig breu. Debat.	
an305	Born to run	Les cançons de carretera de Bruce Springsteen	Analitzar i valorar diverses cançons centrades en la fugida del món quotidià a través dels cotxes i la carretera	Estudi de cas.	
Codi: Ciències experimentals (Ce)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat	
ce301	La planificació d'un viatge	Estudi del medi físic i la qualitat de vida.	Analitzar i valorar la importància del medi físic i la qualitat ambiental a l'hora de planificar un viatge a un indret.	Estudi de cas general obert	
ce302	Les migracions	Les migracions animals i les migracions humanes.	Analitzar i valorar les causes ambientals i humanes dels fenòmens migratoris.	Comparació d'escenaris. Preguntes d'assaig breu.	
ce303	El turisme de salut	Els viatges amb propòsits terapèutics.	Analitzar i valorar la importància del turisme de salut.	Estudi de cas específic obert.	
ce304	L'ecoturisme	El turisme de masses i l'ecoturisme.	Analitzar i valorar el nou fenomen de l'ecoturisme.	Estudi de cas específic obert. Debat.	
ce305	Illes	Les illes com a destinació turística.	Analitzar i valorar la importància que exerceixen les illes com a destinacions turístiques.	Estudi de cas específic obert. Proves d'assaig breu.	

ce306	Salut i viatges	Malalties i consell pràctics de salut en els viatges.	Analitzar i valorar els riscos sanitaris relacionats amb els viatges.	Estudi de cas específic obert. Proves d'assaig breu.
Codi: Català (Ct)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
ct301	La planificació d'un viatge.	Els reclams publicitaris en els viatges: entre la realitat i el somni. La percepció subjectiva de la qualitat de vida, el model cultural i la publicitat.	Analitzar i valorar diversos reclams turístics.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
ct302	L'experiència de viatjar.	La utilitat de les guies de viatge.	Analitzar i valorar la utilitat de les guies de viatges.	Debat.
ct303	Viatjar per agència o seguir les guies.	Les agències i les guies de viatge.	Analitzar i valorar diferents opcions a l'hora d'organitzar un viatge.	Proves d'assaig breu. Estudi de cas específic obert.
ct304	Llibres i viatges.	El paral·lelisme entre els temes literaris i la diversitat d'opcions per a viatjar.	Analitzar i valorar paral·lelismes entre els temes literaris i diferents opcions per a viatjar.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
ct305	La dèria de viatjar.	La consolidació d'una cultura viatgera: els catalans i els viatges.	Analitzar i valorar el grau de consolidació de la cultura viatgera a Catalunya.	Prova d'assaig breu.
ct306	El turisme: beneficis i perjudicis.	Aspectes positius i negatius relacionats amb el turisme.	Analitzar i valorar diferents aspectes positius i negatius relacionats amb el turisme.	Estudi de cas específic obert.
ct307	Raons i excuses per a viatjar o per a quedar-se a casa.	Els tòpics i les prevencions relacionats amb els viatges.	Analitzar i valorar diferents tòpics i prevencions associats amb els viatges	Estudi de cas específic obert.
ct308	Països imaginaris.	Els viatges imaginaris.	Analitzar i valorar diferents textos literaris centrats amb viatges imaginaris.	Proves d'assaig breu.
ct309	Els llocs de trànsit.	La fascinació pels llocs de trànsit en els viatges.	Analitzar i valorar el paper que juguen els llocs de trànsit en els viatges i com influeixen en la literatura i en l'art.	Estudi de cas específic obert.
Codi: Castellà (Le)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
le301	La planificació de viatges: La propaganda turística	El llenguatge dels pamflets de propaganda turística. La percepció subjectiva de la qualitat de vida, el model cultural i la publicitat.	Elaborar un pamflet de propaganda turística. Analitzar i valorar diferents aspectes que cal tenir en compte a l'hora d'elaborar un pamflet	Estudi de cas específic obert.
le302	Ese mundo que ya comienza a ser el nuestro.	El mestissatge cultural.	Analitzar i valorar la situació de mestissatge cultural en la nostra societat.	Comentari de text. Prova d'assaig breu.
le303	No hacer nada, no pensar en nada.	Viatjar per a aïllar-se del món.	Analitzar i valorar la motivació dels viatges que s'emprenen amb l'objectiu d'aïllar-se del món.	Proves d'assaig breu.
le304	Viatges i literatura	La literatura i les diferents motivacions per a viatjar.	Analitzar i valorar diferents exemples literaris que expressen diferents motivacions per a viatjar.	Proves d'assaig breu. Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
le305	La nave espacial tierra.	Metàfores sobre la situació del planeta terra i el seu viatge a través de l'espai.	Analitzar i valorar una metàfora sobre la situació actual de la terra en el seu viatge a través de l'espai.	Debat.
le306	Turistas, viajeros, viajeros y exploradores.	La actitud al viatjar.	Analitzar i valorar la importància de l'actitud en les persones que emprenen un viatge.	Prova d'assaig breu.

le307	El lenguaje de los folletos	Les equivalències conceptuals del llenguatge dels fulletons turístics.	Analitzar i valorar el llenguatge utilitzat en els fulletons turístics.	Estudi de cas específic obert. Proves d'assaig breu.
le308	Volar bajo es peligrosos	Volar com a metàfora de viure.	Analitzar i valorar l'art de volar com a metàfora de viure.	Proves d'assaig breu.
le309	¿Para qué sirve viajar?	Diferències entre excursionisme, turisme i viatjar	Analitzar i valorar l'actitud amb que s'emprenen els viatges.	Debat.
Codi: Educació Física (Ef)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
ef301	La planificació d'un viatge	instal·lacions i pràctiques esportives en el país visitat.	Analitzar i valorar diverses opcions esportives accessibles en diferents països.	Estudi de cas. Proves d'assaig breu.
ef302	L'exploració del món subterrani.	La pràctica de l'espeleologia com a opció en la planificació de viatges.	Planificar itineraris centrats en la pràctica de l'espeleologia.	Estudi de cas específic obert.
ef303	El senderisme.	La pràctica del senderisme com a opció en la planificació de viatges.	Planificar itineraris centrats en la pràctica del senderisme	Estudi de cas específic obert.
ef304	Viatjar en bicicleta.	La pràctica del ciclisme com a opció en la planificació de viatges.	Planificar itineraris centrats en la pràctica del ciclisme.	Estudi de cas específic obert.
ef305	Esports d'aventura.	La pràctica d'esports d'aventura com a opció en la planificació de viatges.	Planificar itineraris centrats en la pràctica d'esports d'aventura.	Estudi de cas específic obert. Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges. Debat.
Codi: Matemàtiques (Ma)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
ma301	La planificació d'un viatge	Recerca, càlcul i expressió de dades i magnituds relacionades amb la planificació d'un viatge.	Analitzar, valorar, calcular i expressar diferents dades relatives al país escollit com a opció per a viatjar.	Solució de problemes. Estudi de cas específic obert.
ma302	Un viatge de 1000 €	La planificació econòmica d'un viatge.	Analitzar, valorar i expressar diferents opcions econòmiques a l'hora de planificar un viatge.	Estudi de cas específic obert. Debat.
Codi: Música (Mu)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
mu301	La planificació d'un viatge. La música i els pobles del món.	La música com a identificació social i cultural dels diferents països del món.	Analitzar i valorar el fet musical com a element social i cultural identificatiu dels diferents països del món.	Preguntes d'assaig breu. Estudi de cas específic obert.
mu302	Festivals de música	Els festivals de música com a opció en la planificació de viatges.	Planificar itineraris i viatges centrats en l'assistència a diferents festivals musicals.	Estudi de cas específic obert. Debat.
Codi: Socials (So)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
so301	La planificació d'un viatge.	Caracterització geogràfica, històrica, econòmica, social i cultural del país escollit.	Planificar un viatge tenint en compte diferents tipus d'informació gràfica i cartogràfica, centrant-se en aspectes geogràfics, econòmics, socials i culturals.	Estudi de cas específic obert.

so302	Ecociutats.	Ciutats sostenibles i ciutats utòpiques.	Analitzar i valorar diferents models de ciutat des del punt de vista de la sostenibilitat i de l'eficiència ambiental.	Estudi de cas específic obert.
so303	Viatjar èticament.	Normes per a viatjar amb ètica.	Analitzar i valorar diferents normes que destaquen l'actitud ètica en la planificació i realització d'un viatge.	Estudi de cas específic obert. Preguntes d'assaig breu.
so304	Els viatges no desitjats.	Refugiats i desplaçats.	Analitzar i valorar la situació dels refugiats i desplaçats per diferents conflictes en el món actual.	Estudi de cas específic obert.
so305	La fascinació pel Tibet.	Els viatges simbòlics.	Analitzar i valorar la fascinació que irradien alguns indrets en l'atracció de viatgers.	Estudi de cas específic obert.
so306	Els viatges espirituals.	Peregrinacions i viatges sagrats.	Analitzar i valorar la fascinació que irradien alguns indrets en l'atracció de viatgers.	Estudi de cas específic obert.
so307	Les conseqüències de la iniquitat.	El turisme cultural.	Analitzar i valorar diferents aspectes relacionats amb el turisme cultural.	Preguntes d'assaig breu. Debat.
so308	Viatges alternatius	Alternatives als viatges tradicionals.	Planificar diferents tipus de viatges alternatius a les propostes turístiques tradicionals.	Estudi de cas específic obert.
so309	L'estructura urbana.	Tendències urbanitzadores en el país visitat.	Analitzar i valorar el model urbanístic i l'estil de vida de les principals ciutats del país escollit.	Estudi de cas específic obert.
Codi: Tecnologia (Te)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
te301	La planificació d'un viatge: L'alimentació i els teixits.	Cultius i pràctiques alimentàries i tèxtils en el país visitat.	Analitzar i valorar els recursos i usos alimentaris i tèxtils en el país visitat.	Estudi de cas específic obert.
te302	Els viatges científics.	Eines i instruments d'exploració científica i de recollida de dades.	Analitzar i valorar els viatges d'exploració científica i els instruments tecnològics que els han fet possibles.	Estudi de cas específic obert.
te303	Edificis sostenibles.	Criteris de sostenibilitat i eficiència ambiental en la construcció d'edificis i cases.	Analitzar i valorar diferents opcions tecnològiques que milloren la sostenibilitat i eficiència ambiental d'edificis i cases.	Estudi de cas específic obert.
te304	Ciència, tecnologia i sostenibilitat.	La tecnologia i la sostenibilitat ambiental.	Analitzar i valorar un text que qüestiona la sostenibilitat ambiental del model de desenvolupament actual.	Estudi de cas específic obert. Debat.
te305	Instruments i estris d'ús quotidià.	Les diferències culturals i l'ús d'instruments.	Analitzar i valorar les diferències culturals en la tecnologia aplicada a instruments d'ús quotidià.	Estudi de cas específic obert.
te306	Els mitjans de transport.	Els mitjans de transport.	Analitzar i valorar els problemes i les solucions tecnològiques viables i eficients en relació al model de transport.	Estudi de cas específic obert.
te307	Tecnologia punta en la via morta.	Tecnologies avançades al servei d'idees equivocades.	Analitzar i valorar la conveniència ambiental i l'eficiència de diferents tecnologies punta.	Estudi de cas específic obert.
Codi: Treball de Síntesi	Títol Activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat

ts300	A quin país del món t'agradaria viatjar?	La planificació i organització d'un viatge.	Sintetitzar els temes guia del crèdit (la planificació d'un viatge) plantejats al llarg de les activitats lligades a les matèries. Seleccionar un país per a viatjar. Argumentar l'elecció. Coordinar altres activitats que es treballen des de les matèries del curs.	Estudi de cas general obert.
Ts301	Anàlisi i valoració de la qualitat de vida en el país seleccionat	La qualitat de vida i la seva valoració	Comparar la qualitat de vida de diferents països.	Estudi de cas general obert.
				

Taula de continguts i objectius. Activitats de 4t d'ESO

Anglès	Castellà	Escoles Verdes	Matemàtiques	Socials	Tutoria
Ciències Experimentals	Català	Educació Física	Dibuix	Tecnologia	Treball de síntesi
Codi: Tutoria (Tu)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat	
tu400	La complexitat del nostre món	Anàlisi i valoració de les causes, conseqüències i solucions als problemes ambientals i socials.	Analitzar i valorar els coneixements inicials en relació als problemes ambientals i socials de la humanitat.	Avaluació inicial	
tu401	Una aproximació a l'anàlisi ambiental de l'institut.	El programa Escoles Verdes i els principis de la sostenibilitat ambiental.	Analitzar i valorar les actuacions contingudes en el Programa Escoles Verdes desenvolupat per l'institut. Anàlisi i valoració de la repercusió dels processos locals en els problemes globals.	Estudi de cas específic obert. Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.	
Codi: Anglès (An)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat	
an401	Are you ecologically aware?	Les repercussions ambientals de les accions personals.	Analitzar i valorar les repercussions ambientals dels actes propis de la vida quotidiana.	Prova d'elecció múltiple.	
an402	10 tips on how to save the earth. 20 ecologically useful words.	La protecció i conservació del medi. Vocabulari ecològic.	Analitzar i valorar una sèrie de consells ambientals. Utilitzar els vocables anglesos usats en el llenguatge ecològic i ambiental.	Proves d'associació i d'elecció múltiple. Prova de completar	
an403	The poster.	Actuacions de millora ambiental.	Elaborar un pòster centrat en actuacions ambientals sostenibles.	Elaboració d'un pòster.	
an404	Johannesburg 2002: The World Summit on Sustainable Development	The World Summit on Sustainable Development	Analitzar i valorar les repercussions de la cimera de Johannesburg.	Estudi de cas específic obert	
Codi: Ciències experimentals (Ce)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat	
ce401	La riquesa minera i energètica.	Explotació i gestió de recursos minerals i energètics.	Analitzar i valorar la importància dels recursos minerals i energètics i dels processos eficients d'explotació i gestió.	Resolució de problemes. Preguntes d'assaig breu.	
ce402	L' aigua potable.	Explotació i gestió de recursos hidrològics.	Analitzar i valorar la importància dels recursos hídrics i dels models sostenibles d'explotació i gestió.	Resolució de problemes. Preguntes d'assaig breu.	
ce403	Longevitat i qualitat de vida.	L'esperança de vida.	Analitzar i valorar l'esperança de vida dels humans i de les expectatives de futur en relació amb la qualitat de vida.	Preguntes d'assaig breu. Debat	
ce404	Problemes ambientals	Causes, conseqüències i solucions als problemes ambientals.	Analitzar i valorar els problemes ambientals.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.	

ce405	La complexitat dels sistemes vius i la incertesa de l'entorn.	La gestió dels sistemes antròpics: riscos i impactes ambientals.	Analitzar i valorar la complexitat dels sistemes humans en front a la incertesa de l'entorn.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
ce406	Objectius, condicions, principis i indicadors de sostenibilitat.	Indicadors de sostenibilitat ambiental.	Analitzar i valorar els diversos indicadors utilitzats per a mesurar la sostenibilitat ambiental.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
ce407	Biosfera 2	Reproducció experimental de la biosfera terrestre.	Analitzar i valorar el projecte experimental Biosfera 2.	Estudi de cas. Preguntes d'assaig breu.
Codi: Català (Ct)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
ct401	El text argumentatiu.	Els problemes ambientals.	Elaborar un text argumentatiu centrat en un problema ambiental.	Estudi de cas específic obert.
ct402	El resum: Una guerra d'energoaddicte.	Conflictes bèl·lics i control dels recursos naturals.	Analitzar i valorar els conflictes bèl·lics sota la perspectiva del control dels recursos naturals.	Resum. Preguntes d'assaig breu.
ct403	L'entrevista: Tenim 2 generacions per canviar el món.	Les cimeres sobre desenvolupament sostenible.	Analitzar i valorar les perspectives sorgides de les cimeres mundials sobre desenvolupament.	Prova de completar.
ct404	L'entrevista: Cal eliminar les subvencions als combustibles fòssils.	El model energètic.	Analitzar i valorar diferents models energètics.	Prova de completar.
ct405	El resum: Ajudar el Sud canviant el Nord	Les prioritats en la lluita contra la pobresa.	Analitzar i valorar, des de la perspectiva de les diferències entre N i S, diferents interessos ambientals.	Resum. Preguntes d'assaig breu.
ct406	El resum: L'ecologisme és un egoisme.	Tecno societat, progrés, ecologisme i protecció de la natura.	Analitzar i valorar la defensa i la protecció ambiental des de diferents perspectives.	Resum. Preguntes d'assaig breu.
ct407	El resum: Posi alguna cosa ecològica en la seva vida,	El progrés humà i l'ecologisme.	Analitzar i valorar des d'un punt de vista crític les postures defensades per l'ecologisme.	Resum. Preguntes d'assaig breu.
ct408	Text literari: Què salvar del nostre món?	La supervivència de la civilització humana.	Analitzar i valorar aspectes prioritaris per a la supervivència de la humanitat a partir de una fictícia situació de crisi.	Estudi de cas específic obert
ct409	La comparació: La dimensió femenina de la sostenibilitat ambiental.	La condició femenina i la gestió ambiental.	Analitzar i valorar el paper de la dona en la gestió de l'espècie des del punt de vista biològic. Comparar aquest paper amb les necessitats de gestió ambiental.	Comparació d'escenaris. Preguntes d'assaig breu. Debat.
ct410	El resum: Land, food and jobs	Gestió laboral assenyada, relacions laborals dignes i garanties alimentàries.	Analitzar i valorar els aspectes essencials de la justícia i la sostenibilitat ambiental.	Resum. Preguntes d'assaig breu.
ct411	El resum: Com desenvolupar una consciència ecològica?	Riscos ambientals i psicologia humana	Analitzar i valorar les actituds i comportaments humans davant les amenaces i riscos d'insostenibilitat ambiental	Resum. Preguntes d'assaig breu.
Codi: Castellà (Le)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
le401	Selecció de textos	Drets humans, justícia, solidaritat,	Analitzar i valorar textos literaris relacionats amb el tema central del crèdit: Com fer una humanitat més solidària i sostenible?	Preguntes d'assaig breu. Anàlisi i valoració de textos.

le402	Tercer mundo y limosnas.	Ajut i cooperació amb el tercer món.	Redactar un text argumentatiu centrat en els problemes de cooperació.	Prova de completar. Preguntes d'assaig breu.
le403	Edad y siglos dichosos.	El millor moment de la humanitat.	Analitzar i valorar dos textos que representen visions confrontades en relació al moment històric que es viu.	Comparació.
le404	¿Y qué podemos hacer nosotros?	La pobresa a Etiòpia.	Valorar remeis contra la pobresa.	Pregunta d'assaig.
le405	El proyecto hambre O de Lula en Brasil.	Conciència ambiental i fam.	Analitzar i valorar els problemes de la fam al món.	Comparació. Prova de completar.
le406	Los riesgos de volar bajo.	Com pilotar la vida?	Analitzar i valorar l'actual model de desenvolupament humà a partir d'una metàfora.	Prova de completar. Pregunta d'assaig breu. Debat.
le407	Los problemas de la humanidad.	Recursos, energia, demografia i ordenació del territori.	Analitzar i valorar els grans problemes de la humanitat.	Resum. Pregunta d'assaig breu.
le408	El reto de Johannesburgo.	La cimera mundial sobre desenvolupament de Johannesburg.	Analitzar i valorar els progressos en justícia social i sostenibilitat ambiental derivats de la celebració de la cimera de 2002.	Resum. Pregunta d'assaig breu.
le409	Las ciudades difusas.	Ciutats difuses i ciutats sostenibles.	Analitzar i valorar l'estil de vida americà centrat en ciutats difuses sobre el territori i les seves repercussions sobre la sostenibilitat ambiental.	Estudi de cas. Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
le410	Otro mundo es posible.	Situacions d'injustícia global.	Redactar eslògans que incideixin en el qüestionament de situacions d'injustícia global.	Redacció d'eslògans.
Codi: Educació Física (Ef)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
ef401	La solidaritat, les ONGs i el voluntariat	El paper de les ONGs i el voluntariat dins de l'àmbit esportiu.	Analitzar i valorar el paper del voluntariat i de les ONGs relacionades amb les activitats esportives.	Preguntes d'assaig breu. Estudi de cas específic obert.
ef402	L'aportació de l'esport a la nostra societat.	L'olimpisme i l'esperit esportiu com a model de convivència en el món modern.	Analitzar i valorar l'olimpisme com a model de convivència.	Preguntes d'assaig breu. Debat.
Codi: Matemàtiques (Ma)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
ma401	Recursos humans i econòmics de les ONGs	Dades econòmiques centrades en temes de solidaritat i ONGs	Anàlitzar, calcular, valorar, expressar i interpretar dades econòmiques relacionades amb les ONGs.	Tractament de dades numèriques. Interpretació i representació de gràfics.
ma402	IDH	L'Índex de Desenvolupament Humà i la seva relació amb la qualitat de vida.	Anàlisi, càlcul, valoració, expressió i interpretació de dades relacionades amb el IDH	Tractament de dades numèriques. Interpretació i representació de gràfics.
ma403	IDHA	L'Índex de Desenvolupament Humà Ampliat i la seva relació amb la qualitat de vida.	Anàlitzar, calcular, valorar, expressar i interpretar dades relacionades amb el IDHA	Tractament de dades numèriques. Interpretació i representació de gràfics.
ma404	La petjada ecològica	Els indicadors ambientals	Anàlitzar, calcular, valorar, expressar i interpretar dades relacionades amb indicadors ambientals.	Tractament de dades numèriques. Interpretació i representació de gràfics.

ma405	El nostre poble.	Diverses subdivisions de la població mundial.	Anàlitzar, calcular, valorar, expressar i interpretar dades relacionades amb la subdivisió en fraccions de la població humana.	Tractament de dades numèriques. Interpretació i representació de gràfics.
ma406	L'augment de la població mundial.	Demografia i futur	Anàlitzar, calcular, valorar, expressar i interpretar dades relacionades amb la demografia.	Tractament de dades numèriques. Interpretació i representació de gràfics.
ma407	El 0'7 del PIB	La cooperació per al desenvolupament	Anàlitzar, calcular, valorar, expressar i interpretar dades relacionades amb la proposta de destinar el 0'7 del PIB a cooperació per al desenvolupament.	Tractament de dades numèriques. Interpretació i representació de gràfics. Debat.
Codi: Dibuix (Di)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
di401	Logotips	Disseny de logotips per a una campanya de sensibilització.	Elaborar un logotip per a una campanya de sensibilització.	Disseny d'un logotip.
di402	Disseny gràfic d'una campanya de sensibilització.	Disseny gràfic.	Elaborar el disseny gràfic d'una campanya de sensibilització.	Estudi de cas. Disseny. Debat.
di403	Contra-anuncis	Disseny gràfic	Elaborar el disseny gràfic d'un contra-anunci	Estudi de cas. Disseny
Codi: Socials (So)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
so401	Ecologisme i consciència ambiental.	El deteriorament ambiental i la preocupació ecològica.	Analitzar i valorar les conseqüències ambientals dels nostres actes quotidians. Identificació d'impactes.	Preguntes d'assaig breu.
so402	Queremos cambiar el mundo.	Les propostes dels moviments alternatius	Analitzar i valorar les propostes alternatives a l'actual model de desenvolupament.	Comparació.
so403	L'Índex de Desenvolupament Humà i altres indicadors.	Els indicadors de qualitat de vida.	Analitzar i valorar la idoneïtat dels índex emprats en la valoració de la qualitat de vida	Comparació. Preguntes d'assaig breu. Debat.
so404	El principi de sant Mateu i la paràbola de les boles de ferro.	Les relacions internacionals.	Analitzar i valorar els beneficis i perjudicis de les relacions internacionals entre el món ric i els països menys desenvolupats.	Comparació.
so405	La cimera de Johannesburg.	La cimera de Johannesburg.	Analitzar i valorar els resultats de la cimera de Johannesburg 2002 sobre desenvolupament.	Comparació. Preguntes d'assaig breu.
so406	Riscos ambientals i psicologia humana.	La percepció psicològica del risc i els comportaments ambientals dels ciutadans.	Analitzar i valorar els comportaments ambientals dels ciutadans des d'una aproximació de la psicologia del comportament davant situacions de risc.	Preguntes d'assaig breu.
so407	Models de creixement i la seva influència sobre el medi.	Els impactes de les activitats humanes sobre el medi i el paisatge i la seva relació amb els models de desenvolupament.	Analitzar i valorar la relació entre desenvolupament econòmic i els problemes ambientals.	Comparació. Preguntes d'assaig breu.
so408	El desenvolupament sostenible i la Cimera de Rio	Visió històrica de la problemàtica ambiental.	Identificar les principals característiques i condicions del desenvolupament sostenible. Valoració dels avenços històrics en matèria de sostenibilitat i preocupació ambiental.	Preguntes d'assaig breu. Estudi de cas.

so409	Recursos i residus.	Principis bàsics de sostenibilitat ambiental.	Analitzar i valorar 3 principis bàsics de la sostenibilitat ambiental relacionats amb els recursos i els residus.	Comparació. Preguntes d'assaig breu.
so410	L'Índex de Desenvolupament Humà.	Indicadors de qualitat de vida.	Analitzar i valorar les variacions de L'Índex de Desenvolupament Humà en dos anys successius.	Comparació. Preguntes d'assaig breu.
so411	Vivim un temps en què les coses van molt de pressa.	El procés d'acceleració històrica i l'evolució de la preocupació ambiental.	Analitzar i valorar l'evolució de la problemàtica i preocupació ambiental.	Estudi de cas específic obert.
Codi: Tecnologia (Te)	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
te401	Projectes d'ajuda al desenvolupament.	Disseny i elaboració de projectes tecnològics d'ajut al desenvolupament.	Elaborar i valorar projectes tecnològics de cooperació amb el tercer món.	Estudi de cas.
te402	El bo i el dolent de la tecnologia.	Models de desenvolupament tecnològic	Analitzar i valorar els beneficis i perjudicis associats a diferents models de desenvolupament tecnològic.	Preguntes d'assaig breu.
te403	Llum elèctrica i qualitat de vida.	El retorn a la natura dels ciutadans urbans: comoditat tecnològica i estil de vida.	Analitzar i valorar el significat del progrés tecnològic.	Preguntes d'assaig breu. Debat.
te404	Tecnologia punta en la via morta.	Tecnologies punta i tecnologies sostenibles: la adequació i eficiència tecnològica.	Analitzar i valorar el concepte de tecnologies punta des del punt de vista del desenvolupament sostenible.	Comparació d'escenaris. Preguntes d'assaig breu.
te405	Projectar la sostenibilitat.	Planificació, tecnologia i sostenibilitat.	Analitzar i valorar el paper de la tecnologia en la sostenibilitat ambientals i en el desenvolupament humà.	Esquema per a l'aplicació d'aprenentatges.
Codi: Treball de síntesi	Títol activitat	Contingut	Objectius	Tipus d'activitat
ts400	La complexitat del nostre món.	Problemes ambientals i problemes socials	Sintetitzar els temes guia del crèdit (la justícia social i la sostenibilitat ambiental) plantejats al llarg de les activitats lligades a les matèries.	Estudi de cas general obert. Elaboració d'un dossier de síntesi.
ts401	Documents en busca de firma. Com fer una humanitat més solidària i sostenible?	Els temes del debat ambiental i social: compromisos, ajuts, calendaris, línies d'actuació...	Sintetitzar els temes guia del crèdit: la justícia social i la sostenibilitat ambiental.	Estudi de cas general.
				

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 1r d'ESO (Model Bàsic Concentrat)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)																	
	tu100																
		tu101															
Segon trimestre (Setmanes)																	
		tu101															
													ce116		ts100*		
Tercer trimestre (Setmanes)																	
		tu101														ts100	
																ts100	
																ts100	
																ts100	
																ts100	
																ts100	
																ts100	
																	Avaluació
	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					

* Les activitats lligades a les matèries que serveixen de base per a la realització del treball de Síntesi es concentren en una setmana d'activitats a finals del segon trimestre (o a finals de curs).

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 1r d'ESO (Model Bàsic Progressiu)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició-Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)																	
	tu100																
		tu101	an101											ct103			
				ct101													
					le101												
						ce106								te101			
							di101										
								ef101									
									ma101					di103			
										so111							
											te101						
Segon trimestre (Setmanes)																	
		tu101													an101		
			an102														
				ct102													
					le106									ce115			
						ce107											
							di102										
								ef102						ef103			
									ma102								
										so105							
											te108						
												ce116		ts100			
Tercer trimestre (Setmanes)																ts100	
		tu101												ma106		ts100	
																ts100	
																ts100	
														so113		ts100	
																ts100	
																ts100	
														le103		ts100	
																ts100	
																	Avaluació
	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició-Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 1r d'ESO (Model Aprofundiment)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)																	
	tu100																
		tu101	an101											ct103			
				ct101													
					le101												
						ce106								te101			
							di101										
								ef101									
									ma101					di103			
											so111						
												te101					
Segon trimestre (Setmanes)																	
		tu101													an101		
			an102														
				ct102													
					le106									ce115			
						ce107											
							di102										
								ef102						ef103			
									ma102								
											so105						
												te108					
													ce116		ts100		
Tercer trimestre (Setmanes)																ts101	
		tu101												ma106		ts101	
			an103													ts101	
				ct107												ts101	
					le102									so113		ts101	
						ce104										ts101	
							di104									ts101	
								ef103						le103		ts101	
									ma103							ts101	
											so108						
												te105					
																	Avaluació
	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 2n d'ESO (Model Bàsic Concentrat)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)																	
	tu200																
		tu201															
Segon trimestre (Setmanes)																	
		tu201															
Tercer trimestre (Setmanes)																	
		tu201														ts200	
																ts200	
																ts200	
																ts200	
																ts200	
																ts200	
																ts200	
																ts200	
																	Avaluació
	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					

* Les activitats lligades a les matèries que serveixen de base per a la realització del treball de Síntesi es concentren en una setmana d'activitats a finals del segon trimestre (o a finals de curs).

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 2n d'ESO (Model Bàsic Progressiu)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)																	
	tu200																
		tu201												ef206			
			an202							mu201							
				ct202													
					le202									le210			
						ce201											
							ef201										
								ma201						mu203			
										so201							
												te202					
Segon trimestre (Setmanes)																	
		tu201															
			an205							mu202							
				ct209										ct203			
					le203												
						ce213											
							ef202							so210			
								ma209									
										so217							
											te203		an203				
													ct210, le205, an201		ts200		
Tercer trimestre (Setmanes)																	
		tu201														ts200	
														ce203	ts200		
															ts200		
															ts200		
														te204	ts200		
															ts200		
															ts200		
														ma206	ts200		
																	Avaluació
	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 2n d'ESO (Model Aprofundiment)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)	tu200																
	tu201												ef206				
		an202								mu201							
			ct202														
				le202									le210				
					ce201												
							ef201										
								ma201					ma206				
										so201							
											te202						
Segon trimestre (Setmanes)																	
	tu201																
		an205								mu202							
			ct209										ct203				
				le203													
					ce213												
							ef202						so210				
								ma209									
										so217							
											te203		an203				
Tercer trimestre (Setmanes)													ct210, le205, an201		ts200		
	tu201															ts201	
		an204											ce203		ts201		
			ct206												ts201		
				le201											ts201		
					ce205								te204		ts201		
							ef203								ts201		
								ma207							ts201		
										mu203			mu203		ts201		
											so206						
											te201						
																	Avaluació

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 3r d'ESO (Model Bàsic Concentrat)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)																	
	tu300																
		tu301															
Segon trimestre (Setmanes)		tu301															
Tercer trimestre (Setmanes)															ts300		
		tu301														ts300	
																ts300	
																ts300	
																ts300	
																ts300	
																ts300	
																ts300	
																ts300	
																	Avaluació
	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					

* Les activitats lligades a les matèries que serveixen de base per a la realització del treball de Síntesi es concentren en una setmana d'activitats a finals del segon trimestre (o a finals de curs).

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 3r d'ESO (Model Bàsic Progressiu)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)																	
	tu300																
		tu301												ct302			
			an301							mu301							
				ct301													
					le301									ce304			
						ce301											
							ef301										
								ma301						le305			
										so301							
												te301					
Segon trimestre (Setmanes)																	
		tu301															
			an305														
				ct304													
					le304									ef305			
						ce303											
							ef303										
								ma302						ma302			
										so302							
											te303						
										mu302				mu302			
															ts300		
Tercer trimestre (Setmanes)																ts300	
		tu301														ts300	
														an304		ts300	
																ts300	
																ts300	
														te304		ts300	
																ts300	
																ts300	
														so307		ts300	
																ts300	
																	Avaluació
	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 3r d'ESO (Model Aprofundiment)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)																	
	tu300																
		tu301												ct302			
			an301							mu301							
				ct301													
					le301									ce304			
						ce301											
							ef301										
								ma301						le305			
										so301							
												te301					
Segon trimestre (Setmanes)																	
		tu301															
			an305														
				ct304													
					le304									ef305			
						ce303											
							ef303										
								ma302						ma302			
										so302							
											te303						
										mu302				mu302			
															ts300		
Tercer trimestre (Setmanes)															ts301		
		tu301														ts300	
			an303											an304		ts300	
				ct306												ts300	
					le307											ts300	
						ce306								te304		ts300	
							ef304									ts300	
																ts300	
											so307					ts300	
										so306						ts300	
											te307						Avaluació
	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 4t d'ESO (Model Bàsic Concentrat)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)																	
	tu400																
		tu401															
Segon trimestre (Setmanes)		tu401															
															ts400		
Tercer trimestre (Setmanes)		tu401														ts400	
																ts400	
																ts400	
																ts400	
																ts400	
																ts400	
																ts400	
																ts400	
																ts400	
																ts400	
																	Avaluació
	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					

* Les activitats lligades a les matèries que serveixen de base per a la realització del treball de Síntesi es concentren en una setmana d'activitats a finals del segon trimestre (o a finals de curs).

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 4t d'ESO (Model Bàsic Progressiu)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)																	
	tu400																
		tu401															
			an401										so403				
				ct408													
					le401												
						ce404							ct409				
							di401	ef401									
									ma401								
											so401		ce403				
												te401					
Segon trimestre (Setmanes)																	
		tu401															
			an402														
				ct411									ef402				
					le403												
						ce405											
							di402						di402				
								ef402									
									ma406								
											so404		ma407				
												te404					
														ts400			
Tercer trimestre (Setmanes)															ts400		
		tu401														ts400	
													an404		ts400		
															ts400		
															ts400		
													le406		ts400		
															ts400		
															ts400		
													te403		ts400		
															ts400		
																	Avaluació
	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició- Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					

Taula de planificació del Crèdit de Síntesi de 4t d'ESO (Model Aprofundiment)

	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició-Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					
Primer trimestre (Setmanes)																	
	tu400																
		tu401															
			an401											so403			
				ct408													
					le401												
						ce404								ct409			
							di401	ef401									
									ma401								
											so401			ce403			
												te401					
Segon trimestre (Setmanes)																	
		tu401															
			an402														
				ct411										ef402			
					le403												
						ce405											
							di402							di402			
								ef402									
									ma406								
											so404			ma407			
												te404					
															ts400		
Tercer trimestre (Setmanes)																ts401	
		tu401														ts401	
			an403											an404		ts401	
				ct405												ts401	
					le410											ts401	
						ce407								le406		ts401	
							di403									ts401	
									ma402							ts401	
											so406			te403		ts401	
												te405				ts401	
																	Avaluació
	Activitat Prèvia	Estudi de Cas "Escoles Verdes"	Activitats Matèries										Activitats Sortides	Debats Virtuals	Treball de Síntesi	Activitats virtuals	Exposició-Avaluació Final
			Anglès	Català	Castellà	Ciències Exper.	Dibuix	Educació Física	Mates	Música	Socials	Tecnologia					

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA		
Activitat: tu100	Tutoria. Activitat d'avaluació inicial.	

Es viu bé al Vendrell?

Vista del Vendrell des del Puig. Principis del segle XX

Vista del Vendrell des del Puig. Principis del segle XXI

Qüestions:

Feu un debat a classe al voltant de les qüestions que es proposen a continuació.

Argumenteu els pros i contres de la qualitat de vida del Vendrell i presenteu finalment un resum del debat, exposant les diferents postures i els arguments que les sostenen.

- 1. Es viu millor al Vendrell que en una gran ciutat?
- 2. Quins avantatges i inconvenients té viure al Vendrell?
- 3. S'ha transformat gaire el vostre municipi en els darrers 100 anys? Feu una valoració dels canvis que s'han produït.
- 4. S'està convertint el Vendrell en una urbanització perifèrica de Barcelona?
- 5. S'està convertint en una ciutat dormitori o en una urbanització de cap de setmana?
- 6. El vostre municipi es preocupa pels problemes de protecció i conservació del territori?
- 7. El vostre municipi es preocupa pels problemes de sostenibilitat i eficiència ambiental?
- 8. I pels problemes lligats a la qualitat de vida dels ciutadans?
- 9. Quins són els principals problemes relacionats amb la qualitat de vida dels ciutadans del Vendrell?
- 10. Com es viu avui en dia al Vendrell?

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA		 	
Activitat: tu200	Tutoria: Activitat d'avaluació inicial	 	

Qüestions lligades a l'activitat

El Fòrum Barcelona 2004

Entre maig i octubre de 2004 Barcelona celebra el "Fòrum de les Cultures 2004", una trobada internacional per parlar de problemes ambientals, diversitat cultural i condicions de pau.

Què és el fòrum? Com es pot participar? Què es pot visitar? Quins temes es tractaran?

En un recinte completament nou per a la ciutat es desenvoluparan conferències, exposicions, recitals, celebracions...

Des del Fòrum es proposa treballar, reflexionar i fer propostes i preguntes que girin entorn del tema: **"El món on visc i el món on m'agradaria viure"**

- què dificulta i què afavoreix el desenvolupament sostenible?
- què dificulta i què afavoreix el tracte entre persones i pobles de diferents cultures?
- què dificulta i què afavoreix les condicions de la pau?

La major part de la població mundial viu en un entorn urbà. Les ciutats actuals ocupen vastíssims espais connectats entre si.

La millora de la qualitat de vida de la població passa necessàriament per dotar-se d'un projecte col·lectiu de ciutat.

Qüestions:

—1. Busqueu informació sobre el Fòrum Barcelona 2004.

—2. Feu un debat a classe al voltant de les següents qüestions:

- Què es pot fer des de les Regions Urbanes per tal d'afavorir la sostenibilitat ambiental, les relacions culturals i la pau?
- Què és el fòrum 2004 i com pot contribuir a millorar la qualitat de vida?

—3. Argumenteu els pros i contres d'aquest tipus de trobades i presenteu finalment un resum del debat, exposant les diferents postures i els arguments que les sostenen.

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA			
Activitat: tu300	Tutoria: activitat d'avaluació inicial		

Qüestions lligades a l'activitat

Què mou la gent a viatjar?

En el transcurs del període educatiu acabareu realitzant forces sortides, viatges i intercanvis, i l'elecció del destí escollit, especialment en els viatges de fi de curs, es converteix sovint en un tema de discussió i polèmica degut a la diversitat d'expectatives que es generen.

Aquesta circumstància s'anirà repetint posteriorment en els successius viatges que es planificaran al llarg de la vida adulta.

Viatjar és desplaçar-se per veure allò que es té la necessitat de conèixer, però hi poden haver moltes altres motivacions, des del plaer de fer coses diferents fins el prestigi social que s'obté comentant i explicant el viatge i els seus fotogrames.

De fet, moltes dicotomies expressen les diverses finalitats dels viatges: cultural o festiu; ciutat o medi natural; organitzat o improvisat; intensiu o de relaxació; muntanya o platja; Europa o Àfrica; Nord o Sud; real o imaginari; voluntari o obligat; de conquesta o de fugida; obrir camins o seguir l'itinerari marcat; escapada o retorn; en cotxe o en tren; en vaixell o en avió; a peu o en bicicleta; a Santiago o a la Meca; 1 setmana o 80 dies; al centre de la terra o a la lluna; ser viatger o fer de turista; ...

Però què mou la gent a viatjar més enllà del plaer de conèixer i dels gustos personals? Forma part d'un comportament instintiu?

Alhora vivim en un moment històric en què se'ns fa evident que ens trobem en un entorn global, però en un planeta finit, tancat i petit. Algunes fronteres desapareixen i quasi tot viatja, des de les malalties a les persones, passant per les mercaderies i el capital.

En aquestes condicions esclaten noves pugnes entre la identitat de les diferents cultures i la globalització. Com s'ha d'organitzar la convivència amb tanta gent diferent, amb les idees i interessos a vegades contraposats, amb unes cultures, unes llengües i unes creences tan diverses?

Aquells que han viatjat potser ho tenen més fàcil per trobar algunes respostes.

Qüestions:

- 1. Feu un debat a classe al voltant de les qüestions anteriors.
- 2. Elaboreu finalment un resum del debat, exposant les diferents postures i els arguments que les sostenen.

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA			
Activitat: tu400	Tutoria: activitat d'avaluació inicial		

Problemes ambientals i problemes socials

La complexitat del nostre món.

Els problemes de la humanitat són complexos: les anàlisis de les seves causes, conseqüències i solucions difereixen considerablement segons qui fa les valoracions, i les mateixes dades poden ser utilitzades per recolzar o negar argumentacions.

Les mesures que cal aplicar també solen ser força oposades, discrepants i contradictòries en funció dels nombrosos interessos i grups de pressió implicats.

Els governs, organismes i institucions internacionals sovint defensen postures i actuacions enfrontades amb l'opinió i interessos de nombrosos ciutadans que fan sentir la seva veu a través de diverses manifestacions de protesta i de pressió.

Els interessos generals sovint es confonen amb els interessos privats als dos costats de la frontera imaginària que separa els partidaris i detractors de la globalització, que és l'escenari en el que semblen confluïr la totalitat dels problemes que avui en dia té plantejats la humanitat.

Una bona estratègia intel·lectual per a entendre els problemes i trobar solucions és **informar-se, escoltar, discutir, argumentar i convèncer**. Altres alternatives es basen en **creure, cridar, eludir els debats, enganyar i imposar**.

Qüestions:

- 1. Busqueu informació d'actualitat a la premsa diària on s'exposin diversos problemes ambientals i socials d'àmbit global.
- 2. Identifiqueu diferents valoracions ideològiques a l'hora d'interpretar i enfocar els mateixos problemes.
- 3. Feu un debat a classe al voltant de les possibles solucions als problemes plantejats.
- 4. Elaboreu finalment un resum del debat, exposant les diferents postures i els arguments que les sostenen.

Qüestions lligades a l'activitat

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA			
Activitat: tu101	Tutoria: Estudi de cas		

Analitzar, valorar i millorar el funcionament ambiental de l'Institut és l'objectiu del Programa "Escoles Verdes"

L'institut i el medi ambient: El programa "Escoles Verdes"

Activitats relacionades amb el Programa "Escoles Verdes"

- Avaluació inicial: El "Programa Escoles Verdes"
- Les fases del "Programa Escoles Verdes"
- L'Auditoria Ambiental
- El Pla de Cohesió Ambiental
- El Pla d'Acció

Potser a l'institut s'aprenen moltes coses sobre el medi ambient, però...

Com pot contribuir l'Institut a la millora de la qualitat de vida del nostre municipi?

L'institut té gaire respecte pel medi?

Produeix gaires residus? Se separen selectivament?

Què en pensem de l'enjardinament del pati?

Es pot estalviar paper, aigua, llum, calefacció,...?

Són els edificis ecològicament eficients?

S'utilitzen energies renovables?

Què es pot fer des de l'institut per a millorar el medi ambient que l'envolta?

Es gaire difícil l'accés a l'institut a peu o en bicicleta?

Activitat d'avaluació inicial:

—1. Feu un llistat de tots els aspectes ambientalment millorables en el funcionament de l'institut.

—2. Feu un llistat d'actuacions que podrien millorar els aspectes descrits anteriorment

—3. Obriu un debat a classe sobre les dificultats d'aplicació de cada una de les vostres propostes de millora.

—4. Classifiqueu les propostes per ordre de prioritat, de menor a major dificultat d'aplicació.

Caracterització del Programa "Escoles Verdes"

- Les fases del "Programa Escoles Verdes"
- L'Auditoria Ambiental
- El Pla de Cohesió Ambiental
- El Pla d'Acció

—5. Ompliu finalment la següent taula:

	Detecció del Problema/ deficiència	Què ens agradaria canviar i de quina manera?	Proposta concreta de millora. Actuacions.	Dificultats d'aplicació
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
...				

—6. Feu una anàlisi i valoració dels diferents aspectes que caracteritzen el Programa "Escoles Verdes" a l'Institut:

- Valoració global del Projecte (ev101)
- Auditoria Ambiental (ev102)
- Principis del "Pla de Cohesió Ambiental" (ev103)
- Propostes d'actuacions del "Pla d'Acció" (ev104)

Les fases del Programa "Escoles Verdes"

—1. Compareu la taula anterior amb les diferents fases en què s'ha organitzat el projecte Escoles Verdes (ev101).

Identifiqueu les similituds en el procés que heu seguit respecte les diferents fases del Programa Escoles Verdes (auditoria, pla de cohesió, pla d'actuació)

	Detecció del Problema/ deficiència	Què ens agradaria canviar i de quina manera?	Proposta concreta de millora. Actuacions.	Dificultats d'aplicació
Fases del projecte Escoles Verdes ---->				
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
...				

—2. Penseu que els alumnes heu de participar més en l'elaboració i execució del Programa Escoles Verdes? De quina manera es pot millorar la vostra participació?

—3. Com us podeu organitzar els alumnes per tal de participar activament en el projecte?

La Auditoria Ambiental. Anàlisi de la situació actual.

—1. Supposeu que cal fer el diagnòstic ambiental del centre en el curs actual. Seleccioneu dos aspectes analitzats que s'hagin modificat respecte a la situació de l'IES Baix Penedès l'any 2002.

—2. Actualitzeu el redactat a la situació del curs actual en relació al aspecte analitzat.

El Pla de Cohesió Ambiental

—1. Quins dels objectius del Pla de Cohesió ambiental us semblen més fàcils de portar a la pràctica?

—2. Quins objectius són més problemàtics i per què?

—3. Quins objectius penseu que s'estan portant a la pràctica amb èxit? Feu una valoració del grau de compliment de cada un d'aquests 9 objectius en el present curs escolar.

—4. Quines actuacions que s'hagin portat a terme en relació als 9 objectius proposats han tingut més incidència en el vostre curs?

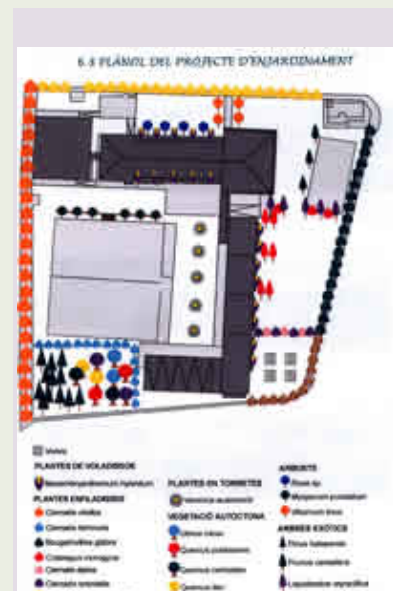
—5. Quines actuacions penseu que depenen més de la voluntat i comportament dels alumnes per tal de poder assolir els objectius proposats?

El Pla d'Acció.

—1. Seleccioneu un dels 9 apartats del Pla d'Acció i valoreu cada una de les actuacions en funció del seu compliment en el curs actual.

—2. Valueu els possibles problemes que poden impedir el compliment de les actuacions que encara no s'han portat a la pràctica.

—3. Definiu noves propostes viables relacionades amb l'apartat seleccionat.

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA			
Activitat: tu201	Tutoria: Estudi de cas		

Analitzar, valorar i millorar el funcionament ambiental de l'Institut és l'objectiu del Programa "Escoles Verdes"

L'institut i el medi ambient

Potser a l'institut s'aprenen moltes coses sobre el medi ambient, però...

Com funciona l'institut des del punt de vista ambiental (consum de recursos i energia, reciclatge, actuacions en favor del medi, etc.)?

Porteu ja un any al centre i potser haureu notat alguns canvis...

Penseu que des de l'institut es poden fer gaires coses en favor del medi?

El fet de viure en un municipi petit és millor des del punt de vista ambiental que viure en una gran ciutat?

Tenen els instituts de ciutat els mateixos problemes ambientals que els instituts de municipis petits?

L'institut disposa ja d'una acreditació (el distintiu "Escoles Verdes") que reafirma el seu compromís ambiental. En què es pot notar aquesta preocupació pel medi ambient des del punt de vista dels estudiants?

Activitat d'avaluació inicial:

—1. Feu un debat a classe al voltant de les qüestions plantejades en el text anterior.

—2. Feu un llistat de tots els aspectes ambientalment millorables en el funcionament de l'institut.

—3. Feu un llistat d'actuacions que podrien millorar els aspectes descrits anteriorment

—4. Feu una valoració dels problemes detectats en funció al llistat que vau omplir el curs anterior. Han variat els problemes? Quins aspectes han millorat? Quins problemes es mantenen igual? Quins s'han agreujat?

Activitats relacionades amb el Programa "Escoles Verdes"

- Avaluació inicial: El "Programa Escoles Verdes"
- Les fases del "Programa Escoles Verdes"
- L'Auditoria Ambiental
- El Pla de Cohesió Ambiental
- El Pla d'Acció

Caracterització del Programa "Escoles Verdes"

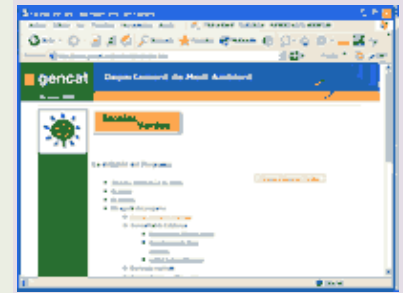
- Les fases del "Programa Escoles Verdes"
- L'Auditoria Ambiental
- El Pla de Cohesió Ambiental
- El Pla d'Acció

Ompliu la següent taula:

	Detecció del Problema/deficiència (1r curs)	Propostes de millora i dificultats d'aplicació		Detecció del Problema/deficiència (2n curs)	Propostes de millora i dificultats d'aplicació
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
...					

—5. Feu una valoració del Projecte Escoles Verdes a l'Institut. (accés a l'activitat)

Les fases del Programa "Escoles Verdes"

Feu un debat a partir de les següents qüestions:

- 1. Tenen els mateixos problemes ambientals els instituts de les grans ciutats que els instituts de municipis petits?
- 2. Quins avantatges i desavantatges ambientals presenta un institut d'un municipi petit respecte a un institut metropolità?
- 3. Què es pot fer des dels instituts per tal de millorat l'entorn rural?
- 4. Què es pot fer des dels instituts per tal de millorat l'entorn urbà?
- 5. Valoreu l'estat actual del projecte Escoles Verdes a l'Institut:
 - Vigència de l'auditoria ambiental.
 - Vigència del Pla de Cohesió Ambiental.
 - Grau de compliment de les actuacions proposades

La Auditoria Ambiental. Anàlisi de la situació actual.

- 1. Supposeu que cal fer el diagnòstic ambiental del centre en el curs actual. Seleccionen dos aspectes analitzats que s'hagin modificat respecte a la situació del curs anterior.
- 2. Actualitzeu el redactat a la situació del curs actual.

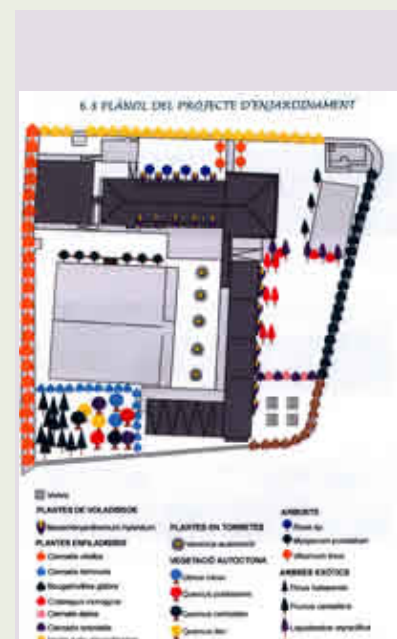

El Pla de Cohesió Ambiental

- 1. Quins dels objectius del Pla de Cohesió us semblen més fàcils de portar a la pràctica?
- 2. Quins objectius són més problemàtics i per què?
- 3. Quins objectius penseu que s'estan portant a la pràctica amb èxit? Feu una valoració del grau de compliment de cada un d'aquests 9 objectius en el present curs escolar.
- 4. Quines actuacions que s'hagin portat a terme en relació als 9 objectius proposats han tingut més incidència en el vostre curs?
- 5. Quines actuacions penseu que depenen més de la voluntat i comportament dels alumnes per tal de poder assolir els objectius proposats?

El Pla d'Acció.

- 1. Seleccioneu un dels 9 apartats del Pla d'Acció i valoreu cada una de les actuacions en funció del seu compliment en el curs actual.
- 2. Valueu els possibles problemes que poden impedir el compliment de les actuacions que encara no s'han portat a la pràctica.
- 3. Definiu noves propostes viables relacionades amb l'apartat seleccionat.

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA		
Activitat: tu301	Tutoria: Estudi de cas	

Analitzar, valorar i millorar el funcionament ambiental de l'Institut és l'objectiu del Programa "Escoles Verdes"

Escoles Verdes: Instituts ambientalment sostenibles

Caracterització del Programa "Escoles Verdes"

- Les fases del "Programa Escoles Verdes"
- L'Auditoria Ambiental
- El Pla de Cohesió Ambiental
- El Pla d'Acció

L'Institut i el Programa Escoles Verdes

L'any 2001 l'IES Baix Penedès es va adherir al Programa Escoles Verdes amb l'objectiu d'incorporar la dimensió ambiental en la gestió del centre i en la seva programació curricular, impulsant la realització d'una Agenda 21.

Els centres adscrits al Programa es comprometen a constituir un comitè ambiental, en el que estan representats membres de tots els sectors de la comunitat educativa, amb les següents funcions:

- Realitzar una **auditoria ambiental** (la diagnosi de la situació de partida).
- Elaborar un **pla de cohesió** (el projecte marc que definirà els objectius i les línies estratègiques a seguir per tal d'impulsar una millora ambiental del centre).
- Programar i executar un **pla d'acció**, portant a terme diverses actuacions de millora ambiental, i amb una planificació temporal realista i factible.
- Fer el seguiment, la valoració i l'actualització permanent del programa. Elaborar una memòria anual de les activitats i actuacions realitzades.

L'execució del Programa Escoles Verdes per part d'un centre educatiu és equivalent a la realització, per part d'un municipi, de l'anomenada **Agenda 21**. És per tant un recurs orientat a la consecució de la sostenibilitat ambiental.

L'auditoria ambiental: la diagnosi (Accés)

Es descriu la situació de partida de l'institut en relació als temes ambiental.

- S'analitza com estan distribuïdes les responsabilitats en el centre en relació a les actuacions ambientals.
- S'analitza com és el centre i quins recursos consumeix, per saber si és respectuós amb el medi ambient.
- S'analitza com s'ensenyen els temes ambientals des de les matèries.

El Pla de cohesió ambiental. (Accés)

És el document on es recolliran les diferents línies d'actuació proposades per avançar en l'ambientalització.

- S'explica com es vol orientar l'organització i gestió del centre des d'un punt de vista d'aspectes ambientals.
- Es proposen línies d'actuació amb l'objectiu de millorar l'entorn escolar (edifici, aules, patis, l' exterior del centre, etc).
- Es proposa una línia estratègica per tal de tractar coordinadament els temes ambientals des del currículum de les diferents matèries.

El Pla d'actuació. (Accés)

S'especifiquen les accions que es volen portar a terme dins de cada àmbit. Es fa una temporització, s'elabora un calendari d'aplicació i es determina un sistema d'avaluació.

L'IES Baix Penedès va realitzar la diagnosi ambiental, elaborar el pla de cohesió i

planificar el programa d'acció el curs 2001-2002.

Al llarg del curs 2002-2003 s'han portat a la pràctica les primeres mesures i actuacions.

Cada any cal executar les accions planificades, fer una valoració de la seva aplicació i redactar i definir noves propostes en funció del desenvolupament del projecte i de l'assoliment o no dels objectius previstos.

Qüestions:

Participeu en un projecte d'intercanvis educatius i lingüístics amb instituts d'altres països. Un dels temes que interessa valorar i comparar entre els instituts adscrits és el tema de la sostenibilitat ambiental.

—1. Tenen els mateixos problemes ambientals els instituts d'altres països que participen en l'intercanvi?

—2. Feu un llistat d'aspectes en què el vostre institut estigui més avançat des del punt de vista d'eficiència i protecció ambiental?

—3. Feu un llistat d'aspectes en què el vostre institut presenti mancances i deficiències que altres instituts d'altres països estiguin desenvolupant i solucionant de manera satisfactòria?

—4. Proposeu un llistat d'activitats i actuacions, relacionades amb el Pla d'Acció del vostre centre, que es puguin incorporar i relacionar amb l'intercanvi que esteu realitzant amb altres instituts.

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA			
Activitat: tu401	Tutoria: Estudi de cas		

Els principis de la sostenibilitat

Una aproximació a l'anàlisi ambiental de l'Institut

(Declaració de principis del Pla de Cohesió Ambiental de l'IES Baix Penedès)

L'institut, com un ecosistema urbà, és un sistema format per éssers vius (professors, alumnes, pares, personal d'administració i serveis..., també les plantes i animals del pati) i estructures materials (edificis, pistes esportives, conduccions, equipaments,...) en el que te lloc una constant entrada de recursos (aigua, matèries primeres, aliments, coneixements) i que funciona gràcies a una continua inversió energètica (combustibles, electricitat, aliments).

Amb la transformació dels productes que van entrant, l'institut es manté, creix, progressa, surten alumnes instruits. Es produeixen canvis en el sistema que augmenten la seva complexitat. La qualitat de vida de les persones que hi interaccionen també experimenta canvis, aparentment es complica i millora.

Però l'institut no és un sistema aïllat. Depèn d'altres sistemes propers o llunyans (el municipi, l'organització social i política, però també els boscos, els sistemes agraris, les muntanyes, les mines, el mar i l'atmosfera) que proporcionen els recursos i que reben les restes del seu funcionament (escombraries, residus químics, aigua bruta i aire contaminat). En els sistemes naturals una situació semblant es pot mantenir de forma il·limitada gràcies al continu reciclatge de materials (les restes orgàniques i excrements es converteixen en materials reutilitzats una i altre vegada pels éssers vius) i a la utilització d'una energia neta inesgotable (l'energia solar captada per la fotosíntesi vegetal).

Però els ecosistemes urbans actuals (i l'institut n'és una part) no poden seguir progressant de manera continuada i sostenible si segueixen ignorant les repercussions ambientals del seu model de funcionament (esgotament dels recursos naturals, canvi climàtic, contaminació, impactes irreversibles sobre els ecosistemes naturals), amb greus conseqüències també sobre el model econòmic, social i polític.

Per tal de minimitzar aquests impactes directes i afavorir conductes que els evitin fora de l'àmbit de l'institut (a casa, al municipi, en la vida laboral futura dels nostres alumnes), l'institut aposta per un funcionament sostenible i per una educació que es compromet amb els objectius d'actuar i educar sobre el medi i a favor del medi, fent seus els principis de la sostenibilitat:

- **1.- Principi d'irreversibilitat zero.** Reducció a zero dels impactes ambientals irreversibles (desertització, extinció d'espècies, etc.)
- **2.-Principi de recoll·lecció sostenible.** La recoll·lecció dels recursos renovables (boscos, peixos) no ha de superar la seva capacitat de regeneració.
- **3.- Principi de buidat sostenible.** L'explotació de recursos no renovables (carbó, petroli, matèries primeres) no ha de superar la taxa de creació de substituents renovables.
- **4.- Principi d'emissió sostenible.** Les emissions de residus han de ser inferiors a la capacitat natural d'assimilació per part dels ecosistemes.

Qüestions lligades a l'activitat

Caracterització del Programa "Escoles Verdes"

- Les fases del "Programa Escoles Verdes"
- L'Auditoria Ambiental
- El Pla de Cohesió Ambiental
- El Pla d'Acció

- **5.- Principi de selecció sostenible de tecnologies.** Cal afavorir les tecnologies netes, que augmenten la productivitat dels recursos.
- **6.- Principi de precaució.** La precaució i l'anticipació als problemes ha de ser la norma que guiï les relacions home/natura

Aquests principis es poden concretar en una sèrie de línies d'actuació més pràctiques:

- **Regla de les tres R.** Reducció del consum de recursos. Reutilització de recursos. Reciclatge de residus.
- **Depuració de les emissions contaminants.**
- **Substitució del model energètic** basat en energies fòssils i contaminants per un altre model basat en energies renovables i netes.
- **Priorització de sistemes de transport col·lectius** davant dels sistemes de transport individuals.
- **Optimització dels processos productius.** Afavorir millores tecnològiques que redueixin el consum i els efectes negatius de les activitats humanes.
- **Ordenació del territori.** Cal una ordenació eficient dels usos del sòl i la conservació d'espais naturals, forestals i agraris. Cal afavorir la reforestació del territori.
- ...

Declaració de principis del Pla de Cohesió Ambiental de l'IES Baix Penedès. Redacció, curs 2001-2002.

Qüestions:

—1. Ompliu la taula d'actuacions i impactes compatibles o incompatibles amb la sostenibilitat ambiental, en la línia dels exemples proposats. Busqueu exemples concrets que es puguin aplicar a la vida quotidiana, en les llars, a l'institut, al municipi, ...i altres aplicables a nivell global.

Principis de sostenibilitat	Actuacions sostenibles	Impactes i actuacions no sostenibles
1.- Principi d'irreversibilitat zero.	Plantació d'arbres fruiters en zones muntanyoses habitades per l'os.	Caça furtiva de l'os.
	Elaboració i execució d'un projecte d'enjardinament del pati que requereixi poc manteniment i poc rec.	Pavimentar tot el pati de l'institut amb ciment per tal d'evitar el fang els dies de pluja.
2.-Principi de recoll·lecció sostenible.	D'un bosc de coníferes que produeix 5 tones/ha any de fusta se'n tallen 4 tones/ha any.	D'un bosc de coníferes que produeix 5 tones/ha any de fusta se'n tallen 6 tones/ ha any.
	Reduir el consum, reciclar i reutilitzar el paper.	Utilitzar el paper per una sola cara.

3.- Principi de buidat sostenible.	L'augment anual de la demanda d'energia se satisfà obtenint a partir de fonts alternatives una quantitat igual o superior d'energia.	L'augment anual de la demanda d'energia se satisfà augmentant l'extracció de combustibles fòssils.
	Instal·lar plaques solars fotovoltaïques a l'institut.	Ús ineficient de la calefacció amb gas-oil del centre. Mantenir la calefacció i les finestres obertes.
4.- Principi d'emissió sostenible.	Cada municipi disposa de depuradora per tal de retornar l'aigua al riu en condicions òptimes.	Les aigües residuals s'aboquen, mitjançant canonades que s'endinsen en el fons marí, en punts allunyats de la platja on es banyen els turistes.
	Els productes químics emprats en les pràctiques de laboratori són guardats selectivament en recipients que es porten a la deixalleria.	Abocar indiscriminadament tots els reactius emprats en les pràctiques de laboratori a la xarxa de clavagueram.
5.- Principi de selecció sostenible de tecnologies.	Millora tecnològica dels dispositius que permeten l'estalvi d'aigua a les indústries, a les llars, a l'agricultura, ...	El creixement de les àrees urbanes obliga a millorar les tècniques d'extracció d'aigua de llocs cada cop més profunds.
	Emprar l'energia solar com a font energètica en la calefacció del centre. Construir centres educatius amb criteris bioclimàtics.	Construir els nous centres educatius sense prioritzar l'eficiència energètica ni les tècniques bioclimàtiques.
6.- Principi de precaució.	Legislació i actuacions que limitin i redueixin les emissions de gasos responsables de l'efecte hivernacle.	Mentre no es facin evidents les causes i conseqüències de l'efecte hivernacle, continuar amb el model actual de desenvolupament que ignora el cost econòmic dels impactes ambientals sobre els processos naturals (si el problema es fa evident més endavant, ja s'inventarà alguna cosa per solucionar-ho quan calgui!)
	Educació ambiental.	Confiança en la sort.

—2. De les anteriors actuacions i impactes que hagin sorgit d'omplir la taula, quins estan més relacionats amb les vostres activitats quotidianes a l'institut o a la vostra llar?

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA									
Activitat: ts100	Treball de síntesi								

Qüestions lligades a l'activitat

Es viu bé al Vendrell?

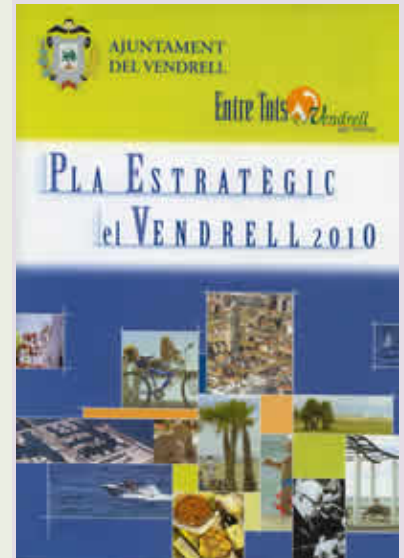
Al llarg de diverses activitats del crèdit de síntesi caldrà resoldre diferents aspectes relacionats amb la qualitat de vida al vostre municipi.

Sobre aquests tema es centraran totes les activitats següents:

Activitat	Contingut
Tutoria	
tu100	Activitat d'avaluació inicial
Català	
ct101	El tractament dels temes ambientals a la premsa local
ct102	Un anglès viatja pel Vendrell
Castellà	
le101	La protecció de los ecosistemas a nivel local
le106	Vendrell, el feo
Matemàtiques	
ma101	La tipologia d'habitatges al Vendrell
ma102	El creixement demogràfic
Tecnologia	
te101	L'últim espai no urbanitzat... encara
te108	Moure's pel Vendrell
Socials	
so111	El desenvolupament econòmic i l'estructura social
so105	L'estudi del paisatge
Ciències Exp.	
ce106	El medi urbà i la ciutat sostenible
ce107	Riscos geològics: avingudes i inundacions.
Anglès	
an101	El Vendrell is a beautiful place to live
an102	The quality of live in El Vendrell
Dibuix	
di101	Fem un tríptic
di102	La transformació del paisatge urbà
Educació Física	
ef101	La programació esportiva al Vendrell
ef102	El senderisme

També es treballarà el tema en les activitats de debats virtuals:

Debats: Crèdit de síntesi de 1r d'ESO		
	Accés a l'activitat	Accés al debat (clicar sobre el títol)
Tutoria	tu100	Avaluació inicial
Anglès	an101	El Vendrell is a beautiful place to live

Castellà	le103	Qualitat de vida i qualitat educativa
Català	ct103	El Vendrell nostàlgic
	ct105	L'estiu al Vendrell
Ciències Experim.	ce115	L'ordenació del territori
Dibuix	di103	El disseny de la pàgina web del Vendrell
Educació Física	ef103	Esport: oci o negoci
Mates	ma106	El consum d'aigua
Socials	so113	Creixement urbà i segona residència
Tecnologia	te101	Les Madrigueres i la protecció d'espais naturals

Qüestions:

Feu una nova valoració de les qüestions que es van proposar en l'activitat inicial [tu100](#)

- 1. Es viu millor al Vendrell que en una gran ciutat?
- 2. Quins avantatges i inconvenients té viure al Vendrell?.
- 3. S'ha transformat gaire el vostre municipi en els darrers 100 anys? Feu una valoració dels canvis que s'han produït.
- 4. S'està convertint el Vendrell en una urbanització perifèrica de Barcelona?
- 5. S'està convertint en una ciutat dormitori o en una urbanització de cap de setmana?
- 6. El vostre municipi es preocupa pels problemes de protecció i conservació del territori?
- 7. El vostre municipi es preocupa pels problemes de sostenibilitat i eficiència ambiental?
- 8. I pels problemes lligats a la qualitat de vida dels ciutadans?
- 9. Quins són els principals problemes relacionats amb la qualitat de vida dels ciutadans del Vendrell
- 10. Com es viu avui en dia al Vendrell?

Elaboreu un projecte de promoció turística del Vendrell:

Definitivament l'Ajuntament ha decidit renovar la imatge turística del municipi del Vendrell, i seguint els consells dels professors de l'institut, la nova campanya de promoció turística serà planificada i realitzada pels alumnes de 1r d'ESO.

Alguns vilatans pessimistes s'han posat les mans al cap i han fet comentaris incomprensibles.

Potser no saben que al llarg del curs, en el marc del crèdit de síntesi, es poden conèixer més aspectes del Vendrell que en 50 anys de mirar per la finestra com va canviant el municipi.

De fet, moltes activitats posen de relleu els aspectes més destacables del Vendrell des del punt de vista turístic:

an102	Anàlisi de la pàgina web de promoció turística del Vendrell	te104	Els vestigis històrics dels molins fariners
an103	L'oferta gastronòmica	ct102	Una imatge negativa del Vendrell
ct104	El model turístic	le105	Records d'un estiu al Vendrell
ct105	Les raons de triar el Vendrell per a estiuejar	ef102	El senderisme
ct109	Precedents del turisme litoral	ct107	Art i cultura al Vendrell
ct110	El turisme de salut	so108	El paisatge històric
di104	El disseny gràfic de la guia		
so101	El relleu	El patrimoni natural del Vendrell	
so103	La xarxa hidrogràfica		
so102	El clima		
ce101	La geologia		
ce102	El paisatge vegetal		
ce106	El verd urbà		
ce118	Els canvis del paisatge vegetal		
ce105	La fauna		
ce109	L'ecosistema urbà		
so105	El paisatge		

El disseny de la nova guia turística (o pàgina web) ha d'incloure:

- Una breu descripció física del municipi.
- Diversos mapes.
- Descripcions del context social, cultural i tecnològic.
- Justificació de la idoneïtat del municipi:
 - Cal pensar bé la imatge que es vol donar.
 - Cal fer una tria dels elements naturals, històrics i culturals més destacables.
- Proposar diversos itineraris d'interès.

(Relació d'activitats lligades als diferents continguts proposats en aquest crèdit)

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA			
Activitat: ts200	Treball de Síntesi		

Qüestions lligades a l'activitat

La ciutat sostenible i el Fòrum Barcelona 2004

Entre maig i octubre de 2004 Barcelona celebra el "Fòrum de les Cultures 2004", una trobada internacional per parlar de problemes ambientals, diversitat cultural i condicions de pau.

Què és el fòrum? Com es pot participar? Què es podrà visitar? Quins temes es tractaran?

En un recinte completament nou per a la ciutat es desenvoluparan conferències, exposicions, recitals, celebracions...

Des del Fòrum es proposa treballar, reflexionar i fer propostes i preguntes que girin entorn del tema: **"El món on visc i el món on m'agradaria viure"**

- **què dificulta i què afavoreix el desenvolupament sostenible?**
- **què dificulta i què afavoreix el tracte entre persones i pobles de diferents cultures?**
- **què dificulta i què afavoreix les condicions de la pau?**

Què es pot fer des de les regions urbanes per tal d'afavorir la sostenibilitat ambiental, les relacions culturals i la pau?

Al llarg de diverses activitats del crèdit de síntesi caldrà resoldre diferents aspectes relacionats amb la qualitat de vida a la ciutat de Barcelona i la seva Regió Urbana.

Sobre aquests tema es centraran totes les activitats següents:

Selecció d'activitats del crèdit de síntesi de 2n d'ESO centrades en "La ciutat sostenible"

Activitat	Contingut
Tutoria	
tu200	Activitat d'avaluació inicial
Català	
ct202	La literatura urbana i els problemes de la ciutat
ct209	La visió ecològica de la ciutat
Castellà	
le202	La literatura urbana y los problemas de la ciudad
le203	Los temas ambientales en la prensa diaria
Matemàtiques	
ma201	Districtes i densitat de població
ma209	La petjada ecològica
Tecnologia	
te202	La xarxa ferroviària
te203	La rehabilitació del centre urbà
Socials	

so201	El creixement de la regió urbana de Barcelona
so217	El futur de la ciutat
Ciències Exp.	
ce201	Anàlisi dels contaminants de l'aire de Barcelona
ce213	L'energia a la ciutat
Anglès	
an202	Barcelona's great urban spaces
an205	Barcelona website on tourist promotion
Música	
mu201	Els temes musicals
mu202	La música i la integració social
Educació Física	
ef201	La pràctica de l'esport i la sostenibilitat
ef202	Esport i qualitat de vida

També es treballarà el tema en les activitats de debats virtuals:

Debats: Crèdit de síntesi de 2n d'ESO		
	Accés a l'activitat	Accés al debat (clicar sobre el títol)
Tutoria	tu200	Avaluació inicial
Anglès	an203	Reader's opinion
Castellà	le210	Aparcar en Barcelona
	le209	La vivienda en Barcelona
Català	ct203	Barcelona és una referència mundial
	ct211	Ciutats per a treballar o per a viure
Ciències Experim.	ce203	La renovació del teixit urbà: nous espais verds
	ce212	Trànsit i aparcaments
Educació Física	ef206	Moure's en bicicleta per Barcelona
Mates	ma206	Retribucions i models de ciutat
Música	mu203	La música i la integració social
Socials	so210	Barcelona insolidària i egoista
	so211	Millorar Barcelona
Tecnologia	te204	La funcionalitat del disseny urbà

Qüestions:

—1. A partir de les activitats programades en aquests crèdit de síntesi i de les informacions i **activitats desenvolupades en el marc del Fòrum 2004**, prepareu un dossier informatiu on s'exposin propostes que justifiquin tot allò que es pot fer des de les ciutats per tal d'assolir el desenvolupament sostenible, la convivència cultural i la pau.

—2. Busqueu informació sobre les activitats del **Fòrum 2004** que estan relacionades amb la sostenibilitat ambiental i amb els models de ciutat per a un futur sostenible. Ompliu les següents taules:

Conferència	Títol	Contingut	Característiques
Exposició	Títol	Contingut	Característiques

Activitats	Títol	Contingut	Característiques

—3. Alguns aspectes de l'estructura i funcionament del Fòrum s'han dissenyat tenint en compte diversos requisits respectuosos amb el medi ambient i seguint criteris de sostenibilitat ambiental. Expliqueu algun aspecte que reuneixi aquestes característiques i que pugui servir de model, des del punt de vista de funcionament de les ciutats, aplicable a les regions urbanes.

(Relació d'activitats lligades als diferents continguts proposats en aquest crèdit)

També es treballarà el tema en les activitats de debats virtuals:

Debats: Crèdit de síntesi de 3r d'ESO		
	Accés a l'activitat	Accés al debat (clicar sobre el títol)
Tutoria	tu300	Avaluació inicial
Anglès	an304	Els camps de treball
Castellà	le305	La nave espacial Tierra.
Castellà	le309	¿Para qué sirve viajar?
Català	ct302	L'experiència de viatjar.
Ciències Experimentals	ce304	L'ecoturisme
Educació Física	ef305	Esports d'aventura
Matemàtiques	ma302	Un viatge de 1000€
Música	mu302	Festivals de música
Socials	so307	El turisme cultural
Tecnologia	te304	La tecnologia i la sostenibilitat ambiental

Qüestions:

—1. Seleccioneu un país o regió.

—2. Argumenteu les raons que us han portat a l'opció seleccionada. Valoreu quina és la probabilitat de que el viatge es pugui materialitzar en un període de temps no gaire llarg.

—3. Argumenteu els motius que us impulsen a viatjar (podeu valorar diferents motius possibles a l'activitat [le304](#))

—4. Elaboreu un reportatge periodístic per a una publicació especialitzada en viatges. Centreu-vos en els elements característics del país seleccionat que anireu treballant en les activitats.

—5. Elaboreu una guia pràctica del viatge que doni respostes a les següents preguntes:

- Com anar-hi?
- A quin cost?
- Amb quines prevencions?
- En quin moment?
- Quina durada?
- Què es necessita?
- Com comunicar-se?
- Com pagar?
- Què fer?
- Què menjar?
- Com vestir?
- On menjar?
- On dormir?
- Com divertir-se?
- Què comprar?
- Com moure's?
- Com informar-se?
- Què visitar?

(Relació d'activitats lligades als diferents continguts proposats en aquest crèdit)

Què mou la gent a viatjar?

Aquesta qüestió es va plantejar en l'activitat inicial del Crèdit ([tu300](#))

— **Elaboreu un reportatge periodístic que valori novament aquesta qüestió.**

Diverses activitats que s'han centrat en les motivacions i els aspectes que justifiquen diferents eleccions de la destinació escollida.

Tipus de destinacions		Motivacions per a viatjar	
ce305	Illes	ce302	Les migracions
ef302	L'exploració del món subterrani	an302	Gulliver's travels
ef303	El senderisme	ct305	La dèria de viatjar
ef304	Viatjar en bicicleta	ct307	Raons i excuses
an304	Earthwatch Institute	ct309	Els llocs de trànsit
le302	El mestissatge cultural	le303	No pensar en res
so302	Ecociutats	le306	Turistes i viatgers
so305	El Tibet	le308	Volar baix és perillós
so303	Llocs de peregrinació	le309	¿Para qué sirve viajar?
		ef305	Espots d'aventura
		so303	Viatjar èticament
		so304	Refugiats
		so305	Viatges simbòlics
		so306	Viatges espirituals
		so308	Viatges alternatius
		te302	Viatges científics
		an303	Moby Dick
		an305	Born to run

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA		 	
Activitat: ts400	Treball de Síntesi	 	

Qüestions lligades a l'activitat

- Selecció de textos

Problemes ambientals i problemes socials

La complexitat del nostre món.

Els problemes de la humanitat són complexos: les anàlisis de les seves causes, conseqüències i solucions difereixen considerablement segons qui fa les valoracions, i les mateixes dades poden ser utilitzades per recolzar o negar argumentacions.

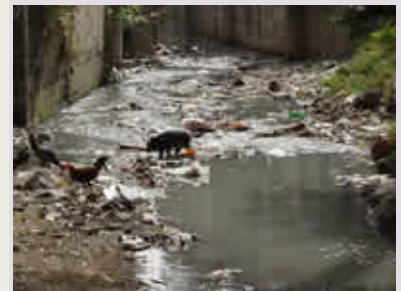
Les mesures que cal aplicar també solen ser força oposades, discrepants i contradictòries en funció dels nombrosos interessos i grups de pressió implicats.

Els governs, organismes i institucions internacionals sovint defensen postures i actuacions enfrontades amb l'opinió i interessos de nombrosos ciutadans que fan sentir la seva veu a través de diverses manifestacions de protesta i de pressió.

Els interessos generals sovint es confonen amb els interessos privats als dos costats de la frontera imaginària que separa els partidaris i detractors de la globalització, que és l'escenari en el que semblen confluïr la totalitat dels problemes que avui en dia té plantejats la humanitat.

Una bona estratègia intel·lectual per a entendre els problemes i trobar solucions és **informar-se, escoltar, discutir, argumentar i convèncer**. Altres alternatives es basen en **creure, cridar, eludir els debats, enganyar i imposar**.

A continuació es proposen diverses activitats i textos que analitzen els problemes socials, ambientals, econòmics, d'igualtat, d'equitat, de solidaritat, de progrés, etc. des de diferents perspectives.

Selecció de textos	
Article 25 de la Declaració de Drets Humans. El dret a un nivell de vida que asseguri la salut i el benestar.	Clorofila i bosta. Text literari que ironitza sobre les associacions ecologistes.
Terra, menjar i treball. (ct410) A Johannesburg 2002 aquest lema es va convertir en la principal demanda dels pobres del món.	Democràcia contra globalització. Les protestes dels grups alternatius no poden fer-se al marge de la participació democràtica. El text aposta per una protesta pacífica que reconegui el paper dels Estats.
Desánimo sostenible. El text analitza el fracàs de la Cimera de la Terra de Johannesburg.	La esperanza de África. El text defensa la idea de què un avanç en temes de globalització comportarà una millora de les situacions de pobresa i subdesenvolupament.

<p>Governabilitat i globalització de la justícia.</p> <p>El text aposta per la globalització de la justícia amb més instruments jurídics internacionals i més mitjans per perseguir els delictes.</p>	<p>Corregir problemes ambientals.</p> <p>Anàlisi dels problemes ambientals des del punt de vista d'un economista liberal: crear riquesa en els països pobres obrint-se a la globalització és la millor manera de buscar solucions als problemes ambientals (cal tenir esperança en la tecnologia i confiar en la sort).</p>
<p>Eres.</p> <p>Text literari en el què el lector es posa en la situació dels perseguits, expulsats, amenaçats, malalts i oprimits de les múltiples infàmes que la humanitat ha generat.</p>	<p>Globalització i globofòbia.</p> <p>En el text es desqualifiquen els diferents grups antiglobalització i es defensa la necessitat d'una globalització real i completa (el flux obert de capitals, treball, tecnologia, comerç i informació) per tal d'avançar cap a la solució dels problemes.</p>
<p>Les estratègies de futur.</p> <p>En el text es defensa un canvi de model socioeconòmic que impliqui una aposta pel desenvolupament sostenible. En cas contrari no veu possible governar les incerteses del futur.</p>	<p>Igualtat d'oportunitats.</p> <p>Des del punt de vista liberal no és preocupant que existeixin desigualtats quan aquestes són fruit de decisions personals (treballar, estudiar). Les úniques desigualtats que cal corregir són aquelles degudes a la desigualtat d'oportunitats.</p>
<p>Etiòpia. (Le404).</p> <p>El contacte directe amb la pobresa d'Etiòpia deixa a l'autora del text amb una colpidora pregunta : Què podem fer nosaltres?</p>	<p>Internet.</p> <p>La globalització de la informació a través d'internet podria permetre un nou canvi social universal.</p>
<p>Núvols a Johannesburg.</p> <p>El text analitza la situació preocupant dels temes tractats en la Cimera de Johannesburg 2002, així com els pobres acords assolits.</p>	<p>Meditaciones ecológicas.</p> <p>Text literari que ironitza sobre l'amor a la natura i aposta pels escenaris culturals.</p>
<p>Queremos cambiar el mundo.</p> <p>Reportatge periodístic que recull la veu de diferents persones compromeses en diverses ONGs.</p>	<p>Migració.</p> <p>El text critica les polítiques de migració basades en la il·legalitat consentida i aposta per la eliminació de les barreres comercials dels països rics que permetria competir en igualtat de condicions als països pobres, fent innecessària l'emigració.</p>
<p>Desenvolupament sostenible i PIB.</p> <p>En el text es reclamen nous indicadors econòmics que reflecteixin el progrés d'un país més enllà de l'increment de riquesa i bens materials.</p>	<p>Un món millor.</p> <p>El text es planteja els desafiaments més importants de la humanitat i defensa 4 aspectes bàsics que haurien de complir-se per tal d'avançar cap a un món millor.</p>
<p>El medi ambient vist pel sud.</p> <p>El text posa de manifest els interessos divergents entre Nord i Sud que guien unes relacions molt desiguals en relació a la repartició dels beneficis dels intercanvis.</p>	<p>El papel del Gobierno.</p> <p>El text defensa, des d'un punt de vista liberal, el paper que han de jugar els governs en la gestió dels problemes econòmics.</p>
<p>Ajudar el Sud canviant el Nord. (ct405)</p> <p>Allò que els països rics consideren prioritari en temes d'ajuda al desenvolupament no sol coincidir amb les autèntiques necessitats dels pobres.</p>	<p>La tasa Tobin</p> <p>El text critica la principal proposta dels grups antiglobalització d'imposar una taxa a les transaccions financeres internacionals.</p>

<p>La dimensió femenina de la sostenibilitat ambiental (ct409)</p> <p>La dona ha estat la responsable biològica de la gestió de la família, davant el paper de l'home, abocat sempre a perseguir recursos i quimeres. El model de desenvolupament sostenible representa una feminització del concepte de desenvolupament.</p>	<p>El mercado sólo dará empleo a una élite.</p> <p>L'economista Rifkin sosté que en un futur es perdran molts llocs de treball (només treballarà una elit altament formada). Aparentment només la reducció de la jornada laboral i l'ocupació en l'anomenat "tercer sector", actualment cobert pel voluntariat, podran mitigar l'atur.</p>
<p>El principi de Sant Mateu i la Paràbola de les boles de ferro. (so404)</p> <p>Des del punt de vista ecològic, les interaccions entre sistemes desiguals acaben beneficiant al poderós i perjudicant al més simple. Segons l'economia liberal, dels intercanvis entre països, encara que desiguals, tots en surten beneficiats.</p>	<p>Viagra o malària?</p> <p>En el text s'analitza el problema de la investigació en sectors no rendibles econòmicament (les malalties dels pobres, per exemple) i proposa mesures que s'allunyen d'un altruisme simplista que l'autor considera inviable.</p> <p>Una guerra d'energoaddicte. (ct402)</p> <p>En el text s'analitza la guerra d'Iraq com un conflicte pel control dels recursos naturals.</p>
<p>El proyecto hambre 0 (le405)</p> <p>És prioritari acabar amb la fam al món.</p>	<p>L'ecologisme és un egoisme (ct406, ct407)</p> <p>El desenvolupament humà es guia per una evolució artificialista de superació de les limitacions naturals. El retorn a una natura idíl·lica és una il·lusió dels naturalistes completament contrària a l'essència de la naturalesa humana.</p>
<p>Otro mundo es posible (le410)</p> <p>Diverses situacions d'injustícia global.</p>	<p>Com desenvolupar una consciència ecològica (ct411)</p> <p>Anàlisi del comportament humà davant situacions de risc.</p>
<p>Projectar la sostenibilitat. (te405)</p> <p>La revolució sostenible.</p>	<p>Tercer mundo y limosnas. (le402)</p> <p>Ni controls de natalitat, ni fàbriques ni escoles treuen un país de la pobresa. Calen incentius per a progressar per sí sols.</p>
<p>Tecnología punta en la vía morta (te404)</p> <p>No tota solució tecnològica és convenient.</p>	<p>Llum elèctrica i qualitat de vida. (te403)</p> <p>Reflexions al voltant de la millora de la qualitat de vida lligada al canvi tecnològic.</p>
<p>El bo i el dolent de la tecnologia (te402)</p> <p>La tecnologia com a solució de problemes i com a generador d'impactes.</p>	<p>Edad y siglos dichosos (le403)</p> <p>Qualsevol temps passat no va ser millor</p>

Al llarg de diverses activitats del crèdit de síntesi caldrà resoldre diferents aspectes relacionats amb la sostenibilitat ambiental i la justícia social.

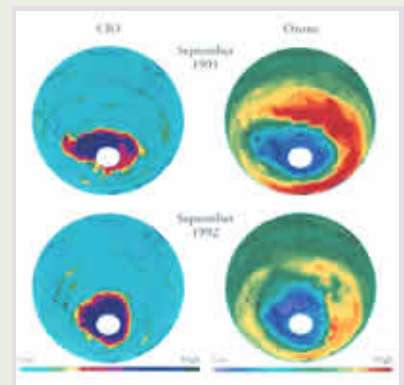
Sobre aquests tema es centraran totes les activitats següents:

Selecció d'activitats del crèdit de síntesi de 4t d'ESO centrades en la recerca d'un model d'humanitat més solidària i sostenible	
Activitat	Contingut
Tutoria	
tu400	Activitat d'avaluació inicial.
Català	
ct408	Què salvar del nostre món? La supervivència de la civilització humana.
ct411	Com desenvolupar una consciència ecològica? Riscos ambientals i psicologia humana
Castellà	

le401	El valor de la literatura
le403	Edad y siglos dichosos. El mejor momento de la humanidad.
Matemàtiques	
ma401	Recursos humans i econòmics de les ONGs
ma406	L'augment de la població mundial. Demografia i futur
Tecnologia	
te401	Projectes d'ajuda al desenvolupament. Disseny i elaboració de projectes tecnològics d'ajut al desenvolupament.
te404	Tecnologies punta i tecnologies sostenibles: l'adequació i l'eficiència tecnològica.
Socials	
so401	El deteriorament ambiental i la preocupació ecològica.
so404	El principi de sant Mateu i la paràbola de les boles de ferro. Les relacions internacionals.
Ciències Experimentals	
ce404	Causas, conseqüències i solucions als problemes ambientals.
ce405	La complexitat dels sistemes vius i la incertesa de l'entorn. La gestió dels sistemes antròpics: riscos i impactes ambientals.
Anglès	
an401	Are you ecologically aware?
an402	10 tips on how to save the earth.
Dibuix	
di401	Disseny de logotips per a una campanya de sensibilització.
di402	Disseny gràfic d'una campanya de sensibilització.
Educació Física	
ef401	La solidaritat, les ONGs i el voluntariat
ef402	L'aportació de l'esport a la nostra societat.

També es treballarà el tema en les activitats de debats virtuals:

Debats: Crèdit de síntesi de 4t d'ESO		
	Accés a l'activitat	Accés al debat (clicar sobre el títol)
Tutoria	tu400	Avaluació inicial
Anglès	an404	Johannesburg 2002: The World Summit on Sustainable Development
Castellà	le406	Los riesgos de volar bajo
Català	ct409	La condició femenina i la gestió ambiental
Ciències Experim.	ce403	Longevitat i qualitat de vida
Dibuix	di402	Disseny de campanyes de sensibilització
Educació Física	ef402	L'aportació de l'esport a la nostra societat.
Mates	ma407	el 0'7 del PIB
Socials	so403	Els indicadors de qualitat de vida
Tecnologia	te403	Comoditat tecnològica i estil de vida

Punt de vista institucional			
Problema	Causes	Conseqüències	Actuacions proposades
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			

Qüestions:

—1. A partir de la lectura i comprensió de les activitats i textos anteriors, ompliu la següent taula on quedin sintetitzats els diferents punts de vista:

Punt de vista alternatiu			
Problema	Causes	Conseqüències	Actuacions proposades
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			

—2. Elaboreu un dossier on quedin recollides les vostres opinions, acompanyades de les corresponents argumentacions, en relació als temes tractats en aquests crèdit de síntesi, especialment en relació a la pregunta central del crèdit, **Com fer una humanitat més solidària i sostenible?**

- Relació d'activitats lligades als diferents continguts proposats en aquest crèdit
- Taula d'activitats per contingut, objectius i temes tractats.

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA									
Activitat: ts101	Treball de Síntesi								

Treball de síntesi. 1r d'ESO

Construir un nou model de municipi

Els pobles han deixat de ser nuclis de cases envoltats d'un espai agrícola i natural, més o menys tranquil, per a convertir-se en elements d'una xarxa urbana amplíssima connectada per nombroses vies de comunicació i en les que els ciutadans passen moltes hores en trànsit entre un lloc i un altre.

El funcionament d'aquest nous sistemes urbans és molt ineficient i insostenible.

Per fer front als reptes de futur dels nostres municipis calen **nous projectes col·lectius, amb un enfocament global dels problemes, amb visions a llarg termini i una considerable participació ciutadana.**

En aquest Crèdit de Síntesi es proposa participar en el **projecte de construcció d'un nou model de municipi**. Al llarg de les activitats que es realitzaran aquests curs en les diferents matèries, anireu recollint arguments i informació que us permetrà valorar com és avui el vostre municipi i com voleu que sigui en un futur.

Com a treball de síntesi final haureu d'elaborar el següent projecte:

Un projecte municipal per a fer front als reptes de futur: L'Agenda 21 del Vendrell

Preocupats per la qualitat de vida dels habitants del Vendrell, els responsables municipals volen debatre públicament els principals problemes (fer una **auditoria socio-ambiental**), i elaborar un projecte sostenible d'actuació i millora (**pla d'actuació**) en el que hi participin tots els veïns i entitats del municipi (**democràcia participativa**).

Aquests procés s'anomena **Agenda 21 del Vendrell**. Com a representants del col·lectiu d'estudiants de l'institut heu de preparar-vos una anàlisi de la situació actual del Vendrell i aportar una sèrie de propostes sobre el model de municipi desitjat, i les actuacions encaminades a assolir-ho. En aquest document cal donar respostes a diversos aspectes relacionats amb la qualitat de vida:

Com a guia orientativa es proposen els següents apartats i qüestions:

1. El desenvolupament econòmic.

- Té El Vendrell una activitat econòmica diversificada? (**so104**, **so112**,

Concreció de propostes La campanya d'informació ambiental

- Propostes per al desenvolupament econòmic
- Propostes d'ordenació territorial
- Propostes en matèria de comunicacions
- Propostes relacionades amb la funcionalitat, eficiència i protecció ambiental
- Propostes en relació als drets socials
- Propostes de governabilitat i participació ciutadana
- Mesures i indicadors de la qualitat de vida

El Vendrell
que volem

so111)

- Cal seguir potenciant el pes de la construcció d'habitatges? (ma101, ma103, ma104)
- Quins sectors caldria potenciar i com?
- Quin model turístic es vol potenciar? (an102, an103, ct104, ct105, ct109, ct110, le105, ef102)
- Quin tipus de turisme seria l'ideal? Ens hauríem de basar en la quantitat de places ocupades o en la qualitat d'aquestes places? Turisme de sol i platja o oferta turística diversificada? (ct104, ct109, ct110, ef102)
- Quins serveis es podrien oferir que estiguessin en consonància amb el tipus de municipi ideal que heu projectat? Quins valors naturals (ce103, ce106), culturals (ct107, so108, te104) i arquitectònics (le106) es poden potenciar?
- Té El Vendrell una oferta gastronòmica pròpia? (an103)

2. El model urbanístic i territorial. El turisme i la construcció d'habitatges (segones residències) constitueixen els 2 pilars sobre els que es fonamenta l'activitat econòmica del Vendrell.

- Quines característiques ha tingut el model d'expansió urbanística del Vendrell? (le106, ce117, so104, di102)
- El creixement urbanístic del Vendrell respon a una planificació amb objectius de respecte pel medi ambient, seguretat davant els riscos, estètica i harmonia amb l'entorn, arquitectura funcional integrada, sostenibilitat i funcionalitat ambiental i alta qualitat de vida? (so104, le106)
- Cal posar límits al creixement municipal? Quin model de municipi volem (ciutat compacta/difusa; complexa / especialitzada; integrada / segregada)? (so104)
- Què en penseu del segon habitatge? Quina funció té? Quines alternatives es podrien proposar amb menys impacte ambiental sobre el territori? (ma101, ma103, ma104, ma105)

3. L'accessibilitat al territori i a la informació (les comunicacions)

- Pel nostre municipi passen grans infraestructures de transport. Però està ben comunicat El Vendrell amb els municipis veïns i amb les capitals catalanes? (ct102, so104)
- Quin model de transport predomina? Què es pot fer per impulsar els transports col·lectius i reduir la mobilitat de la població? (te107, te108)
- Com es pot millorar la mobilitat a peu o en bicicleta? (te107, te108)

4. Funcionalitat i qualitat ambiental. El patrimoni natural del Vendrell (relleu (so101), xarxa hidrogràfica (so103), clima (so102), geologia (ce101), vegetació (ce102, ce106, ce118), fauna (ce105), ecosistemes (ce102, ce103, ce109, ce118), paisatge (so105, so106, so107) és l'escenari de les interaccions humanes. La preservació i millora d'aquests patrimoni constitueix un requisit indispensable en la valoració de la qualitat de vida.

- Quines són les característiques fonamentals del patrimoni natural del Vendrell? Quines mesures es poden proposar per a la seva conservació, potenciació i difusió? (ce110, ce114, ce116, ce117, ce118, ce113, ce109)
- Quins són els principals espais naturals? Estan aïllats o ben connectats entre si? Estan ben preservats? Quina és la vostra proposta en relació a la preservació i protecció d'espais forestals, agraris, ecosistemes litorals, etc.? (ce103)
- Funcionen correctament els serveis ambientals? (ce109)
- Són efectius els programes de recollida, reciclatge, reutilització i reducció de residus? (ce111)
- Com funciona el subministrament i depuració de l'aigua que es consumeix al Vendrell? Hi ha alguna política d'estalvi de l'aigua? (ma106, te102, te103)
- Quina és la qualitat de l'aire que es respira al Vendrell?
- Quin és l'estat d'implantació d'energies renovables i no contaminants al Vendrell? (ce112, te106)

- Com millorar la qualitat ambiental del territori ([ce114](#), [ce115](#))

5. Defensa dels drets socials.

- Com poden influir els serveis socials i educatius, l'activitat cultural, els serveis i espais lúdics i les instal·lacions esportives sobre la qualitat de vida dels ciutadans del Vendrell? ([so111](#), [ef101](#), [ct107](#), [so108](#))
- Quines mesures poden ajudar a aconseguir la cohesió social en uns municipis amb ciutadans cada cop més diversos? ([ct106](#), [so110](#), [so111](#))
- Com pot influir l'augment de població sobre la qualitat de vida al Vendrell? ([ma103](#), [so109](#), [so110](#), [ct106](#))

6. La governabilitat i la participació ciutadana. La participació dels alumnes en el Projecte Escoles Verdes ([tu101](#)) constitueix un exemple de contribució i implicació en els processos de millora ambiental de diversos col·lectius que no tenen una responsabilitat directa en la gestió.

- Creieu que s'hauria de potenciar més la comunicació, el diàleg i la participació dels ciutadans?
- Com es pot participar en la planificació i transformació col·lectiva del municipi?
- Creieu que hi hauria d'haver una major implicació dels veïns i de les diferents entitats del municipi? Com es pot concretar a la pràctica?
- Cal deixar aquests temes únicament en les mans dels polítics i dels "experts"? ([so114](#))

7. Els indicadors de la qualitat de vida.

- Quins indicadors escolliríeu per tal de mesurar la qualitat de vida al Vendrell? Quines serien les tendències desitjables d'aquests indicadors?

8. Els reptes del futur.

- Un futur sostenible ([ct108](#))

([Relació d'activitats lligades als diferents continguts proposats en aquest crèdit](#))

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA									
Activitat: ts201	Treball de Síntesi								

Treball de síntesi de 2n d'ESO

Disseny d'una campanya d'informació ambiental.

Com ha de ser la Barcelona del futur?

Com ha de ser la ciutat per a ser sostenible?

Ciutat sostinguda, en creixement sostingut o en la via del desenvolupament sostenible?

La paraula sostenible està de moda. Les ciutats, els països, les empreses, les escoles... volen ser sostenibles, és a dir, durables.

La sostenibilitat s'ha convertit en una etiqueta distintiva que tothom vol merèixer i guanyar.

I sembla com si quan més se'n parla més se'n és de sostenible.

La ciutat, per mantenir-se, necessita consumir constantment recursos i energia, alliberar residus i augmentar la seva complexitat.

Durar vol dir doncs tenir assegurada la permanent entrada de recursos, alhora que s'alliberen els residus sense perjudicar la salut del sistema sencer del que es depèn (el medi ambient).

Per tal de fer les seves ciutats més sostenibles, molts ajuntaments han iniciat programes de valoració inicial del seu estat ambiental (**auditories**), han promogut la discussió de com volen ser i cap a on volen anar (**principis orientadors o plans de cohesió**) i han començat a aplicar mesures de millora i correcció (**plans d'acció**).

Al conjunt format per l'auditoria, els principis orientadors i els plans d'acció s'anomena "**Agenda 21**".

Es com anar al metge amb molta tos. El doctor primer explora, analitza, pregunta, diagnostica: fa la seva **auditoria** del pacient.

Després exposa i discuteix amb el malalt les opcions que obre el diagnòstic (un tractament amb medicaments, potser operar, deixar de fumar, canviar de feina...) per tal de que aquest prengui una decisió que orienti les mesures que està disposat a adoptar: **són els principis o pla de cohesió**.

I finalment caldrà aplicar les mesures correctores (el xarop, la cirurgia, uns dies de repòs, abandonar el tabac) que són l'equivalent del **pla d'acció**.

Però igual que les constants visites al metge no assegurin automàticament la curació (el pacient pot no estar interessat en assumir certes decisions relatives a la seva salut o al seu estil de vida), les agendes 21 no assegurin tampoc la sostenibilitat.

En certs casos és força habitual anar molt al metge, obviar les recomanacions sense gaire convicció, i fins i tot en alguns casos estalviar el mínim tractament acordat (si la situació no és crítica no cal preocupar-se, es pensa).

S'acaben confonent així termes amb significació diferenciada: prevenció, curació, anar al metge, millora dels símptomes, disminució del dolor, salut, alta mèdica, recomanacions,

Qüestions lligades a l'activitat

Concreció de propostes

La campanya d'informació ambiental

- Redacció de la conferència "Noves ciutats per al Segle XXI"
- Dossier informatiu "Habitar el món"
- Projecte de "Ciutat Model"
 - En temes econòmics
 - En temes territorials
 - En temes de comunicacions
 - En temes ambientals
 - En temes socials
 - En temes de governabilitat
 - Indicadors de Qualitat de Vida

receptes...

En el cas de la problemàtica ambiental i la sostenibilitat, els municipis volen la salut, fan poca prevenció, porten una mala vida, van sovint al metge, alleugereixen els símptomes, elaboren i publiquen moltes recomanacions, retarden les decisions, oblideu els tractaments i presumeixen de que estan sans.

Els municipis més preocupats poden encetar campanyes de conscienciació ciutadana i solen acompanyar els seus compromisos ambientals amb invitacions a la tria i separació d'escombraries, la reducció de consums, el comportament cívic o l'educació ambiental. Són algunes recomanacions en la línia del **desenvolupament sostenible**.

Al mateix temps, però, les tendències urbanes es dirigeixen cap el **creixement sostingut**: més sol urbà, més cases, més cotxes, més carreteres, més fàbriques, més transport, més consum, més residus, més de tot i sense parar, com en una bicicleta, perquè si es deixa de pedalejar es cau.

I lluny de reduir les dependències, **la ciutat és sostinguda** per un espai (bosc, conreus, rius, mines, etc.) que es fa cada cop més necessari, i en major quantitat, per a sostenir el creixement constant de la urbanització i dels seus fluxos.

Ciutat sostinguda, en creixement sostingut o en la via del desenvolupament sostenible... Quina confusió!

La ciutat de Barcelona ha posat en marxa la seva Agenda 21, té una imatge de ciutat responsable, preocupada i moderna, celebra grans esdeveniments en que es tracten temes ambientals (El Fòrum 2004) i ja fa temps que anuncia els seus compromisos amb el desenvolupament sostenible. És només qüestió d'imatge o el compromís és ferm?

El projecte que caldrà elaborar en aquest Treball de Síntesi consisteix en la planificació d'una campanya d'informació i clarificació dels temes ambientals per tal de facilitar a la ciutadania unes referències bàsiques, sòlides i entenedores en relació a la sostenibilitat i al desenvolupament sostenible de la Regió Urbana de Barcelona.

Aquesta campanya, que podrà comptar amb diversos mitjans, haurà d'explicar els problemes urbans a partir de l'anàlisi de l'estructura urbana i del seu funcionament, i exposar finalment diversos projectes de futur que millorin la qualitat de vida i que tinguin com a repte la recerca de la sostenibilitat.

Disseny d'una campanya d'informació ambiental.

Característiques de la campanya:

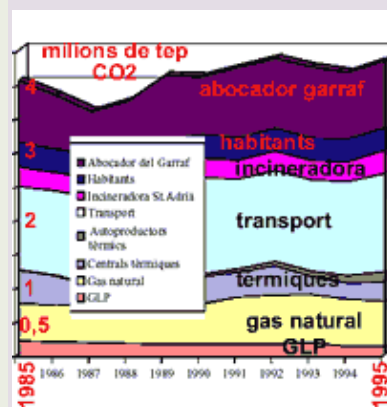
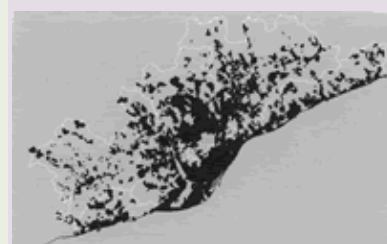
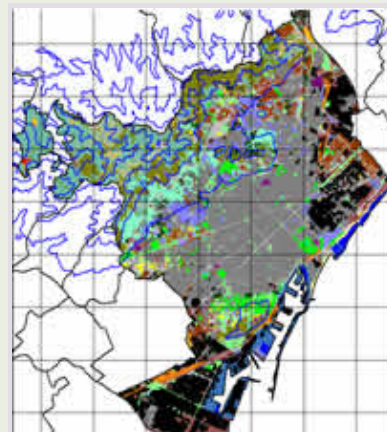
- **Una conferència** (una intervenció en el congrés "Noves Ciutats per al segle XXI", en el marc del Fòrum 2004). La síntesi dels aspectes tractats en la conferència es redactarà en forma de text periodístic per tal de ser publicada en els diaris.
- **Un dossier informatiu** dirigit a la ciutadania, on se sintetitzin els problemes mostrats en una de les exposicions principals del Fòrum Barcelona 2004 (l'exposició vol mostrar de forma pràctica, visible i entenedora quins són els efectes de les nostres pràctiques d'ocupació del territori, de consum d'energia i de recursos, de mobilitat, de construcció, de generació de residus, etc.)
- **Una pàgina web o uns cartells informatius** que amb el títol "La ciutat model" mostrin diverses actuacions ("Bones pràctiques") centrades en la millora de la qualitat de vida a la ciutat.

Destinatari: Ciutadans de la Regió Urbana de Barcelona.

Mèdia: Articles de premsa, fulletons, tríptics, dossiers, pàgines web, vídeos, pòsters i cartells, etc.

Tema: Com ha de ser la Barcelona del futur? Com ha de ser la ciutat per a ser sostenible?

Objectiu de la campanya: Informar la ciutadania sobre els problemes urbans, exposant les seves causes estructurals i funcionals, mostrant les opcions de futur durables, plantejant els reptes socio-ambientals i clarificant les confusions originades per l'ús de terminologies com sostingut/sostenible.

Contingut:

- 1.- El medi urbà:** L'estructura urbana i els usos del sòl. Evolució i tendències urbanitzadores. Les dependències ambientals.
- 2.- El context social, cultural i tecnològic:** Història. Demografia. Estructura econòmica. Els serveis. L'estructura social. L'organització política de la convivència.
- 3.- El funcionament del sistema:** La ciutat com a ecosistema. Fluxos (entrades i sortides) i organització. Els problemes socials i ambientals.
- 4.- Projectes de futur i recerca de la sostenibilitat.** La qualitat de vida i la sostenibilitat. Aspectes bàsics lligats a la millora de la qualitat de vida i de la sostenibilitat.

—1. Redacció d'una conferència.

Caldrà preparar una intervenció en un dels congressos del Fòrum, que es realitzarà sota el títol " Noves ciutats pel segle XXI. Com fer les ciutats habitables?" La síntesi dels aspectes tractats en la conferència es redactarà en forma de text periodístic per tal de ser publicada en els diaris.

Entre els temes i qüestions a tractar i valorar es proposen els següents:

- El Fòrum 2004 i la ciutat sostenible ([tu200](#), [le213](#))
- Reflexió sobre la qualitat de vida i el medi ambient en unes ciutats en què població, urbanització i ocupació de l'espai creixen constantment. ([ce215](#), [so201](#), [le211](#), [so216](#), [so217](#), [ma204](#))
- Models de ciutat i ciutadania per al segle XXI. ([ce203](#), [ce211](#), [te201](#), [te203](#), [so208](#), [ct207](#), [le211](#), [so216](#), [so217](#))
- La ciutat com a aventura humana i espai d'oportunitats. ([le202](#), [ct202](#))
- Conflictes i cohesió en una ciutat diversa. ([so207](#), [so204](#), [so203](#), [so211](#), [so212](#), [so213](#), [le207](#), [an203](#))
- La importància de l'espai públic en els processos de convivència. ([ce206](#), [ce208](#), [ce214](#), [ct211](#))
- El paper de la tecnologia en la millora de la funcionalitat del medi urbà. ([te204](#), [te201](#), [te202](#), [te203](#), [ce204](#), [ce202](#), [ce213](#), [so205](#), [ce207](#))
- La mobilitat i el segrest de l'espai urbà per part dels automòbils. ([ce209](#), [ce212](#), [te202](#), [ma202](#), [ef204](#), [ef206](#), [le210](#))

—2. Dossier informatiu. Síntesi de l'exposició "Habitar el món".

Una de les exposicions principals del Fòrum 2004 porta per títol "Habitar el món"

Es un proposta que vol mostrar de forma pràctica, visible i entenedora quins són els efectes de les nostres pràctiques d'ocupació del territori, de consum d'energia, de mobilitat, de construcció, de disseny, etc.

Vol propiciar la capacitat de qüestionar-se moltes coses i preparar respostes per a un futur millor per a tots.

Els responsables del Fòrum s'han proposat elaborar un "Quadern" o dossier explicatiu del contingut de l'exposició, especialment en relació a l'empremta ecològica de la Regió Metropolitana de Barcelona, i mostrar així els problemes d'habitabilitat que el nostre medi urbà genera. Vosaltres sou els encarregats de la seva elaboració.

Entre els elements a destacar es proposen:

- La ciutat com a ecosistema. ([ce216](#), [ct208](#), [ct209](#))
- Les entrades (matèries, aliments, aigua, radiació, energia,...) ([te205](#), [ma202](#), [ce210](#), [ma208](#), [ce204](#), [ce202](#), [ce213](#), [so205](#))
- Les sortides (manufactures, residus, contaminació, calor,...) ([ce207](#), [ma208](#), [ce210](#), [ce201](#))

- L'organització del sistema i l'augment de complexitat. (ce218)
- Els problemes ambientals. (ct204, ce210, ce201, ce207, ma208, ce204, ce202, ce213, so205, ce214, le211)
- La contaminació de l'aigua, aire i el sòl. (ce210, ce201)
- El malbaratament dels recursos i la proliferació d'escombraries. (ce207)
- L'ocupació del territori. (ce205, ce211, ce215, so216)

—3. Un projecte de Ciutat Model.

Dintre de la programació del Fòrum està previst mostrar diverses actuacions ("Bones Pràctiques") centrades en la millora de la qualitat de vida de les persones i de les seves comunitats.

Entre les diferents activitats programades es convoca un concurs amb la finalitat de reunir les millors idees d'una "Ciutat Model".

Haureu d'elaborar doncs el vostre projecte de ciutat model per a presentar-la al concurs (en forma de cartells o de pàgina web).

Caldrà caracteritzar aquesta "Ciutat Model" en algun dels següents aspectes fonamentals lligats a la qualitat de vida:

• 1. El desenvolupament econòmic.

- Té Barcelona una activitat econòmica diversificada? (so215, so208, an205)
- Quins sectors caldria potenciar i com? (so208)
- Com fer front al desplaçament de les activitats secundàries cap a la perifèria urbana? (so208)
- Quin model turístic es vol potenciar?
- Quin tipus de turisme seria l'ideal?
- Quins valors naturals (ce206, ce208, ce214), culturals (an204, so209, mu202, ct210) i arquitectònics (an202, le204) es poden potenciar?
- A què es degut el prestigi de Barcelona? (an202, le204, le208, so202)
- El cost de la vida (ma203)

2. El model urbanístic i territorial.

- Quines característiques ha tingut el model d'expansió urbanística de Barcelona? (ce215, so201, le211, so216, so217, ce205, ce211)
- El creixement urbanístic de la Regió Metropolitana de Barcelona respon a una planificació amb objectius de respecte pel medi ambient, seguretat davant els riscos, estètica i harmonia amb l'entorn, arquitectura funcional integrada, sostenibilitat i funcionalitat ambiental i alta qualitat de vida? (ce203, ce211, te201, te203, so208, ct207, le211)
- Cal posar límits al creixement urbanístic? Quin model de municipi volem (ciutat compacta/difusa; complexa / especialitzada; integrada / segregada)? (so216, so217, le211, ce216, ce215)

3. L'accessibilitat al territori i a la informació (les comunicacions)

- Quin model de transport predomina? Què es pot fer per impulsar els transports col·lectius i reduir la mobilitat de la població? (ce212, ce209, ef204, ef206, te202, ma202, so204, le210)
- Com es pot millorar la mobilitat a peu o en bicicleta? (ef204, ef206, ce214)
- Està ben connectada i comunicada la ciutat de Barcelona dins del context internacional?

4. Funcionalitat i qualitat ambiental.

- Quines són les característiques fonamentals del patrimoni natural de Barcelona? Quines mesures es poden proposar per a la seva conservació, potenciació i difusió? (ce206, ce208, ce214)
- Quins són els principals espais naturals? Estan aïllats o ben connectats entre sí? Estan ben preservats? Quina és la vostra proposta en relació a la preservació i protecció d'espais forestals, agraris, ecosistemes litorals, etc.? (ce214)
- Funcionen correctament els serveis ambientals? (ce216)
- Són efectius els programes de recollida, reciclatge, reutilització i reducció de residus? (ce207)
- Com funciona el subministrament i depuració de l'aigua que es consumeix al Vendrell? Hi ha alguna política d'estalvi de l'aigua? (ma208, ce210)
- Quina és la qualitat de l'aire que es respira a Barcelona? (ce201)
- Quin és l'estat d'implantació d'energies renovables i no contaminants? (ce204, ce202, ce213, so205)
- Hi ha massa soroll? (ct204)
- Com millorar la qualitat ambiental del territori (ce211, ce216, ce217, ce218, so217)

5. Defensa dels drets socials.

- Com poden influir els serveis socials i educatius, l'activitat cultural, els serveis i espais lúdics i les instal·lacions esportives sobre la qualitat de vida dels ciutadans de Barcelona? (le208, ef201, ef202, ef203, ef205, so204, so207, mu202, le203, ct206, so202, so206, ma201, ma205, le212, le209, ma205)
- Quines mesures poden ajudar a aconseguir la cohesió social en unes ciutats amb una població cada cop més diversa? (ef203, le207, so203, so211, so212, so213, so210)
- Com pot influir l'augment de població sobre la qualitat de vida a Barcelona? (ma203, ma204, so213)

6. La governabilitat i la participació ciutadana. La participació dels alumnes en el Projecte Escoles Verdes (tu201, tu202, tu203, tu204, tu205) constitueix un exemple de contribució i implicació en els processos de millora ambiental de diversos col·lectius que no tenen una responsabilitat directa en la gestió.

- Creieu que s'hauria de potenciar més la comunicació, el diàleg i la participació dels ciutadans?
- Com es pot participar en la planificació i transformació col·lectiva del municipi?
- Creieu que hi hauria d'haver una major implicació dels veïns i de les diferents entitats ciutadanes? Com es pot concretar a la pràctica?
- Cal deixar aquests temes únicament en les mans dels polítics i dels "experts"? (so214)

7. Els indicadors de la qualitat de vida.

- Quins indicadors escolliríeu per tal de mesurar la qualitat de vida a la ciutat? Quines serien les tendències desitjables d'aquests indicadors? (ma209, ce218)

8. La visió de la ciutat

- Com és valorada la ciutat pels ciutadans? (ct205, ct201, le206,

le204, ct202, le202, le208, an202, le213)

(Relació d'activitats lligades als diferents continguts proposats en aquest crèdit)

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA									
Activitat: ts301	Treball de Síntesi								

Treball de síntesi de 3r d'ESO

Comparar la qualitat de vida de diferents països

El concepte de qualitat de vida

En una recerca a Internet entorn del terme « **qualitat de vida** » sorgeixen multitud de pàgines.

El seu contingut varia des de recopilacions estadístiques presentades per diferents institucions, on es recullen dades quantitatives centrades en indicadors econòmics i socials (nivells de renda, salut, educació, seguretat, habitatge, etc.) fins a promocions turístiques de diverses ciutats, regions o països que es valen d'unes suposades característiques privilegiades pel que fa a la "qualitat de vida" per vendre serveis turístics.

La "qualitat de vida" com a reclam també és utilitzada en les promocions de zones residencials i d'habitatges, en la publicitat de bens de consum, en la promoció de centres educatius, clíniques de salut i centres de bellesa, i fins i tot en ofertes de teràpies, tests i publicacions centrades en la intel·ligència emocional i "filosofies alternatives".

En el camp de la medicina és un terme que dóna una valoració de l'estat de benestar relatiu dels pacients, especialment els crònics i ancians, i en el camp de l'ecologia urbana valora el deteriorament de l'habitabilitat i es presenta lligat a la sostenibilitat, com a mesura del grau d'impacte de les externalitats socials i ambientals generades pels actuals models de desenvolupament.

Evolució del concepte

Des del punt de vista conceptual, el terme es va popularitzar en la dècada dels 60 al voltant de la preocupació per les condicions de vida urbana resultants de la industrialització accelerada de la societat.

En els anys 70 i 80 es van anar desenvolupant una sèrie d'indicadors estadístics que mesuraven dades objectives i les vinculaven al benestar de la població.

Al mateix temps, i com a reacció als criteris economicistes i de quantitat que caracteritzaven els informes i estudis de nivell de vida, es va anar obrint pas un terme més ideològic que adquirís sentit en relació a un sistema de valors, com a una avaluació subjectiva de l'existència.

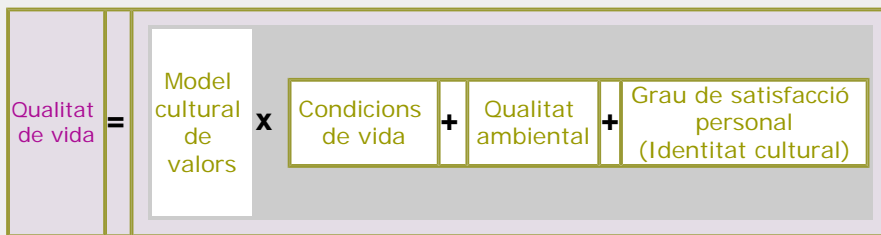
Així, el concepte de "qualitat de vida" és ara una construcció complexa i multifactorial, que toca tots els aspectes de la vida humana.

Inclou mesures objectives a través d'indicadors que valoren el grau de satisfacció de les necessitats bàsiques (la qualitat de les condicions objectives de vida) així com el grau de satisfacció subjectiu en funció de les expectatives i aspiracions dels individus (que depenen dels seus valors personals i dels models culturals imperants).

Qüestions lligades a l'activitat

- Concepte de qualitat de vida
- Evolució del concepte
- Aspectes quantitius de la "qualitat de vida"
- Aspectes qualitatius de la "qualitat de vida"
- Qualitat de vida i sostenibilitat

- Calidad de vida. Evolución del concepto y su influencia en la investigación y en la práctica.
- La mejora sostenible de la calidad de vida.
- Habitabilidad y calidad de vida
- Calidad de vida de los españoles
- Programa de las naciones unidas para el desarrollo. Indice de desarrollo humano 2001
- La calidad de vida y el tercer sector: nuevas dimensiones de la complejidad.
- Datos de opinión del CIS

Aspectes quantitatius de la “qualitat de vida”

L'anàlisi tradicional del concepte ha girat en torn de les condicions de vida, a la disponibilitat de recursos i a les causes que han impedit la cobertura d'uns mínims acceptables i a la seva distribució equitativa.

Per tal de poder realitzar un anàlisi objectiu calen indicadors quantitatius mesurables del que s'han anomenat necessitats bàsiques, entre les que destaquen l'educació, la salut, el treball, els recursos econòmics, el nivell assistencial, el temps lliure, etc.

Són dades que es troben disponibles en els corresponents Instituts Estadístics i en les recopilacions i publicacions anuals de diverses institucions.

A nivell mundial, el Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament publica, des de l'any 1990, l'informe anual sobre desenvolupament humà, en el que destaca un índex comparatiu de les condicions de vida entre diferents països, l'Índex de Desenvolupament Humà (IDH), que es caracteritza per englobar altres indicadors (Esperança de vida, nivell educacional i nivell de vida).

<http://www.undp.org/hdr2001/spanish/>

Aspectes qualitatius de la “qualitat de vida”

Partint de l'important pes específic de les vivències de les persones i dels models culturals imperants, el concepte de “qualitat de vida” s'omple de valoracions qualitatives, subjectives, emocionals i culturals.

Als criteris objectius que impregnen “l'estat del benestar” actual, se li sumen nous enfocaments que posen l'èmfasi en la cooperació, la sostenibilitat i la participació social en la governabilitat, generant nous àmbits d'interès i preocupació.

Des d'aquests punt de vista apareixen nous reptes (fer front a les externalitats socials i ambientals, trobar noves formes d'intervenció en els processos socials, donar respostes als problemes globals) i cal omplir nous espais i necessitats d'activitat social, de recuperació ambiental, d'apropiació d'espais d'identitat i de participació en la presa de decisions.

Així, un canvi en el sistema de valors dominants en la civilització actual (la competència i el mercat ho solucionen tot, la fe en la tecnologia futura i la sort, l'esperança en el creixement il·limitat) per altres valors (la dependència, la cooperació, la prevenció, una major participació ciutadana) és clau en la generació d'expectatives i en la valoració subjectiva de les necessitats en relació a la “qualitat de vida”.

Qualitat de vida i sostenibilitat

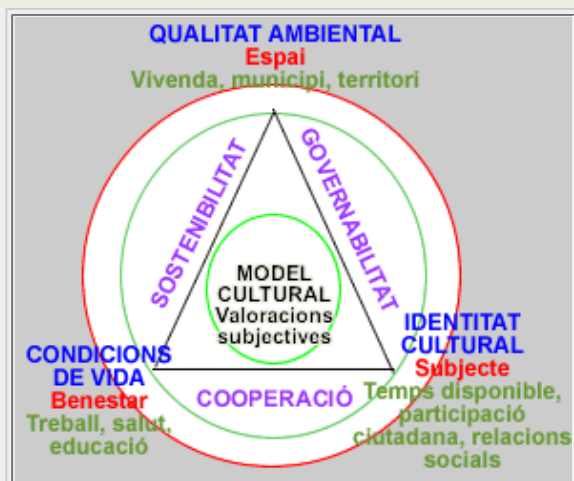
La qualitat de vida ve determinada per tres aspectes (la qualitat ambiental, les condicions de vida i la identitat cultural) que es mostren en els tres extrems de la piràmide del següent gràfic.

La bona interacció entre aquests aspectes determina la sostenibilitat del model de vida, així com la governabilitat i la cooperació, imprescindibles per a mantenir un nivell de vida viable.

Si el model cultural de valors aposta per mantenir-se dintre d'uns límits d'equilibri entre els tres pols (cercles verds), la seva viabilitat està assegurada.

Arribar o superar el cercle vermell en algun dels tres extrems de la piràmide seria apostar per un medi insostenible, unes condicions de vida impossibles o una identitat cultural desequilibrada i ingovernable.

L'establiment d'un estàndard de "qualitat de vida" col·lectiu implicaria un equilibri entre els 3 pols i que les expectatives de qualitat de vida del model cultural imperant no superessin la sostenibilitat del sistema ambiental, no posessin en perill la cooperació, ni impedissin la participació social en la presa de decisions i en la governabilitat.

La comparació de la qualitat de vida

Qüestions:

—1. Feu una valoració de la qualitat de vida dels habitants del país seleccionat en l'activitat **ts300**

—2. Expliqueu els elements de judici que heu utilitzat a l'hora de fer la valoració, diferenciant:

- qualitat ambiental
- condicions de vida
- identitat cultural subjectiva
- model de valors culturals de referència

Diverses activitats relacionades amb els viatges influeixen considerablement en la millora de la qualitat de vida:

Conèixer, aprendre, descobrir, explorar, trobar, investigar, descansar, curar, comparar, imitar, evitar, ajudar, cooperar, escapar-se, aventurar-se, purificar-se, aïllar-se, retrobar-se,...

Activitats lligades a les matèries que treballen aspectes relacionats amb la qualitat de vida que poden ajudar en l'elaboració d'aquesta activitat:

Qualitat ambiental	Condicions de vida	Identitat cultural subjectiva i grau de satisfacció	Model cultural de valors imperant en la societat
ce301, so301, le305, le308, so302, so309, te303, te304, te306, te301	so301, le302, ef301, ma301, te301, te306	ct301, le301, le303, mu301, ct306, le306, le309, so303, so307	so301, ct301, le301, mu301, te305, te307,

(Relació d'activitats lligades als diferents continguts proposats en aquest crèdit)

—3. Feu una comparació, en relació al nivell i la qualitat de vida, entre el país escollit i la situació actual catalana i espanyola estudiada en els crèdits de primer i segon d'ESO. On es viu millor?

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA			
Activitat: ts401	Treball de síntesi		

Qüestions lligades a l'activitat

Treball de síntesi de 4t d'ESO

Els fets, les negociacions i els compromisos: Documents en busca de firma.

En les Cimeres Mundials sobre desenvolupament es parteix sempre de documents que desglossen els temes objecte de preocupació i debat, s'analitzen les seves causes i possibles conseqüències, es plantegen propostes d'actuació, es donen directrius d'allò que caldria recolzar, augmentar, disminuir, promoure, fer...

Però són documents que no tenen subjecte: No s'indica qui ha d'actuar, finançar o fer. Tampoc es marquen calendaris ni es recullen compromisos concrets. Aquests compromisos sorgeixen de les negociacions.

Es plantegen els grans temes (eradicació de la pobresa, modificació de les modalitats insostenibles de producció i consum, protecció i gestió dels recursos naturals, globalització, comerç, salut, desenvolupament sostenible, Àfrica, iniciatives regionals, mesures que cal executar, etc.), però no s'indica qui té que recolzar, fer o executar.

Justament l'èxit o fracàs de la Cimera es mesura en el grau de compromisos concrets adquirits pels actors polítics i econòmics, pels ajuts aprovats, pels calendaris marcats,...

La major part d'entrebancs i problemes de negociació apareixen quan s'aborda el finançament dels projectes de desenvolupament, la transferència de tecnologia, l'educació, la cooperació científica, els canvis institucionals,...

I de la negociació surten els compromisos concrets, els ajuts, els projectes de cooperació i els calendaris fixats, que uns intenten eludir i que altres persegueixen.

Com fer una humanitat més solidària i sostenible?

Qüestions:

—1. Després de treballar els problemes ambientals i de qualitat de vida a nivell local, regional i nacional en els crèdits de síntesi de 1r, 2n i 3r d'ESO, arriba l'hora d'analitzar les principals preocupacions a les quals s'enfronta la humanitat.

I una Cimera Mundial sobre Medi Ambient i Desenvolupament és el marc adequat per plantejar els "grans temes" de la sostenibilitat, la solidaritat i la cooperació.

- Elaboreu un dossier per a una ponència en el marc d'una assemblea internacional en la que es tractin els diferents problemes socials i ambientals de la humanitat.
- Caldrà desglossar els temes objecte de preocupació i debat, analitzar les seves causes i possibles conseqüències, plantejar propostes d'actuació, donar directrius d'allò que caldria recolzar, augmentar, disminuir, promoure, fer...
- També caldrà fer una proposta de compromisos concrets viables, d'ajuts desitjables, de projectes de cooperació, així com

fixar calendaris assumibles per les diferents parts implicades.

- Finalment feu una valoració dels possibles entrebancs i problemes de negociació que apareixerien al llarg d'un procés de negociació, intentant argumentar les causes i interessos que hi han en joc.

Algunes preguntes que poden guiar les reflexions i argumentacions contingudes en el dossier:

- Què vol dir l'expressió "Gestió sostenible dels recursos naturals"?
- Es poden exportar les expectatives de qualitat de vida (consum de matèries, d'energia, serveis, mobilitat, ritme de vida,...) dels habitants dels països rics a tots els habitants del planeta?
- Es pot fer compatible el desenvolupament econòmic de la nostra societat amb el manteniment del medi natural?
- La situació actual d'aprofitament intensiu de recursos naturals, pot ser mantinguda gaire temps sense arribar a una situació de col·lapse? Què es pot fer per evitar-la?
- Com es pot ajudar als països del Tercer Món
- El progrés econòmic i tècnic comporten una millor qualitat de vida?

(Relació d'activitats lligades als diferents continguts proposats en aquest crèdit)

CRÈDITS DE SÍNTESI I QUALITAT DE VIDA									 CS 1r ESO	 CS 2n ESO	 CS 3r ESO	 CS 4t ESO	
									El Projecte	Àmbits d'estudi			Activitats

Els Crèdits de Síntesi com a recurs metodològic en l'ambientalització curricular dins del Programa "Escoles Verdes"

Joan Miquel Pérez